HALASI MÁRIA

Egyszer csak csöngetnek

HALASI MÁRIA

Egyszer csak csöngetnek

REGÉNY

MÓRA KÖNYVKIADÓ
BUDAPEST, 1975

KASS JÁNOS RAJZAIVAL

© HALASI MÁRIA, 1975
ISBN 963 11 0475 3

ELSŐ FEJEZET

– Hozz egy pohár vizet nekem, Gabika!

– Már megint kezded?

– Mit kezdek? Szomjas vagyok. Édes Gabika, egy pohár vizet…

– Utálom, ha nyafogsz! Utálom, ha kolduló hangon kérsz valamit. Különben is nyújtsd ki a kezedet! A kezedet csak ki tudod nyújtani? Ott a pohár. Igyál!

– Az rossz. Beleesett egy légyféle.

– Légyféle! Meg kell tőled őrülni! Állandóan valami bajod van. Mutasd azt a poharat!

Sárika nyújtotta a poharat. Két kézzel, erősen markolva, nehogy leejtse. Tudta, ha leejti a poharat, és a maradék víz a szőnyegre csorog, Gabi kiabálni kezd vele. Talán még meg is cibálja érte. A múltkor is megcibálta a haját, amikor kiesett a kezéből a tejespohár, és Gabinak kellett letörölgetnie a ruháján meg a karosszéken végigcsordogáló tejet. Belemarkolt a hajába, és megrángatta. Igaz, hogy nem fájt olyan nagyon, de mégis keservesen sírni kezdett. Hát hogyne, ha ilyen csúnyán viselkedik az emberrel a testvére.

Gabi elkapta a poharat, és belenézett.

– Ettől vagy úgy oda?! – rivallt rá Sárikára. – Légyféle! Nem légyféle, csak egy helyes kicsi lepke.

A mutatóujjával belenyúlt a pohárba, és kipiszkált egy összepödrött, sötét maszatot.

– Nesze – nyújtotta vissza Sárikának. – Már nincs benne a légyféle. Megihatod.

– Hozzál frisset, ezt nem akarom.

– Dolgom van, nem látod? Figyeld meg, mindjárt felfütyülnek értem. Mit kényeskedsz? Nem lesz tőle semmi bajod. Ha iskolába

járnál, és nem ülnél naphosszat ebben a karosszékben, tudnád, hogy a víz tele van apró, szabad szemmel nem látható élőlényekkel.

– De ez látható. Szabad szemmel. Ezt a vizet nem tudom meginni.

– Akkor otthagyod.

Gabi visszaült a díványra, ahonnan az előbb felkelt, amikor felülvizsgálta Sárika poharát. Anya varródobozából előkeresett egy nagy zsákvarró tűt, ölébe tette a sárga pulóverét, amely ott hevert a díványon, és a hibátlan, karácsonyra kapott pulóver ujját a nagy zsákvarró tűvel tépkedni kezdte.

– Mit csinálsz? – hajolt előre Sárika. Egészen megrendítette, hogy Gabi a fényes, vastag tű hegyét befúrja a pulóver szálai közé, és heves mozdulattal feltépi azokat. A szálak halkan, fájdalmasan recsegtek.

– Az új pulóvered – mondta Sárika döbbenten.

– Mi közöd hozzá? – Gabi gyanakodva kapta fel a fejét. – Ha árulkodni mersz… – A tűt most nem a pulóver ujjának irányította, hanem előrenyújtott kézzel Sárika orra előtt hadonászott vele.

– Jaj! – sikoltotta Sárika, és sápadtan hunyta le a szemét.

– Mit vagy úgy oda – szólt rá Gabi hozzád se érek. Ettől a tűtől rémültél meg? Kis hülye! Két méterre van tőled.

Gabi kapkodva tépkedte a pulóvert.

Sárika csendesen, lehunyt szemmel ült a karosszékben. Sovány kis alakja egészen elveszett benne. Két kezét az ölében nyugtatta, a pettyes, jó szagúra vasalt kartonruháján.

A térdét könnyű pléd fedte. A pléd alól nem látszott ki a lába.

A pulóver gyapjúszálai recsegtek. Meg egy légy zümmögött.

„Biztosan Zsiga megy látogatóba Gyulához – gondolta Sárika, de továbbra is lehunyva tartotta a szemét. – Buta Zsiga, tudhatná, hogy Gyula ilyenkor szunyókál. „

Gabi keresztbe vetett lábakkal, dúlt arccal ült.

Mit fog még ez a béka kitalálni? Hogy ő milyen szerencsétlen! Kétségbeejtő. Pont az ő testvére Sárika!

Tépkedte a sárga pulóver ujját. Mikor egészen szépen kirongyosodott, eltartotta magától, jó lesz-e. Jó lesz. Felállt, visszaszúrta a zsákvarró tűt a tűpárnába, a varródobozra rácsapta a fedelét – Sárika össze is rezzent a zajra és merev térdekkel, hosszú léptekkel végigmérte a szobát. A tükör előtt állt meg.

Gabi nagyon büszke volt rá, hogy a lányok között ő a legfiúsabb. Még a neve is fiúnév. Igaz, hogy hivatalosan Gabriella, de azt csak a bizonyítványra írják rá. Mindenki, még anya is úgy szólítja, hogy Gabi. A füzeteire is Gabit körmöl, s ha bemutatkozik, akkor is Gabit mond. Hanzi bácsiék farmert hoztak neki Bécsből, semmiben sem különbözik a Kissumák farmerjétől – ez is Levi Strauss, az is Levi Strauss a haja rövidebb, mint a fiúké, és hosszú, vékony, csontos, keskeny csípőjű. A karja is szőrös. Igaz, nem annyira, mint a Kissumáké, de szőrös.

Gabi egy mozdulattal ledobta magáról a kockás blúzát, és belebújt a sárga pulóverba. Az ujját elégedetten vizsgálta, a gyapjúszálak jó hosszan a kezére csüngtek.

– Na, milyen? – perdült Sárika elé.

A kislány kinyitotta a szemét, és nagyon komolyan végigvizsgálta a nővérét.

– Szép – mosolygott fel rá –, a sárga a legszebb szín. Csak kár, hogy az ujja…

– Te kis hülye! – förmedt rá Gabi. – Csak az ujja jó. A többitől napszúrást kap az ember. Nem is lehet másként ránézni, csak napszemüvegben.

Gabi kemény pillantással nézett végig a szobán. Keresett valamit. Sárika követte Gabi szigorú tekintetét. Jaj, csak ne bántson senkit!

Gabi a hamutálca után nyúlt.

Ó, a szegény kis Herendi Hanna! Olyan sápadt, olyan törékeny. Össze ne roppanjon Gabi kemény, barna mancsa alatt.

Gabi nem tett kárt Herendi Hannában. Felragadta a bal kezével a Hanna rózsás ölében heverő cigaretta-csikket, és a hamut a jobb tenyerébe szórta, aztán a hamus, cigarettás tenyerét végigdörzsölte a

sárga pulóveron; hamut, kormot gondosan a sárgába passzírozva. A maradékot visszaejtette Hanna ölébe.

A tükörhöz szaladt.

„Alakul” – gondolta elégedetten.

Lusta léptekkel visszavánszorgott a díványhoz, és hanyatt dobta magát rajta. Eleget dolgozott a pulóverral, most már nagyjából rendben van. Ha felfütyülnek érte, esetleg a hátát még odadörgöli útközben a lépcsőház falához. És akkor olyan lesz, mint a többiek, a nagyok.

– Hova mentek? – kérdezte Sárika. Az izgalomtól előredőlt. Nagyon szerette volna tudni, hova indul majd Gabi az elcsúfított pulóverban.

Gabi a barna félcipős lábát nézte. Miért akarja anya, hogy szandált húzzon? Megfoghatatlan, hogy a felnőtteknek mindig van valami rögeszméjük, amiről az istennek se szállnak le. Júniusban szandálban jár az ember, új, piros szandálban, ez anya mániája. Meg kell veszni! Ló kiesne a nadrágjából a röhögéstől, ha meglátná őt a pici bőrmasnival díszített szandálban.

– A térre mentek? – kérdezte Sárika. A tenyere izzadni kezdett, a háta mögül előkotorta a zsebkendőjét, és megtörölte vele a tenyerét.

– Ide mentek a térre? – kérdezte megint Sárika, mert Gabi csak a lábát bámulta. Úgy szerette volna hallani, hogy amikor Gabi kirobog a szobából, leront a lépcsőn, és egy ugrással az utcára toppan, hova indul, mit csinál, mit játszik. Jaj, ha mesélne erről! Csak egy kicsit, hogy maga előtt lássa, hogy el tudja képzelni, ha itt hagyja őt egyedül.

– A térre…

– Á! – nyögött fel Gabi.

– Nem mentek a térre?

– Á!

– Hanem? Egy másik térre mentek?

– Á! Mit gondolsz, csak tér van a világon?

– Nem – felelte Sárika elgondolkodva. Bár őszintén szólva nem nagyon tudta, hogy mi van még a világon. Utca van, tér van, park van, kórház van. Mire emlékszik még? Iskola, óvoda, ha nem fáj az ember lába. Piac. Persze piac is van. Az nagyon érdekes. Csupa rablóval. Margó néni mindig elújságolja Sárikának, melyik rablóval milyen kalandja volt a piacon. Csak aztán fog hozzá a takarításhoz.

– Barlangba megyünk. – Gabi felült, úgy felzaklatta a saját bejelentése. – Nem hiszed? – kérdezte támadóan.

– Dehogynem – válaszolta készségesen Sárika. Aztán áhítatos hangon elismételte: – Barlangba.

– A Kissumák mondta, hogy egy helyen van egy barlang. A Kissumák nagyon okos fiú, minden barlangot ismer.

– És mikor jössz haza? – kérdezte Sárika, mert eszébe jutott, hogy anyáék délután hazasietnek, és ha nem találják Gabit, nem ússza meg verés nélkül.

– Lehet, hogy csak három nap múlva – válaszolta Gabi, és merev, peckes léptekkel sétálni kezdett a szobában.

– Három nap múlva… – ismételte el Sárika úgy, hogy elhúzta a szavakat. – Hát akkor, Gabika, mégiscsak hozzál nekem egy pohár vizet…

Gabi megtorpant, és valami csúnyát akart válaszolni, de ebben a pillanatban meghallotta a füttyjelet: két rövid, egy hosszú. Ez az! A *Hat és fél* bandájának füttyjele. A levegőbe ugrott, és már rohant is az ajtó felé. Onnan kiabálta vissza:

– Szia! Ha anyáék közben jönnek, találj ki valamit.

Az előszobaajtó döngve becsapódott.

Jó lenne Gabi után nézni…

Sárika tudta, hogy a dolog reménytelen. Egyedül nem tud felállni. Csak akkor nézhet le az utcára, ha Apa ölbe kapja, és erősen magához szorítva az ablak-párkányra ülteti. Különben hiába tolták a karosszéket az ablak mellé – a harmadik emeletről nem látni az utcát. Csak a gesztenyefa koronáját látni, amelyről már lehervadtak a kicsi,

fehér karácsonyfák, és egészen kilombosodott. A gesztenyefa különben is unalmas. Sárika éppen csak rápillantott.

Holnap jön a tornatanárnő. Anya azt mondta, egyáltalán nem fog fájni, csak egy kicsit megerőltető lesz. És nemsokára járni is tud. Mosolyogva mondta Anya tegnap:

– És röpdösni fog az én kis madaram, úgy, mint azelőtt. Először csak itt a szobában, aztán az utcán, aztán nagy túrákat teszünk a hegyekben, meg elutazunk a Balaton mellé…

Arra, hogy Balaton, még fel is nevetett Anya. A szeméből meg potyogtak a könnyek. Ki érti ezt? Nevetett is, sírt is, egészen addig, amíg Apa rá nem szólt;

– Menj ki, szívem, a konyhába. Éhes vagyok.

Nem sokkal később Apa megkérdezte:

– Gabival mit játszottatok? – A hangjában nyoma sem volt semmi gyanakvásnak.

Apának fogalma sincs róla, hogy Gabi őt hányszor hagyja egyedül otthon.

Amióta a karosszékben üldögélhet egész nap, és Anya újra dolgozik, azóta délelőtt Margó néni gondjaira bízzák Sárikát, délután pedig Gabinak kell vele foglalkoznia.

Gabi a szünidő első napjától kezdve, azóta, hogy Anya megállapította a házirendet, az első adandó alkalommal elviharzik. A házirend a következő lenne, és Apának szent meggyőződése, hogy így is van:

Reggel megérkezik Margó néni. Takarít, főz, bevásárol, Gabi ezalatt azt csinál, amit akar. Uszodába mehet, játszhat, mászkálhat. Kettőkor Gabinak itthon kell lennie, Margó néni neki is odaadja az ebédet, elmosogat, és – ahogy ő mondja – háromkor „leteszi a lantot”.

Sárika sokáig azt hitte, Margó néni tényleg leteszi a lantot. Csak azt furcsállta, hogy a konyhából soha nem hallatszik be a lantpengetés. Egyszer, mikor a néni nehéz, kacsázó járásával becsoszogott, halkan megszólalt:

– Margó néni…

– Mi kell, csillagom?

– Margó néni, tessék nekem megmutatni a lantot!

– Mit mondasz, csillagom?

– Tessék behozni a konyhából a lantot.

Margó néni kerek, fénylő képe, amely nagyon emlékeztette Sárikát a nagy, piros lábasra, elképedve fordult feléje.

– Kis csillagom, azt hiszem, rosszul értelek…

Sárika áhítattal rebegte;

– Úgy szeretném, ha egyszer játszana nekem a lanton.

Margó néni nem volt buta asszony. Három gyereket nevelt fel, a legkisebb is már kész kéményseprő, ami nem csekélység. Margó néni némi tűnődés után rájött, hogy Sárika azt a lantot reklamálja, amelyet ő pontban három órakor letesz. De Margó néni nemcsak ezt találta ki, hanem azt is, hogy a törékeny, kicsi lányt nem szabad kinevetnie. Csak felkiáltott:

– Ó, te árva! Nincs nekem semmiféle lantom. Az csak olyan szólásmondás, hogy az ember leteszi a lantot. Azt jelenti, hogy befejezte a munkát.

Aztán nehézkesen odaguggolt Sárika elé, csak úgy ropogtak az ízületei, ahogy ráereszkedett a lábára, és a két kezével gyengéden átölelte a Sárika térdére borított takarót.

– Szerzek én neked lantot, csillagom. Várjál, nem is lantot, hanem hegedűt. Megkérem a Buba Gusztit, ott lakik a házunkban, a földszinten, eljön az hozzád, és muzsikál neked. Meglátod, csillagom, ha én megkérem, eljön, és muzsikál egyet. Jó lesz?

Három órakor tehát Margó néni leteszi a lantot, és ötig-hatig, amíg Apa és Anya haza nem jön, Gabinak kellene Sárikával maradnia. Anya társasjátékokat vásárolt, meg színes kártyákat, hogy játsszanak.

A kártyákra Gabi azt mondta, „egy röhej”, és elrohant.

Persze akkor, amikor már Margó néni sem volt otthon.

Mielőtt anyáék hazaérkeznek, Gabi is betoppan. Egy ugrással a fürdőszobában terem, villámgyorsan arcot, kezet mos, feltépi a hallban a szekrényajtót, kicibálja a ruháját, egy rántás, még egy rántás, és Gabi teljesen átalakul. A farmernadrágos suhancból pöttyös ruhás kislány lesz.

Ugyanolyan pöttyös ruhája van, mint Sárikának.

Valamelyik társasjátékot odaszórja Sárika elé, mintha éppen játszottak volna, s ha meghallja a kulcszörgést, még oda is hajol hozzá. Két pöttyös ruhás kislány…

Sárika a múltkor arcon csókolta a hozzáhajoló Gabit. Akkor már zörgött a kulcs a zárban, úgyhogy Gabinak csak annyi ideje maradt, hogy dühösen odasziszegje;

– Mit nyalogatsz? Elment a sütnivalód?

Sárika Gabi lesült, egészséges arcát nézte, ott, ahol az előbb megcsókolta. A száján még érezte Gabi forró bőrének emlékét. Aztán felnézett Anyára, aki lágy, mély hangján azt mondta;

– Hogy vagy, kis madaram?

Sárika ma összerezzent a kulcszörgésre és az előszobából beszűrődő csendes motozásra. Apáék megjöttek, és Gabi sehol. Egész kis testében érezte, mi történik az előszobában. Apa belép, mögötte Anya, a maga nesztelen, puha lépteivel. Apa halkan becsukja az előszobaajtót, és egy csendes, alig hallható keccenéssel ráfordítja a kulcsot. Egy kis szekrényből, amelyet Apa csinált akkor, amikor Sárika még kórházban volt, kiveszik a papucsaikat, és belebújnak. Apa egy nagy, barna, klaffogós papucsba, Anya egy pici bőrtopánkába.

Sárika a neszekre figyelt.

Semmi kétség; apáék. Ha Gabi jött volna, az előszobaajtó viharosan csapódott volna, és Gabi régen fel-alá rohangálna, fújna, dübörögne.

Sárikát kiverte a veríték. Apa első kérdése az lesz, hol van Gabi. Mit mondjon? Csak leszaladt… Hova szaladt le? Egy pillantással felmérte a dívány és a karosszék közötti terepet. A kissámli itt van

ugyan, Gabi erre szokta ráhajítani a társasjátékot, de most az új játékok dobozban, becsukva, a dívány mellett hevertek. Jó lenne idehúzni.

De hogyan?

Sárika előrehajolt, egészen mélyen, és kinyújtotta a kezét. Hol voltak még a dobozok meg a dobozok tetején a játékkártya! Még egyszer megpróbálkozott vele. Annyira előredőlt, hogy a pléd lecsúszott a lábáról. Nem látszott a lábán semmi; nem volt rajta vágás, seb, karcolás, Sárika mégis mindig elfordította a fejét, ha a plédet levették róla. Nem szerette látni ezt a két fehér lábszárat, amely térdtől kezdve olyan élettelenül lógott, mint Zsuzsi baba rózsaszínű rongylábai. Reggelenként Anya felöltöztette, zoknit húzott rá és szandált. Nem is érezte, nem is tudta, mit csinál vele Anya. Valahol lent, a fejétől, a testétől végtelenül messze matatott Anya. Ilyenkor lehunyta a szemét. Semmi köze a lábához. Ő, Sárika, csak térdig létezik.

Most nem törődött a pléddel. Anyáék azonnal belépnek! Minden erejét megfeszítve, erősen a karfába kapaszkodva a szék legszéléig csúszott. Még egy centi… még egy… aztán akkora lendülettel, amekkorával csak bírt, előredobta magát. Arccal ráesett a dívány mellé készített játékokra. Alaposan beverte az orrát és az állát. Máskor sírni kezdett volna, de most nem figyelt rá. Egy utolsó erőfeszítéssel feltépte a *Ne nevess korán* fedelét, és kiborította. A különböző színű bábuk meg a dobókocka a földre esett. Aztán fáradtan leeresztette a fejét a padlóra.

– Jézus Máriám! – rohant hozzá Anya.

Apa nem szólt egy szót sem, csak felkapta. Nem tette vissza a karosszékbe, hanem az ölében tartva leült vele a díványra.

– Nincs semmi baj, Sárikám, ugye, nincs semmi bajod, kislányom? – ölelte Apa.

– Á, semmi – felelte Sárika. – Csak a dobókockáért nyúltam, hogy amíg Gabika visszajön, dobjak.

Anya csak most ocsúdott fel a rémületéből.

– Hol van Gabi? – kérdezte azonnal.

– Leszaladt, hogy málnaszörpöt hozzon nekem. –Sárika egészen belesimult Apa karjaiba, a fejét a vállához nyomta, hogy ne lássák az arcát. Anya alig értette, mit dünnyög. – Úgy szerettem volna egy kis málnaszörpöt, és Gabika azt mondta, hogy hoz nekem.

Apa előbb meghatott arcot öltött, és homlokon csókolta Sárikát. Sárika érezte, hogy ez a csók nem neki, hanem Gabinak szól. Aztán szemrehányó pillantást vetett Anyára. Nem szólt semmit, de a tekintete azt mondta:

„Látod, fiam, mégiscsak aranyos a mi másik lányunk is. De te mindig szidod. Pedig nincs igazad.”

Anya tanácstalanul állt egy pillanatig. Azt latolgatta, Gabi tényleg málnaszörpért szaladt-e, vagy isten tudja, hol kószál. Aztán apa elé guggolt, hogy Sárika karját végigcsókolja.

– Nem fáj semmi, kis madaram? – kérdezte. – Jól érzi magát az én kis madaram? Holnap délben eljön egy nagyon kedves néni. A tornatanárnő. És nagy sportélet kezdődik! És az én kis madaram hamarosan itt fog szaladgálni. Csak azt mondom neki: Sárika, hozz be a konyhából egy tányért, és az én kis madaram már röpül is érte…

– Jól van, szívem – mondta Apa nyugtalanul. –Töröld le Sárika arcát. Hozd be a fürdőszobából a mosdókesztyűt.

Anya szeme akkor már teli volt könnyel, úgyhogy szívesen engedelmeskedett Apának. Apa meg tovább ringatta a térdén Sárikát. Lassan, csendesen. Olyan volt ez a ringatás, mint egy altatódal. Apa még duruzsolt is hozzá.

– Édes kislányom, máskor jobban vigyázz magadra. Ha nincs melletted senki, ne nagyon mozogj, mert leesel, és megütöd magad. És ha valami bajod esne, én olyan szomorú lennék, és Anya is sírna, és Gabi is…

„Gabi? Na hiszen!” – gondolta Sárika keserű szívvel. De nem szólt egy szót sem, csak hallgatta Apát. Jólesett a ringatása, még le is hunyta a szemét, hogy jobban átadhassa magát Apa szeretetének.

Anya hozta a mosdókesztyűt, és gyengéden végighúzta néhányszor Sárika arcán. A nedves, puha rongy is úgy simogatta. Már el is felejtkezett minden rosszról, mikor hirtelen meghallotta, hogy kulcs csikordul a zárban. Gabi erőszakos, nagyot reccsenő kulcszörgése. Az ajtó úgy vágódott be egy pillanattal később, hogy Rózsi, a menyasszony megrebbent az ablakon.

Gabi ott állt a szobaajtóban. Sárga, rojtos ujjú pulóvere még sokkal piszkosabb volt, mint mikor elment. Az arcán hosszú, vörös karcolás, a haja égnek állt. Gabi kinyitotta a száját, hogy mondjon valamit, aztán becsukta, egyetlen hang nélkül, mert mit mondjon. Anya elvörösödött, és Gabi felé lépett. Sárika tudta, hogy mi következik, ha Anya arcát ilyen hirtelenül elönti a pirosság. Ilyenkor nem kérdez, nem válaszol, csak üt. Szó nélkül, összeszorított foggal, parázsló szemmel. Gabi egypárszor tapasztalhatta már Anya tenyerét. Rémülten az arca elé kapta a kezét. Ebben a pillanatban Sárika felkiáltott:

– Gabika, kaptál?

Gabi meglepetésében leeresztette a karját. Anya is Sárika felé fordult. Sárika olyan izgatottan folytatta, hogy egészen elvékonyodott a hangja. Valósággal sikoltozott:

– Hoztál nekem málnaszörpöt? Na, Gabika, hát málnaszörpért mentél le…

Gabi megzavarodva állt.

– Igen – válaszolta egy kis idő múltán. – Illetve nem. Elfogyott. Egészen a Sivó útig mentem érte. Ott sem volt…

– Ne hazudj! – kiabált rá Anya.

– Nem hazudik – magyarázta Sárika, és Apa érezte a karjaiban, hogy Sárika remeg. – Én kértem meg, igazán, miattam ment el…

– Na látod! – mondta most már teljesen magához térve Gabi. – Nyafogott málnaszörpért. Még jó, hogy az egész várost nem futkároztam végig. Hogy a francba nem gyártanak elég málnaszörpöt?!

Anya gyanakodva méregette Gabit.

– Nem hiszem, hogy tényleg málnaszörpért mentél…

– Isten bizony! Sárika is megmondhatja.

– Jól van – zárta le a vitát Anya de ha egyszer megtudom, hogy itthagyod a húgodat… akkor nézd meg magad!

Anya visszament a fürdőszobába a mosdókesztyűvel. Apa letette Sárikát a karosszékbe, és Anya után indult, hogy kihozza a fürdőszobából a csíkos köntösét. A köntössel a karján tért vissza.

– Apa! – Sárika hangja olyan esdeklő volt, hogy Apa azonnal letette a köpenyt, és a karosszékhez lépett. – Apa, szomjas vagyok, hozzál nekem egy pohár friss vizet!

MÁSODIK FEJEZET

A felnőttek nem érnek semmit – ezt Gabi már régen megállapította. A felnőttek csak azt szeretik, ha valaki olyan, mint Sárika. Ül meg mosolyog, meg az arcát az arcukhoz dörgöli.

Őszintén szólva Gabinak azelőtt sokkal kevesebb baja volt a felnőttekkel. Minden rossz akkor kezdődött, amikor Sárikát kórházba vitték. Anya vagy a kórházba rohant, vagy a telefon mellett ült, és leste, hogy mikor szólal meg. És ha végre csengeni kezdett, alig mert hozzáérni.

Apa is sápadtan járkált abban az időben. Napközben is hazajött, minden pillanatban rágyújtott egy cigarettára, letette valahova, aztán még el sem szívta, egy másikat vett ki a dobozból. Ha Gabi ilyenkor mondott neki valamit, úgy tett, mint aki hallja, válaszolt is, de Gabi tudta, hogy Apa feje egészen másutt jár.

Anyával se lehetett beszélni. Gabi egyszer odament hozzá az írásfüzetével, és megmutatta, hogy ötöst kapott rá, és Irma néni azt mondta, ő készítette el legszebben a házi feladatát. Anya eltolta a füzetet, és ingerülten azt mondta;

– Hagyj békén, Gabikám!

Igen, minden rossz akkor kezdődött a felnőttekkel, mikor mindenki azt felelte neki: „Hagyj békén, Gabikám!” Még Margó néni is. A néni nem mondott sose tündérmesét, mint Anya a jó hercegről, és olyasmit se, mint Apa, aki az asztalról meg a székről, a lámpáról, a könyvespolcról, akár egy hamutálcáról is tudott furcsa, érdekes történeteket. Margó néni arról mesélt, ami vele történt az utcán, a boltosnál; Gabi leült a konyhában egy hokedlira, és hallgatta a nénit, aki mosogatott, vagy krumplit pucolt. És ha érdekesebb részhez ért, leeresztette a kezét, Gabi felé fordult, úgy folytatta tovább. Gabi most is kiment hozzá a konyhába, de hiába. A néni

babot fejtett, s mikor Gabi odaállt melléje, látta, hogy a könnyei a babszemekre hullanak.

– Miért tetszik sírni? – kérdezte Gabi, és a kezét a néni kövér karjára tette.

– A Sárika – sírta a néni, és elővette a zsebkendőjét.

– Majd meggyógyul – bólintott Gabi, és felkuporodott a hokedlira, hogy meghallgassa Margó néni legújabb történetét. De az csak szipogott, s egy idő után azt mondta neki:

– Most hagyj békén, Gabikám.

Vilma néni fájt Gabinak a legjobban. Vilma néni, apa nagynénje régebben hiába ült le Anya mellé, amíg Anya pulóvert kötött; hiába mesélt véget nem érő históriákat mindenféle ismeretlen emberekről, akik Vilma néni szerint szintén rokonok, és hiába kérdezte meg Apától félóránként: „Rendbe jött a szemed, Feri?” – mire Apa hűségesen azt válaszolta: „Igen, Vilma, teljesen elmúlt a kötőhártya-gyulladásom”; és hiába nyomott Sárika kobakjára cuppanós csókokat, aki akkor még ide-oda rohangált a lakásban – Vilma néni alapjában véve hozzá jött vendégségbe. És mindig neki hozta a legszebbet meg a legtöbbet. És az ölébe ültette. És Andersen-meséket olvasott neki. Sárika is lehuppant melléjük a szőnyegre, de Vilma néni akkor is csak neki olvasta a meséket.

Néhanapján megszólalt a telefon: Vilma néni hívta őket. Gabi tudta, mi következik. Anya ilyenkor átöltöztette, vagy megmondta, mit vegyen fel, mert Vilma néni érte jött. Gabi a nyakába csimpaszkodott, a néni meg azt kérdezte:

– Hova menjünk, bogárkám? Az Állatkertbe, hajókirándulásra vagy hozzám?

– Hozzád! – ujjongott Gabi boldogan.

Mert Vilma néninél nagyon mulatságos volt. Gabi imádta Vilma néni lakását. Egy nagy házban, egyetlen szobában lakott, de az a szoba akkora volt, hogy az ő három szobájuk mindenestül belefért volna. Roppant nagy, öreg bútorok álltak a szobában, fényes, fekete holmik, sokajtós, sokfiókos szekrényfélék, s Vilma néni egyáltalán

nem bánta, ha Gabi felállt vagy feltérdelt a székekre, hogy elérje a fiókokat meg az ajtókat. Még azért sem szólt, ha kirámolta azt a sok mindent, amit Vilma néni szekrényei rejtettek. De valamennyi közül a legizgalmasabb az a láda volt, amelynek tetejét Gabi nem is tudta egyedül felemelni, mindig a néni segített neki. A láda az ablak alatt állt, és Vilma néni olyan ruhákat, cipőket, kalapokat tartott benne, amelyeket már régen nem viselt. Miért őrizte ezeket? Ki tudja? Mindenesetre jól tette, hogy nem dobálta ki, mert Gabi órákig játszott velük. Belebújt a földig érő ruhákba, maga köré tekerte az öveket és sálakat, megpróbált boldogulni a csatokkal, fejére illesztette a kajla karimájú kalapokat, amelyeket kedvére hajlíthatott, gyűrhetett a fején, és a nagyszobát végigcsoszogta a képtelenül magas sarkú cipőkben.

A cipőket élvezte a legjobban. Nincs kizárva, hogy a cipőkben majdnem olyan magas lett, mint Anya. Ezt persze nem lehetett tudni, mert Anya ilyenkor nem volt ott.

Mikor mindent magára húzott, és a hóna alá csapott egy kis fekete bársonyretikült, akkor Vilma néni azt mondta neki:

– Kisasszony, maga olyan elegáns, hogy meghívom egy cukrászdába, habos kakaóra.

És együtt kivonultak a konyhába, ahol a néni egy szép tálcán egy csésze kakaót tett elébe, és egy nagy tálban tejszínhabot, amelyből Gabi annyit tehetett a csészéjébe, amennyit akart, és ha ötször is utánatett annyit, hogy a fehér felhő majd kibuggyant a csésze szélén, Vilma néni akkor is csak azt mondta:

– Egyél, bogárkám, amennyi jólesik.

Az Állatkertben is voltak együtt, meg egyszer hajó-kiránduláson is, de azt Gabi unta, mondta is a néninek, hogy inkább szálljanak ki, és menjenek haza, de Vilma néni azt felelte, várja meg nyugodtan, amíg a hajó visszaérkezik oda, ahol beszálltak.

Vilma néni tudta, hogy Gabi számára a legjobb program, ha otthon vannak őnála, és felnyitják a láda tetejét; de mégis minden alkalommal megkérdezte:

– Hova menjünk, bogárkám?

És az olyan jó volt, hogy a néni megkérdezte, mit csináljanak, mert lehetett választani. És Gabi mindig választott is:

– Hozzád!

Aztán egyszer csak Vilma néni nem jött érte, hanem a kórházba ment Sárikához. És ha csengett a telefon, és Gabi ott lebzselt, s a kagylóból kiszűrődő torz géphangból Vilma néni kedves hangjára ismert, hiába várta, hogy Anya biztassa; öltözzön fel szépen; Vilma néni csak Sárika után érdeklődött,

A legnagyobb baj mégis az ötödikes tanító néni, Irma néni óráján történt. Ugyanis éppen ezeknek a napoknak valamelyikén kihívta Gabit a táblához, mondja el az *Itt van az őszt.* Gabinál csak Síró Magdi tudott jobban verset mondani; Síró hosszú lélegzetet vett, mint amikor valaki a víz alá készül, és már fújta is. Gabi se vétett soha a versmondásban. Meg is dicsérte érte Irma néni minden alkalommal, s még hozzá is tette az osztály felé fordulva, hogy a verset ilyen szépen, tagoltan, szóról szóra, jó hangsúllyal kell elmondani, mert egy versnek éppolyan fontos a formája, mint a tartalma. Gabi most is hozzákészülődött, ahogyan máskor: kissé hátrább húzta a vállát.

– *Itt van az ősz,* írta Petőfi Sándor… – kezdte azon a behízelgő hangon, ahogyan elkezdi az ember, ha szépen akarja előadni.

Irma néni azonban hirtelen kézfelemeléssel megállította Gabit.

– Kovács – nézett az utolsó pad irányába téged, úgy látszik, nem érdekel az osztály közös munkája. Állj fel, fiam, és mondd el, mit tudsz az őszről.

Kovács felállt, és éppolyan bambán bámulta a levegőt, ahogyan mindig, ha felhívták felelni. És persze egy kukkot sem tudott az őszről. Kovács az égvilágon semmiről se tudott semmit. Irma néni rábeszélő hangon arról próbálta faggatni, hogy mi történik ősszel a fákkal meg a bokrokkal, elsárgulnak a levelei, meg lehullanak – na, Kovácsot faggathatta! Akárcsak a fekete táblát kérdezgette volna.

„Érdekes – gondolta Gabi –, ha valaki rossz tanuló, mennyit törődnek vele. Meg ha valami baja van. Aki rendesen csinál mindent, arra fütyülnek.”

Irma néni belefáradt Kovácsba, és egy kézmozdulatával intett Gabinak, hogy folytassa.

Gabi csak állt a tábla előtt.

– Itt van az ősz, itt van újra… – kezdte biztató hangon Irma néni.

Gabi a levegőt nézte, s megpróbált éppen olyan bamba arcot vágni, mint Kovács.

– Mondd el a verset! – biztatta Irma néni, mintha Gabinak fogalma sem lenne, miért áll a tábla előtt.

Gabi ki se nyitotta a száját.

– Valami bajod van? – vizsgálta őt Irma néni.

– Nincsen semmi.

– Akkor miért nem kezded el?

Gabi nem felelt.

– Felelj! – csattant fel a tanítónő hangja.

– Elfelejtettem.

Az osztályban egy idő óta elkezdődött a mocorgás, recsegés, halk pusmogás; erre pedig kitört a nevetés. Kovács, aki soha semmit nem tudott, kivéve egyet: vihogni, most felugrott a helyéről, úgy röhögött.

Irma néni a méregtől pirosan Gabira rivallt:

– Azonnal menj a helyedre!

A verset Síróval mondatta el, óra után pedig magához rendelte Gabit.

– Tudsz valamilyen magyarázatot adni a viselkedésedre?

Gabi a fejét rázta.

Irma néni tűnődött egy darabig, aztán azt mondta, hozza oda az ellenőrzőjét. És beírta, hogy a kedves szülők valamelyikét kéri, fáradjanak be hozzá.

Gabi még el is húzta a száját, mikor elolvasta, hogy a kedves szülők fáradjanak be. Sárikát már hazahozták a kórházból, a

nagyszobában, Apa rekamiéján feküdt, azon, amelyre Gabi vasárnap reggelenként felkapaszkodhatott, hogy Apával birkózóversenyt rendezzenek. A birkózások is megszűntek természetesen, különben is a széles rekamié Sárikáé lett; viszont Anya is. Apa is otthon maradt egész nap, nem jártak dolgozni, csak Sárika mellett ültek, az orvost várták, beszéltek vele, kísérgették az előszobába, ide-oda szaladgáltak a lakásban; egyszóval a kedves szülőknek épp elég idejük lesz, hogy befáradjanak Irma nénihez.

Gabi már az előszobában Apa elé tolta az ellenőrzőt.

– Rossz fát tettél a tűzre? – kérdezte Apa, mikor az ellenőrzőt bevitte magával a nagyszobába, és az asztalon alákanyarította a nevét.

– Nem tudtam a verset – felelte Gabi.

– Nem tudtad? – Apa Sárika halvány arcát és félig csukott szemét nézte. – Miért nem tanultad meg? Tanulj szépen! – mondta Apa, és Gabi érezte, hogy Apa hangja akkor is ilyen egykedvű lenne, ha arról tudósítaná, hogy felgyújtotta az iskolát.

Apa előbb Sárikához lépett, hogy megigazítsa a takarót, amivel egyébként semmi baj nem volt, csak minden pillanatban matattak valamit körülötte, aztán megkérdezte tőle, hogy beleírhat-e az ellenőrzőbe.

– Felőlem – válaszolta Gabi, és kinyargalt a kis szobába, hogy ráhuppanjon a sezlonra.

Ebéd után Apa visszaadta neki az ellenőrzőt, amibe beleírta, hogy sajnos most nem tudnak bemenni, mert a kisebbik gyerekük nagyon beteg.

Gabi mindjárt reggel odatolta Irma néninek az ellenőrzőt.

– Tényleg, most már emlékszem. – Irma néni olyan meleg pillantással nézett Gabira, ahogyan őrá már hónapok óta senki sem nézett. – Igen, a te húgod az a kislány, akinek gyermekparalízise van. Hallottam róla – tette hozzá, és megsimogatta Gabi arcát. A fejét csóválta, és Kovács ugyan előregurított egy ceruzát, de ezzel most Irma néni nem törődött, csak a fejét ingatta meg sóhajtott, meg azt

mondta, most már érti Gabi viselkedését, biztosan sajnálja a kis húgát, és aggódik érte.

Visszaadta az ellenőrzőt, és megkérdezte:

– Láttam már a húgodat? Nem emlékszem rá…

– Mindig együtt jöttünk reggel – válaszolta Gabi. –Az a kis hülye.

És máris a helyére nyargalt. Irma néni is olyan, mint a többi – gondolta mérgesen –, ezt is csak Sárika érdekli. Még a simogatás sem neki szólt, Gabinak, hanem annak a kis nyamvadtnak, aki most csak fekszik, és ha kinyitja a száját, alig érteni, mit akar mondani.

Gabinak már ekkor eszébe jutott valami. Aztán délután is ezen törte a fejét, este az ágyban is. És mikor Apa bejött hozzá, hogy leoltsa a villanyt, és homlokon csókolja, elhatározta, hogy megteszi.

Másnap reggel hét órakor hiába csengett a karácsonyi óra. Gabi nagyon szerette ezt a kerek képű kis órát, ennek örült a legjobban a karácsonyi ajándékok közül. Mióta megvolt, akkor is az óra keltette, ha Anya nem ment dolgozni. De most az óra hiába csengett, Gabi meg sem mozdult. Csak figyelt. Apáék szobájából semmi nesz. Biztosan éjjel is felkelt Anya Sárikához, azért nincs még mozgás. Gabi hallotta, hogy Anya azt mondta Vilma néninek – aki vasárnap délután látogatóba jött hozzájuk, és Sárikának egy kis babát hozott ajándékba, és neki nem olvasott mesét, csak beszélgetett a felnőttekkel –, Anya azt mondta, hogy éjjel többször is felkel a kicsihez. Sírva suttogta;

– Azt lesem, lélegzik-e még…

Na, ma éjszaka biztosan megint leste.

Gabi már majdnem visszaaludt, olyan csend volt a lakásban, mikor kivágódott a kis szoba ajtaja, és Anya hálóingben berontott hozzá.

– Fél nyolc – kiabálta –, elaludtál, kis szívem?

Gabi csak egy kicsit fordította a nyakát Anya felé.

– Ugorj, kis szívem, egy-kettő! Ha sietsz, nem késel el. – És kiviharzott a konyhába. Gabi hallotta a csörömpölést, ahogy reggelit készít neki.

Elég hosszú idő telt el, a karácsonyi óra olyan hangosan ketyegett, hogy Gabi hol az egyik fülét, hol a másikat szorította a párnára, de a ketyegést még úgy is hallotta, mikor Anya megint benyitott.

– Azonnal ki az ágyból – kiabált – elkésel!

Gabi éppen csak lehelte a választ, ahogy Sárikától látta:

– Nem tudok felkelni. Nem tudok megmozdulni.

Anya felkiáltott, és átrohant Apához. Vele együtt tért vissza. Megint úgy rontott be, mintha hátulról meglökték volna.

– Azt mondja, nem tud mozogni. – Éles, magas hangon kiabálta Anya, és lerántotta róla a takarót.

Gabi a hirtelen mozdulatra összerántotta magát. Apa nagyon nyugodtan rászólt:

– Kelj fel, Gabikám!

– Nem bírok.

Anya az arcához nyúlt, hogy megnézze, lázas-e, aztán megnyomta az egyik lábát. Gabi reflexei kitűnően működtek. Akkor a szelíd Anya ugyanazon az éles hangon, amit az utóbbi időben annyiszor hallott tőle Gabi, rákiáltott:

– Semmi baja, csak engem akar megőrjíteni. Nincs elég bánatom! – Felrántotta Gabit. – Te a testvéredet akarod csúfolni! – És Gabi arcán nagyot csattant Anya tenyere.

Apa gyorsan kifelé kezdte tuszkolni Anyát.

– Tönkrementek az idegeid, drágám – nyugtatta, és a rázkódó vállát csókolta, mert Anya görcsös zokogásba kezdett. Közben Anya mindenféléket mondott, amiből Gabi semmit sem értett, mert a sírás összemosta a szavakat. De egyáltalán nem is érdekelte, mit beszél Anya. Úgyis ott állt mellette Apa, gügyög, suttog neki; ővele meg nem törődik senki.

HARMADIK FEJEZET

– Jaj, csillagom, teljesen kifosztják az embert! Rablók. Én mondom, csillagom, rabló mindahány.

– Margó néni leeresztette a földre a nehéz szatyrot, és tovább sopánkodott: – Ha valaki elmesélné nekem, nem hinném. Odamegyek a piacon a henteshez. Mondom, öt szelet szép tarját adjon, de ne legyen zsíros. Jó. Hát mire kifizetem, nem rátett az istenátka egy ronda zsíros szeletet is! De odacsaptam eléje.

Margó néni a díványon ült, szemben Sárikával. Szétterpesztett lábai között lógatta a teli szatyrot. Sárika izgatottan figyelte. A hálószatyor legalján, egy zacskóban valami piros puha lehetett. A piros puha nyilván megnyomódott, mert vörös lét eresztett. Nem sokat, éppen csak annyit, hogy a zacskóra foltot rajzolt. Talán egyetlen csepp lé sem csurgott a zacskóból a Perzsára, de Sárika mégis aggodalommal nézte. A Perzsa előkelő, finom idegen Szobáriában. Messzi Keletről jött, s némely napokon különös dolgokat mesélt. Abban a távoli országban, ahonnan érkezett, mindenki Perzsa. Ki tudja, vajon igaz ez?

Mit szólna a Perzsa, ha Margó néni vigyázatlanságából piros lé csorogna a csodaszép ruhájára? Talán itt is hagyná mérgében Szobáriát.

Margó néni követte Sárika pillantását, ő is észrevette az átnedvesedett zacskót a szatyor alján.

– Összetörődött a cseresznye – ingatta a fejét búsan. – Pedig a ropogósból vettem. Amilyen rablók, csak a pénzt csikarják ki az emberből, az áru meg poshadt.

Margó néni felemelte a szatyrot, felállt és nehézkes járásával kikacsázott.

Sárika hosszas, vizsgálódó pillantást vetett a Perzsa bíbor-kék ruhájára; jól van, a szép, kék mintás öltönyét nem érte semmi sérelem. Jaj, ez a Margó néni! Állandóan félteni kell tőle Szobária lakóit. Hogy azok a rablók ott a piacon nem tudnak elbánni vele!

Margó néni hihetetlen gyorsasággal ismét megjelent. Magával hozta teljes harci fegyverzetét: porrongyot, padlórongyot, tollseprűt, partvist, lapátot.

Puff neki! Pont most akar itt felfordulást csinálni, mikor mindenki bálba készül. Holnap lesz a Szobária-bál! Reggel óta, mióta Anya kiültette Sárikát a karosszékbe, azóta folyik a készülődés. Izgalom, rohangálás, kavarodás. Most bezzeg jól megy Hermina boltja! Minden pillanatban kérnek tőle valamit. Smidt Árminnak drapp cérna kellett, hogy a kalapjára felerősítse a rojtokat; Rózsi új csipkefodrot vásárolt nála; a Nádszál kisasszonyok átüzentek, hogy küldjön nekik barna vendéghajat, mert a régi bizony már itt-ott elkopott. Hermina visszaüzente, hogy sajnálja, de parókát nem tart. A kisasszonyok bánatosan zizegtek egy ideig, aztán belenyugodtak, hogy a régi hajukat viselik majd a mulatságon. Kristály Kriszti is berohant Herminához, isten tudja, mit akart. Mindig mindenütt ő a legcsillogóbb.

Közben a nagy készülődésben Rózsi elveszítette az egyik karikagyűrűjét. Rózsinak tizenhat darab gyönyörű, fényes karikagyűrűje van. Rózsi keserves sírásra fakadt. Elrohant persze Herminához gyűrűért, de Hermina azt válaszolta, éppen most fogyott ki.

Szegény Rózsi, lehetetlenül lóg a fátyla a jobb oldalon. Ferdén lecsüng, akárhogy próbálja is elrendezni magán a fehér csipkét. Nem is beszélve arról, mit fog szólni a vőlegénye, ha észreveszi.

Még szerencse, hogy Rózsi vőlegénye olyan szórakozott. Rózsi vőlegényét úgy hívják, hogy Kopogó Elemér. Újságíró-írógép. Apa íróasztala mellett egy külön kis íróasztal a hivatala. Egész álló nap ír, rója a sorokat, mindent megír, ami Szobáriában történik. Mikor

Hermina boltot nyitott, azt is újságcikkbe foglalta. *Varródoboz-kiskereskedés* – ez volt a cikk címe.

A cikket egyébként Apa olvasta fel Sárikának úgy, hogy a nyitott újságot maga elé terítette. A kiskereskedésen nagyot nevetett Sárika.

Apa Kopogónak azt a cikkét is felolvasta, melyben arról írt, hogy Smidt Ármin feltaláló. Ö találta fel a fényt. Mert csak megnyom az ember egy gombot, és Ármin feje felgyullad a csúf, rojtos szegélyű ernyője alatt.

Egyszer nagy veszekedés tört ki Szobáriában. Ezt is Apa olvasta fel abból az újságból, mikor Anya átment Vilma nénihez, Gabi isten tudja merre tekergett. Margó néni pedig rég letette a lantot, és ők ketten maradtak otthon. A cikkben arról folyt a vita, ki a legszebb Szobária hölgyei közül.

Kristály Kriszti azt állította, semmi kétség, természetesen ő. Ki veheti fel a versenyt az ő csillogásával? De azonnal jelentkezett Függöny Rózsi; mondják meg őszintén, van-e nála szebb csipke Szobáriában? Vas Vencel, a kis olvasólámpa mind a három görbe lábával toppantott egyet; akinek három lába van, az a legszebb! Herendi Hanna, a kis hamutartólány gyöngyöző kacagásban tört ki. Olyan nagyra van Vencel azzal a három görbe lábával! Fúj! Még ránézni is rossz! De vegyék csak szemügyre az ő virágfüzéreit. Gyertya Béla, Gyula bátyja most közbeszólt:

– Felhívom a figyelmét mindenkinek, ha engem tűzbe hoznak, egyszerre négy színben csöpögtetem a viaszomat. Amíg Gyula öcsém csak pislákol, meg olyan sovány, hogy majd kettétörik, addig én a négyszínű viaszommal csak hizlalom magam. A nagyapám, akire nagyon hasonlítok, néhány évvel ezelőtt Bécsben világattrakció volt!

Hermina nem szólt egy szót sem, csak kezdte kirakni a gombjait. Pici, golyó alakú fehérekkel kezdte, aztán három ezüstgombot mutatott, mindegyik egy fejedelem képmását viselte, majd előrukkolt a kabátgombokkal. Fekete, barna, lila kabátgombokat bányászott ki a boltjából, köztük olyanokat, amelyeket azelőtt soha, egyetlen vevőnek se mutatott.

Albin azzal jött, hogy övé a legértékesebb képgyűjtemény; Viki rákezdte, hogy ő valódi gyöngyházból való. A Nádszál kisasszonyok, akik hárman együtt laktak egy vázában, mérgesen zizegtek; nézte volna meg őket valaki fiatalkorukban! A Kacsa hápogott, ő nem akart semmit, csak hápogni. A vén Mariska meg nyögdécselt. Öreg sublót ő, minden tagja reumás. Különösen a harmadik fiókja fáj

nagyon, ha a hosszú téli estéken húzogatják. Ilyenkor mindig fájdalmasan megreccsen. Ö tehát semmire nem számíthat már. Smidt Ármin se szólt egy szót se. Minek hangoztassa jelentőségét? Övé a fényesség. Ha nagyon megharagítják, majd eloltja a fényt. És sötétben Herendi Hanna éppolyan szép vagy csúnya, mint Vas Vencel, Kristály Kriszti, Rózsi vagy akármelyik. Megemelte rongyos, rojtos szélű ernyőjét, és otthagyta őket.

A Perzsa egész idő alatt egykedvűen nyújtózkodott a dívány előtt. Mit érdekelte őt a vita! Ö idegen volt itt, nem tett egyebet, mint keleti kényelemben várta, amíg rend lesz.

A Perzsa a bál miatt se nyugtalankodott. Margó néni miatt se. Lusta pillantással tűrte, hogy Margó néni a kissöprűvel lekefélje az öltönyét.

Margó néni szuszogva hajladozott, és közben folyvást beszélt Sárikához;

– Jön ám a Buba Guszti, csillagom. Elhozza a hegedűjét, hogy muzsikáljon neked. Napok óta keresem azt az istenátkát, de sosincs otthon. Tegnap délután végre megtaláltam. Kivittem a hokedlit a ház elé, hogy Sáfárnéval elbeszélgessek egy kicsit. Tudod, a Sáfárné a mi házmesternénk, aztán délutánonként kiül a kapunk elé, hogy a tüdejét kilevegőztesse a portól. Különben nagyon rendes asszony. Ha időm van, én is kiviszem a hokedlit a kapu elé. Ugyan mikor van nekem időm? Tegnap is kirámoltam az egész kredencet, majd beszakadt a hátam belé. Mit is akartam mondani, csillagom? Ja, a Buba Gusztit. Ahogy ott levegőzünk a ház előtt Sáfárnéval, éppen ballag haza a Guszti. Odasütött a nap, és én rövid ujjú ruhában is majd megsültem. Guszti meg fekete szövetruhában jelent meg, ilyen széles lila nyakkendővel.

Margó néni két lapáttenyerével mutatta Buba Guszti nyakkendőjének szélességét.

– És szivarozott. Úgy pöfékelt az istenátka, mint egy mozdony. Tegnap még ott lógott a rácson a második emeleten, meg csúszkált az esőcsatornán, a Sáfárné kikiabálhatta neki a lelkét, most meg

szivarozik! Na, Guszti, mondtam neki, mi az, megütötted a főnyereményt? Azt mondta, meg. Mert prímás lett.

Sárika ámulva hallgatta Margó nénit. A néni hamar tűzbe jött beszéd közben. Olyan szenvedéllyel magyarázott, hogy Sárika, mint egy képeskönyvben, maga előtt látott mindent, amit csak a néni mondott.

Margó néni tovább hadonászott.

– Még hogy prímás vagy, mondtam a Gusztinak. Ne szédíts engem! Tizennyolc éves taknyos, és prímás! Azt felelte, nézzem meg a Muskotály vendéglő ablakát, ki van rá írva, hogy esténként Buba Guszti és zenekara muzsikál. Na, mondtam, azt megnézem magamnak.

Sárika örült, hogy Margó néni ennyit beszél; ezalatt Szobária lakói nyugodtan készülődhetnek a bálba. Rásandított a Nádszál kisasszonyokra: fakó ruhájukról Margó néni éppen letörölte a port. A ruhájuk ugyan nem lett ettől élénkebb, de azért elégedetten zizegtek. Úgy látszik, nagyon ki akarták csípni magukat a mulatságra.

– Hát ha így felvitte az isten a dolgodat, mondtam a Gusztinak – folytatta Margó néni –, eljössz egyik délelőtt, és játszol valamit egy kislánynak…

Margó néni itt megtorpant. Olyan hirtelen hallgatott el, hogy Sárika nógatni kezdte:

– És mit felelt erre a Buba Guszti?

Margó néni nem válaszolt azonnal Sárika kérdésére. Előbb összetekerte a Perzsát, vigyázva, gondosan, hogy az öltönyén egyetlen ránc se legyen. A Perzsát még Margó néni is tisztelte. Aztán csak ennyit mondott:

– Azt ígérte a Guszti, ha ráér, majd eljön…

Ebből egy árva szó sem volt igaz. Mikor Margó néni muzsikálni hívta Sárikához, azt felelte, hogy nem evett meszet. A fejét magasra tartotta, és anélkül hogy kézzel hozzáért volna a szivarjához, a szája egyik sarkából a másikba tolta.

– Te istenátka! – rivallt rá Margó néni. – Nem teszed meg, ha kérlek valamire? Hány karaj zsíros kenyeret kentem neked életedben, mi? Ha buktát sütöttem, abból is mindig kaptál. Te senkiházi! Eljössz ahhoz a kislányhoz a hegedűddel, vagy letépem rólad azt a fene elegáns nyakkendődet!

Buba Guszti úgy nézett Margó néni feje fölé, a házfal málló vakolatára, mintha onnan olvasná le a választ.

– Mit gondol – mondta Buba Guszti mennyit kapok egy esti muzsikálásért?

– Felőlem a Dárius kincsét! – dühöngött Margó néni.

– Ötven forintot – bólintott Guszti kenetteljesen, és kivette a szájából a szivart.

– Azt várnád tőlem, hogy fizessek neked? – Margó néni megkínzott, segélykérő arccal fordult Sáfárné felé, mint aki Sáfárnétól várja, hogy elrendezze ezt az égbekiáltó igazságtalanságot. De Sáfárné csak ült a hokedlin ölbe tett kézzel, és a fejleményeket várta. Mert igaz ugyan, hogy Margó sokszor megetette ezt a nyavalyás Buba Gusztit, az is igaz, hogy mikor lerugdalta a falat, mert égetnivalóan rossz kölyök volt, ő úgy összeteremtette, hogy a lábán alig állt; de az is igaz, hogy mióta Guszti vendéglőben muzsikál, későn jár haza, és ha jókedve van, úgy odarepít egy tízest, mintha az semmi sem volna neki. Így aztán Sáfárné rendíthetetlen nyugalommal üldögélt.

– Jól van! – kiabálta Margó néni lilára válva a haragtól. – Jól van, tőlem megkapod az ötven forintot. Te rabló! De ahhoz a kislányhoz eljössz a hegedűddel, mert szétverem a fejedet, és akkor nem tudod, hova dugd a szivarodat!

Guszti méltóságteljesen bólintott.

– Az más – mondta.

– Péntek reggel velem jössz – rendelkezett Margó néni.

– Hánykor?

– Nyolckor.

– Akkor nem lehet – vigyorgott Guszti.

– Miért nem lehet? Akkor is a vendéglőben muzsikálsz?

– Akkor nem muzsikálok. Akkor alszom.

– Majd fölkelsz.

– Nem kelek. Egy százasért se kelek fel.

Margó néni a százas hallatára hangosan felhördült. Guszti békítőén tette hozzá:

– Felírja egy papirosra a címet, és tíz órára odamegyek. Ha reggel nyolckor muzsikálhatok annál a kislánynál, akkor muzsikálhatok tízkor is, nem?

Guszti okfejtése meggyőzte Margó nénit. Beleegyezése jeléül csak annyit válaszolt neki;

– Kotródj a szemem elől!

Margó néni nem számolt be erről Sárikának. Még a pénteket sem említette. Amilyen ronda, felfújt hólyag lett a Buba Guszti, talán meg se tartja az ígéretét. Még ötven forintért sem. Pedig milyen sovány kis éhenkórász kölyök volt nem is olyan régen.

Ami a prímásságot illeti, hazudni nem hazudott Guszti, az bizonyos.

Margó néni majd felrobbant, olyan mérges volt Gusztira, de este azért felhúzta a barna selyemruháját, kivett a kredencből, az eszcájgtartó alól egy húszforintost, és kéményseprő fiát maga mellé intette.

– Lajos – mondta neki –, vegyél egy másik inget, elmegyünk a Muskotályba.

Lajos kis híján eltátotta a száját a csodálkozástól.

– A Muskotályba? – kérdezte. – Minek?

– Kíváncsi vagyok a Buba Gusztira.

Lajos bólintott. Így már érthető a dolog. Azonnal indult is a szekrényhez, és kivette belőle a fehér inget.

– Ne a fehéret – szólt rá Margó néni –, a Buba Gusztinak jó lesz a csíkos is.

Ügy látszik, nem Margó néni volt az egyedül, akit Buba Guszti és zenekara a Muskotályba vonzott. Mikorra Margó néni a barna selyemruhájában, Lajossal az oldalán behullámzott a vendéglőbe, egyetlen szabad asztal sem volt. Margó néni megállt az ajtóban, és a szemét egyenesen Gusztira szegezte, aki egy kicsi dobogón, a terem közepén hajladozott, álla alá szorított hegedűvel. Margó néni olyan szigorú pillantást lövellt Guszti felé, hogy az még hajladozott kettőt-hármat, szépen beledőlve a vonójába, aztán egy mélyen zengő

hanggal hirtelen befejezte a muzsikát, és magához intette a fel-alá rohangáló fehér kabátos pincért. Margó néni tisztán hallotta Guszti minden szavát.

– Józsikám – mondta Guszti –, az a hölgy az ajtóban az ismerősöm. Ültesd le valahová.

Margó néni magában megállapította, hogy az istenátka Gusztiból .azért nem veszett ki minden jóérzés.

Józsikám – a csuda tudja, honnan, talán a levegőből –, mint egy bűvész, kisasztalt kerített, meg két széket hozzá, a cimbalom mellé tette, aztán tisztelettudóan várta Margó néni széke mellett állva, mit dönt a néni rendelés dolgában.

– Két fröccsöt – közölte Margó néni.

Lajos, a kéményseprő nem kapott több fröccsöt, de Margó néni még egy pohárral hozatott magának, aztán még eggyel. Mire a harmadik pohár után odahívta a pincért fizetni, addigra Margó néni már biztosan tudta, hogy az a sok zsíros kenyér, amelyet Buba Guszti felfalt, nem veszett teljesen kárba. Meg kell hagyni, szépen muzsikál. Ad neki ötven forintot, ott egye meg a fene, csak jöjjön el Sárikához a hegedűjével.

Margó néni egy ideje már nem szólt egy árva szót sem, csak nyögve, szuszogva jött-ment a szobában a partvissal és a porrongyokkal. Mikor lehajolt, hogy a szemetet a lapátra seperje, felnyögött, akárcsak a vén Mariska, ha kihúzzák a harmadik fiókját. Sárika részvéttel pillantott Margó nénire.

A részvét hamar elpárolgott, mert a néni nyakon fogta Gyertya Gyulát. Gyula nyekkent egyet. Mégiscsak kínos, ha az embert a nyakánál fogva felemelik.

Ez a Gyula! Igazi szerencsétlen flótás: állandó szembetegségben szenved. Folyton könnyezik. Ahogy meggyújtják, nagy, rózsaszínű viaszkönnyeket sír. És fogy. Amúgy is sovány, igazán nincs miből leadnia. Igazság szerint orvoshoz kellene mennie. Már régen meg kellett volna mutatnia magát Cvikker doktornak. A doktor Mariska

legfelső fiókjában, a bal sarokban rendel. Naponta tíztől kettőig. Öreg, nagyhírű doktor, mindenki megbecsüli.

Egyszer Cvikker doktor miatt Sárika megharagudott Anyára. Mert Cvikker doktorral nem lehet játszani, egy ilyen tudós doktort tisztelni kell. Anya pedig kirántotta őt a fiókból, az orrára biggyesztette, és nevetve a tükör elé állt.

– Na? – kérdezte Apától. – Ugye, olyan vagyok benne, mint egy vidéki vénkisasszony?

Apa mosolygott. Aztán gyengéden leemelte Cvikker doktort Anya orráról, és azt mondta;

– Szegény apámé volt. Sose tudta, hova tette le. Mindig megkérdezte; „Nem láttátok a cvikkeremet?” Apa aztán visszatette a doktort a helyére. Sárikára kacsintott. Csak ők ketten tudták, hogy a doktort már várják a betegei…

De Gyula még nem ment el hozzá a szembajával. Mert Gyula gyámoltalan. Valakinek el kéne vinnie őt. De ki vigye el szegény Gyulát? Hiszen árva. Az édesapja már régen meghalt. Az is ilyen sovány, rózsaszínű fajta volt, mint Gyula. És csak fogyott, fogyott, egészen addig, amíg egy napon teljesen elfogyott. A mamája nemrég halt meg, Sárika még emlékezett rá: kicsi, tömzsi, zöld asszony volt. Majdnem négyzet alakú. A szembaját valószínűleg tőle örökölte Gyula, mert Gyertya néni úgy pislogott, hogy rossz volt nézni. Különben ő is úgy halt meg, mint a férje; elfogyott. Úgy látszik, Gyuláéknál ez családi vonás. Csak Gyula bátyja, Béla üt el tőlük. Béla inkább hízik, csinosodik. Ha meggyújtják, színes viaszcsíkokat ereget, és azt ügyesen a dereka köré tekeri. És makkegészséges. Soha nincs semmi baja, meg sem érti, ha valaki beteg. Gyulával se törődik. Azt mondja, ez a nyápic Gyula állandóan csak nyafog.

Sárika elhatározta, hogy a kezébe veszi a dolgot; bál után elzavarja Gyulát a doktorhoz.

Margó néni szerencsésen kivonult. Szobária megúszta a néni működését. Hála istennek! Mindenki fellélegzett. Mert hogy Margó néni mit művel néha, az kész botrány! A legtöbb panasza Etának, a

könyvtárosnőnek van rá. Eta tulajdonképpen nem is könyvtárosnő, mert csak újságokat meg folyóiratokat tart, és csak nagy néha, véletlenül kerül hozzá egy-egy kisebb könyv; de ha valahol megkérdik Etától, mi a foglalkozása, azt mondja; könyvtáros. A Perzsa közvetlen szomszédságában álldogál négy vékony vaslábon. Eta háborog legtöbbet Margó nénire. A néni néha olyan rendetlenséget csinál nála, hogy Eta fél napig rakodhat utána. Mert Margó néninek mindegy, hogy az újság mai, múlt heti; csak egymásra dobálja őket. Etát néha úgy felbosszantja a néni, hogy mind a négy vaslába remegni kezd az idegességtől.

De Sárikának váratlanul el kellett búcsúznia Etától, mert Anya és egy magas, csontos, őszülő asszony lépett be a szobába. Sárika sejtette, hogy ki ez a néni, aki megzavarta őt a bál előkészítésében.

– Itt a tornatanár néni, kis madaram – újságolta Anya –, segíteni fog neked abban, hogy hamar meggyógyulj.

Margó néni természetesen nem maradhatott le az eseményről; a hátát az ajtófélfának támasztotta, és egyik lábával lassan, ütemesen topogott, úgy figyelt.

A tanárnő aranykeretes szemüveget hordott.

A szemüveget rávillantotta Sárikára, és annyit mondott:

– Szervusz, kislány.

Mély hangja volt. Érdes, reszelős. Mintha egy smirglit húztak volna végig Sárika arcán. Mindjárt hozzálépett, lehúzta a térdéről a plédet, felnyalábolta, és a díványra fektette. Minden mozdulata határozott volt.

Levetkőztette, forgatta, mozgatta, csavargatta. Minden gyengédség, becézés, kímélet nélkül. Sárikának ennyi már elég volt, nyomban megutálta.

A tanárnő elég hosszú ideig gyötörte őt a díványon. Margó néni közben kivonult a konyhába, Anya is utána ment hamarosan. A tanárnő ronda, érdes hangján rászólt:

– Ne hagyd el magad! Te is segíts a mozgásban!

– Nem tudok – lehelte Sárika.

– Dehogynem! – És már akkorákat rántott rajta, hogy fájt.

Alig várta, hogy visszatérjen Anya, és kiszabadítsa őt.

Anya azután bejött, egy tálcán kávét és kekszet hozott. Letette a hallban az asztalra. A tornatanárnő leült Anyával kávézni. Jó messze ültek Sárikától, nem sokat értett a beszélgetésükből, de azt kivette, hogy a szemüveges szörnyeteg minden délelőtt egy órán át gyötörni fogja.

Na hiszen!

Sárika mindjárt törni kezdte a fejét, hogyan űzhetné el a tanárnőt. Talán segítségül hívja Szobáriát. Megkéri őket, ahányan csak vannak, rontsanak rá a szemüveges szörnyetegre.

„Csakhogy Szobária lakói éppen olyanok, mint én – gondolta csüggedten –, nem tudnak járni.”

NEGYEDIK FEJEZET

Ki gondolta volna, hogy ez lesz a vége?

Nagyon jól indult a bál. Mindenki kicsinosítva, pontosan megjelent. Kivéve persze Kristály Krisztit, aki nagyon hiú volt, és addig nem ment sehova, amíg minden porcikája nem ragyogott. De az utolsó pillanatban befutott ő is. A Perzsára rávillantott, aztán helyet foglalt, és várta, hogy megszólaljon a zene.

Egy kisebb együttest szerződtettek az alkalomra, a népszerű Táska zenekart. Kristály Kriszti perdült először középre. Kancsó Karcsi karján. Kriszti ugyan ki nem állhatta Karcsit, irtózott a borszagú leheletétől, de most nem bánta, hogy együtt táncolnak. Az volt a fő, hogy illegethesse magát. Istenem, hányszor dülöngélt Karcsi bánatában, mert Kriszti rá se hederített! Most, hogy végre hajlandó volt táncolni vele, boldogan billegett mellette. Még a hasát is megpróbálta behúzni, de nem ment szegénynek.

– Kriszti – szólalt meg Karcsi öblös hangon. – Kriszti, olyan szép vagy.

Kriszti bólintott. Tudta ő nagyon jól, hogy szép. Lopva Karcsi válla felett a Perzsára pillantott. Látja-e Perzsa, hogy ő milyen gyönyörű?

A Perzsa nagy nyugalommal a plafont bámulta.

– Kriszti – bugyborékolta Karcsi – legyél a feleségem.

Kriszti egyszerűen faképnél hagyta.

Karcsi bánatosan ballagott vissza a helyére, a dívány feletti polcra, és nagy szomorúságában lehajtott egy pohár bort, mivelhogy boroskancsó volt.

Ezalatt a többieknek egyre szélesebb kedvük kerekedett. Már Mariska is járta, nyögve, recsegve, szüntelenül panaszkodva Cvikker doktornak, aki felkérte.

– Jaj, doktor, öreg vagyok én ehhez – mondta Cvikkernek. A doktor felkötötte régimódi csokornyakkendőjét az alkalomra, és mulatságosan szedte a lábát, mert nem akart lemaradni a fiatalok mögött.

– Én sem vagyok mai gyerek – lihegte a doktor. – A jövő hónapban töltöm be a hatvanadik évemet.

– Gyerek még maga, doktor – mosolyodott el Mariska. – Én az idén leszek százötven éves. – És megint felnyögött, mert egy hevesebb mozdulatra újra kínozni kezdte a reuma.

A Nádszál kisasszonyok a tánc kezdetén elégedetlenül zizegtek, de mikor megállt előttük Smidt Ármin szikár alakja, elhallgattak. Elakadt a szavuk a megtiszteltetéstől. Ármin táncba viszi őket! Nem voltak fiatalok, de olyan kecsesen, finoman hajladoztak Ármin körül, hogy jó volt nézni őket.

Jó volt nézni őket – már akinek! Mert Eta majd megpukkadt.

Eta egész életében arra áhítozott, hogy egy ilyen intelligens úr beragyogja az életét. De Ármin a Nádszál kisasszonyokat kérte. Vén bolond! – dühöngött magában Eta. Csak nem vesz a nyakába egyszerre három feleséget? Éppen Smidt Ármin, aki eddig agglegény volt, akit mindig csak a tudomány érdekelt, aki feltalálta a fényt. Mit kezdene három örökösen zizegő öreglánnyal? Istenem, milyen szépen élhetnének ők ketten! Ármin felgyújtaná a körtéjét esténként, ő meg felolvasna neki a legfrissebb újságokból…

Herendi Hanna is kicsípte magát. Áttetszően fehér, virágokkal telehintett ruhája porcelános fénnyel ragyogott. Várta, hogy Gyula táncra kérje.

Így van, a törékeny, szépséges Hanna Gyulára várt.

Hanna jószívű kislány. Gyula félszegsége, halvány rózsaszíne meghatotta őt. Addig-addig szánakozott Gyulán, amíg titokban megszerette. Erről nem tudott senki. Még Hanna legjobb barátnője, Coca-Cola sem. Coca-Cola is ott volt a bálban, piros ruhát viselt; a nevét még a születése idején a ruhája szegélyére festették. Kedves, szerény lány volt.

Gyula se sejtett semmit. El se hitte volna. Csak vágyakozva pislogott Hanna felé, és hosszú, esős délutánokon róla ábrándozott.

Most se merte táncra kérni.

Béla, Gyula bátyja bezzeg nem volt ilyen szerény. Szivárványszínű zakóján megigazította fehér díszzsebkendőjét, és peckesen kihúzta magát Hanna előtt, majd meghajolt.

– Szabad egy táncra?

Hanna habozott. Gyula felé tekintett, aki félénken pislogott rá vissza. De meg se moccant, csak soványan, kissé görnyedten álldogált.

Hanna, aki finom és törékeny volt, nem tudott ellenállni az erőszakos Bélának. Különben is majdnem mindenki táncolt; Viki, a vitorlás hajó is ott siklott a szoba közepén, a többiek között; a Kacsa úgy ugrált, hogy egészen beleizzadt, és csak hápogott; Rózsi is lengett, forgott a vőlegénye. Kopogó Elemér karján; Kristály Kriszti pedig addig mesterkedett, amíg a Perzsa is felkerekedett, és lassú, előkelő táncba kezdett vele, mit sem törődve az ütemmel.

Hanna tehát megadóan nyújtotta a karját Bélának.

A Táska együttes egyre jobb számokat játszott. Már Mariska is elfelejtett panaszkodni; Eta felhagyott a sopánkodással, arra gondolt, hogy neki végeredményben négy lába van, és úgy ropta a táncot a sarokban, hogy csuda; Vas Vencel Coca-Colát kérte fel. Mindenki jókedvű volt, még Hermina is, aki nem táncolt, csak a boltajtó előtt a nagyollóval ütötte a taktust, mikor Rózsi hirtelen felsikoltott.

Hosszú, éles, fültépő sikoltást hallatott.

A következő pillanatban ájultan hevert a szoba közepén.

Minden felborult. Kopogó Elemér tanácstalanul topogott Rózsi körül, Hermina egy pohár vízzel hozzászaladt. Kancsó Karcsi csuklott egyet, és bambán nézte az ájult menyasszonyt, a Perzsa orvosért kiáltott – soha senki nem hallotta még kiáltani –; Eta azonnal ott termett, és kijelentette, hogy Rózsinak nyilván hasgörcse van – idézett a legutóbbi természettudományos újságból; Kriszti a zenészekhez szaladt, akik mit sem sejtve játszottak tovább. Cvikker

doktor meghajtotta a fejét Mariska előtt, engedelmet kért, hogy őt hívja a kötelesség, és Rózsihoz sietett. A halvány arcú menyasszony fölé hajolt, megvizsgálta, aztán a körülállóknak kijelentette:

– Rózsi megsebesült.

Cvikker doktor bejelentését rémült moraj kísérte. Herendi Hanna sírva fakadt félelmében.

Rózsi közben magához tért, csak nagyon fájlalta az oldalát. Cvikker doktor még egyszer alaposan megnézte a sebet. Most már mindenki láthatta: Rózsi csaknem a derekától a bokájáig végighasadt.

Coca-Cola a piros ruhájában úgy ugrált, mint a bolond, Kristály Kriszti virágot akart keríteni a betegnek, a Kacsa hápogott. A Perzsa távolba vesző tekintettel csak ennyit mondott:

– Érdekes, igen érdekes…

Vas Vencel, aki a Perzsa mellett állt, ezt a megjegyzést meghallotta. Nyomban az öreg Smidt Árminhoz fordult, aki szórakozottan hallgatta a Nádszál kisasszonyok panaszos zizegését.

– Nem gondolja, kollégám – kérdezte Vencel Ármintól –, hogy az eset aggasztó?

– Cvikker doktor szerint nem súlyos a seb – felelte Ármin.

– Nem is a sebről van szó – folytatta Vencel –, hanem az esetről. Rózsi megsebesült. Nyilván valaki megsebesítette. Ki sebesíthette meg? Aki Rózsi ellensége.

– Ugyan – felelte Ármin, és elnézett Vencel feje felett.

Vencel visszakapaszkodott a polcra. Kancsó Karcsi mellé.

– Te – mondta neki Vencel fontoskodva –, nem gondolod, hogy ez a sebesülés nem véletlen? Rózsinak titkos ellensége van.

– Hm – dünnyögött Kancsó Karcsi.

– Ki kell nyomozni a bűnöst – így Vencel.

– Hm.

– Örülök, hogy egy véleményen vagyunk – jelentette ki Vencel. – Gyűlést kell összehívni.

Vencel imádta a gyűléseket, mert boldoggá tette, ha szónokolhatott. Még abban az órában gyűlésre szólította Szobária lakóit, akiket úgy megkavart az esemény, hogy nem is tiltakoztak. Feldúltan bámulták Vencelt, aki egyre villogóbban követelte, hogy derítsék ki, hogyan sebesük meg Rózsi.

Rózsi közben halkan nyögdécselt. Fájt szegénynek a hasadás, de legfőképpen azért jajgatott, mert Cvikker doktor közölte vele, hogy ha meggyógyul, a sérülés nem tűnik el nyomtalanul. Az ő szép fátyoltestén hosszú forradás marad. Rémes!

Sárika gondterhelten nézett a karosszékre. Ott szokott ülni Apa, valahányszor együtt jártak Szobáriában. Apa ilyenkor egyik karjával a karosszék támláját ölelte. Sárika ráhajtotta Apa vállára a fejét, hogy mélyebben beszívhassa Apa illatát. Sárika különben mindent és mindenkit megszagolt. Apának csuda jó illata volt, Margó néninek kövér szaga volt. Sárika megfigyelte, hogy más szaguk van a kövéreknek és más a soványoknak. Gabinak délután rosszkislány-szaga volt, este, ha Anya a fürdőszobába parancsolta, és utána rózsaszín hálóingben mindenkit megcsókolt, jókislány-szaga volt. Apa illatával nem lehetett betelni. Cigarettaszag, borotvaszappanszag, csíkosfürdőköpeny-szag, kicsit borostásarc-szag. Apa illatában benne volt az egész világ!

– Szerinted mit kellene tenni? – kérdezte Sárika Apától, amikor megbeszélték a bált és a váratlanul keletkezett botrányt. Apa nagyon törte a fejét.

– Ki kell nyomozni az esetet – felelte Apa, a levegőbe nézett és elmosolyodott. Sárika tudta, hogy minden elrendeződik.

Megállapodtak; Zsiga lesz a nyomozó.

Zsiga eredeti foglalkozása postás volt, Zsiga hordta-vitte az üzeneteket. Elég gyorsan repült, és többé-kevésbé észben is tartotta, kinek mit üzennek. Fekete egyenruhát hordott, s kétségkívül a legmozgékonyabb volt Szobáriában. Néha zúgolódott. Ilyenkor megkérdezték tőle, elégedetlen-e.

Nem, nem elégedetlen, csak hát minden légy rossz természetű, időnként muszáj zúgolódniok.

Zsigánál alkalmasabb nyomozót álmodni sem lehetett volna. Mindenhová odarepül, mindent kiszaglász.

Na, Zsiga, ezt a rejtvényt fejtsd meg!

Sárika lehunyta a szemét, és Zsigára gondolt. Mire viszi a vén postás? Ha Apa itthon lesz, és leül mellé, bizonyára mindjárt tudni fogja, mit végzett az öreg.

Kulcszörgés. Ez nem Apa. De nem ám! Gabi hatalmas léptekkel rontott be a szobába, és végigdobta magát a díványon.

– Állati jót játszottunk – vetette oda Sárikának.

– Barlangban voltatok?

– Á!

– A téren voltatok?

– Á!

– Hol voltatok?

– A padláson. A Ramónáék padlásán. Rajzoltunk.

– A padláson?

– Persze hogy a padláson – felelte ingerülten Gabi. – Ha padláson voltunk, nem rajzolhattunk a pincében!

– Ez igaz – hagyta helyben Sárika. – A falra rajzoltatok?

– Hogy te miket tudsz kérdezni! A padláson nincs fal. Vagy csak egészen kicsi. A padláson srégen megy a tető, majdnem összeér a padlóval. Lepedőre rajzoltunk.

– Lepedőre?

– Igen, lepedőre – mondta Gabi erélyesen. – Mindig elismételed, amit én mondok. Lepedőre rajzoltunk szénnel. Az egész padlás tele volt lepedővel meg párnahuzattal. Ráfirkáltunk mindenfélét. Én lerajzoltalak téged. Ahogy ebben a székben ülsz.

– És a többiek látták?

– Mit?

– Hát amit rajzoltál. És megkérdezték, ki ül a székben? És te megmondtad, hogy aki a székben ül, az nem tud járni? – Sárika érezte, hogy a tenyere megint egészen nedves lett.

Gabi egy ideig a levegőt nézte. Sárikának úgy tűnt, hogy Gabi most mindjárt odalép hozzá, és megsimogatja. De nem. Csak ennyit mondott;

– Nem kérdeztek semmit…

Aztán felpattant a rekamiéról, és kirobogott a konyhába. Éktelen csörgés után egy nagy karéj vajas kenyérrel tért vissza. Sárika csak nézte, hogy milyen hatalmas, jóízű falatokban nyeli a kenyeret.

– Gabika – mondta neki –, úgy szeretném ismerni a barátaidat. Olyan jó lenne, ha néha velem is játszanának…

– Veled játszanának? – Gabi karosszékestül végigmérte Sárikát. – A Ramóna veled játszana? Meg a Kissumák? És Ló? Na hiszen!

Gabi nevetni kezdett. Előbb csak kicsit nevetett, aztán lecsapta a maradék vajas kenyeret az asztalra, és egyre hangosabban nevetett. Megint rádobta magát a rekamiéra, a térdét felhúzta, és jobbra-balra gurult a nevetéstől.

– Marha klassz ötlet! – ordította. – Baromi! A Ramónáék veled játsszanak! Ennél jobbat ki se találhattál volna!

És még sokáig nagyon csúnyán nevetett.

ÖTÖDIK FEJEZET

Ez a nap pontosan úgy kezdődött, mint a többi. Anya csókja ébresztette Sárikát.

Anya olyan helyes! Sárika elhatározta, ha felnő, pontosan olyan lesz, mint Anya. Már szólt is neki, hogy egyetlen ruháját se dobja ki vagy ajándékozza el, hanem tegye félre. Amint felnőtt lesz. Anya ruháiban fog járni.

Anya ezt nyomban tudomásul vette. Összecsókolta, aztán az ölében kivitte a kis szobába, ahol Gabi ágya meg egy nagy, barna szekrény áll, és mindjárt, Sárika szeme láttára a barna szekrény tetejéről leemelt egy koffert, beletette a zöld szövetruháját, amelyet az idén egyszer sem viselt, egy gyönyörű lila blúzt meg egy nagyon szép fekete lakkretikült. A retikült sose látta Anya kezében. Szerette volna most mindjárt elkérni, de aztán eszébe jutott, hogy ugyan mit is kezdene vele.

Hiszen Sárika nem ment sehová.

Mióta hazahozták a kórházból, csak vasárnap délelőttönként viszik le az utcára. Apa ilyenkor kölcsönadja neki a lábát: felnyalábolja, és úgy indulnak sétálni.

Ezt Anya akarja így. Sárika tudja, hogy Anya ragaszkodott hozzá: ne vásárolják meg a tolókocsit.

Azt gondolták, ő már elaludt, amikor Apa, aki befejezte a szipkapucolást, egy ronda, rossz szagú papírt Coca-Cola piros ruhájára ejtett, és megszólalt:

– Szívem, vegyük meg a gyereknek a tolókocsit.

– Nem! – kiáltotta Anya.

– Sss, felébred Sárika – intette Apa. – Értsd meg, ezzel segítenénk a gyereknek. Ma megnéztem egy ilyen kocsit. Könnyen kezelhető,

maga hajtaná, ide-oda gurulhatna a szobában, kigördülhetne a konyhába…

– Nem! – Anya sírni kezdett.

– Levihetnénk sétálni benne mindennap.

– Nem akarom – zokogta Anya. – Nem akarom, hogy nyomorék legyen a gyerekem! Az orvos is azt mondta: tudni fog járni. A professzor is megerősítette…

– Persze hogy tudni fog járni, de addig is…

– A kocsiban nyomorék lesz! Nemcsak a teste, a lelke is! Az utcán mindenki rábámul. Sajnálni fogják..., Nem, amíg egy hajszálnyi remény van, nem engedem, hogy nyomorékkocsiba üljön.

Sárika egészen addig hallotta Anya sírását, amíg el nem aludt.

Olyan sokat sír Anya. De ha abbahagyja, és felszáradnak a könnyei, nagyon helyes. Most is, ahogyan megcsókolta őt, és hosszú, simogató pillantással nézte, olyan szép volt.

– Te vagy a legszebb – duruzsolta Anyának.

Anya megmosdatta, felöltöztette. Apa langyos kakaót hozott neki vajas kenyérrel, a térdére igazította a plédet, és ekkor becsengetett Margó néni.

Anya, Apa talán már az utcán jártak, amikor becammogott hozzá a néni.

– Ha igaz – mondta Sárikának –, ma meglepetés lesz…

A néni jött-ment a szobában, söprűvel és ronggyal, Sárika pedig azon tűnődött, mi lehet a meglepetés.

„Biztosan cukrozott epret kapok tízóraira” – döntötte el magában. Aztán Margó nénit figyelte, hogyan akadályozza szegény Zsigát a munkájában. Zsigának ki kell nyomoznia, ki sebesítette meg Rózsit. Éppen Gyertya Bélát akarta kihallgatni, mikor a néni a lehetetlen porrongyával elriasztotta.

Margó néni egyre nyugtalanabbul jött-ment. Az órát nézte, Sárikát nézte, a nyitott ablakon többször kitekintett.

Mi lelte?

Behozott Sárikának egy tányér cseresznyét.

„Szóval nem a cukrozott eper a meglepetés” – nézett Sárika a cseresznyékre.

Nem tetszettek neki a cseresznyék. A piros húsukat kis fekete foltok csúfították.

„Pattanásos cseresznyék.”

– Egyél, csillagom – biztatta Margó néni. – Jó édes.

De akárhogy biztatta is a néni, Sárika egyetlen szemhez sem nyúlt.

Fél tizenegykor csengettek. A néni úgy döngött ki ajtót nyitni, mintha nem egy szál Margó néni, hanem egy század katonaság lenne.

– Ez lesz a meglepetés – villant Sárika eszébe.

Még végig sem gondolta egészen, amikor elszontyolodott képpel, alig hallhatóan köszönt a tornatanárnőnek.

– Hangosabban, kislány – reccsent rá a tanárnő.

– Kezicsókolom – ismételte el Sárika.

– Na látod! – recsegte az tovább. – Van neked hangod. Meg erőd is. Lássuk csak!

Sárika undorral hagyta, hogy a tanárnő a testén matasson. Vetkőztesse, a díványra fektesse, a lábát emelgesse, a derekát csavargassa.

– Te is csináld! – rendelkezett.

Sárika meg se moccant. Őt ez a recsegő nem érdekli. Pukkadjon meg.

A tanárnő húzta, cibálta. És megállás nélkül recsegett. Hogy miért hagyja el magát, hogy így nem mennek semmire, hogy neki is igyekeznie kell.

Sárika úgy elunta a tanárnő zsörtölődését, hogy Szobáriához fordult.

– Segítsetek – mondta nekik úgy, hogy a tanárnő ne is sejtse, mi készül ellene –, találjatok ki valamit, hogy a Recsegő ne bántson.

Ki gondolta volna, hogy éppen a borissza Kancsó Karcsira lehet számítani?

Karcsi ugyanis Kristály Krisztihez szeretett volna közel hajolni, lendült egyet, és a tanárnő nyakába ugrott, aki éppen a polc alatt, a díványon fekvő Sárikát gyötörte.

– Uuu! – nyögött fel Recsegő, és elengedte Sárikát.

Karcsi vigyorogva meghemperedett a díványon, és egy alig hallható koppanással a falnál állapodott meg.

– Nem ütötted meg magad? – kérdezte Sárika.

– Ugyan – nevetett Karcsi, aki szörnyen örült, hogy a tanárnő olyan mérges arccal nézi őt. Büszkeségében még jobban kidugta a hasát.

Recsegő nyakon fogta Karcsit, és visszatette a polcra, aztán újra Sárika fölé hajolt. A figyelmeztetés használt: most már valamivel gyengédebben tornáztatta Sárikát.

– Fog ez menni – szólalt meg az óra végén, és visszaültette Sárikát a karosszékbe.

Margó néni ezalatt többször ki-be hullámzott, Sárika csak fél szemmel sandíthatott rá; látta, hogy a néni nagyon nyugtalan. Ez a nyugtalanság még akkor is tartott, amikor a tanárnő már betette az ajtót.

Tizenkettőt mutatott az óra, amikor újra csengettek. Margó néni akkor nem volt a szobában, és egy darabig be sem jött, úgyhogy Sárikának fogalma sem volt, mi történhet odakint.

Az történt, hogy Buba Guszti állt az ajtóban.

– Na, te istenátka, hát idetaláltál? – köszöntötte Margó néni.

Buba Guszti válaszképpen elvigyorogta magát, kettőt toppantott, mint aki a fényes, sárga cipőjéről le akarja verni a port, és belépett az előszobába.

– Most van tíz óra? – sziszegte Margó néni.

– Mit akar, még tizenegy sincs – dugta Margó néni orra alá az óráját Guszti.

A néni egy pillanatra rákövült az órára. Utoljára akkor látott ilyen órát, amikor megboldogult Tocs Lajos kéményseprőmester feleségül kérte, és a törékeny, meglepett tizenhét éves kislánynak azt mondta:

– Margóka, tíz percig várok a válasszal. Ha nemet mond, kivándorlók Amerikába. – Tocs Lajos mellesleg soha nem vándorolt volna ki Amerikába.

Guszti a római számokkal írt zsebóra címlapját olyan közel nyomta Margó néni orrához, hogy annak összefolyt minden a szeme előtt. Aztán kicsit eltolta magától, és rárivallt Gusztira;

– Na látod, hogy tizenkét óra? Vagy nem ismered az órát, te átok?!

Guszti lelkesen elvigyorodott, mint akit megdicsértek, majd a tárgyra tért:

– Hol az ötven forint?

A néni szeme villámokat szórt. Nem méltatta válaszra Buba Gusztit, csak bevonult a konyhába, a hokedli alól előhalászta a nagy fekete retiküljét, a pénztárcájából két pár fekete cipőpertli mellől kitépte az ötvenforintost, és az utánanyomuló Guszti elé, a konyhaasztalra vágta.

– Hogy ütött volna meg engem a guta, mikor az első zsíros kenyeret kentem neked – közölte Gusztival.

Gusztinak nyilvánvalóan nem volt semmi kifogása ez ellen, mert higgadtan a zsebébe süllyesztette a pénzt, aztán megkérdezte, merre találja azt a hölgyet, akinek muzsikálnia kell.

– Nem hölgy az, te féleszű, hanem egy kislány – világosította fel Margó néni, és felszegett fejjel előreindult. Guszti a hóna alá csapott hegedűvel utánaosont.

Sárika már aprókat lélegzett az izgatottságtól. Érezte, hogy a csengetés neki szólt. Végre megtudja, ki a látogató. Tágra nyílt szemmel, halványan, meg-hatottan rebegte;

– Kezicsókolom.

Guszti állt a szoba közepén, nézte az aprócska, vézna kislányt, aki kezicsókolommal köszönt neki. Állt, bámult, nem moccant.

Margó néni ráförmedt;

– Mit ácsorogsz, mint egy faszent? Vedd elő a hegedűdet, és muzsikálj!

Guszti úgy szedte elő a tokból a hegedűjét, hogy egy pillanatra sem vette le a szemét Sárikáról. A hegedűt az álla alá szorította, a vonót az ujjai közé csippentette, és egy fél lépést tett Sárika felé.

– Mit játsszak? – hajolt előre.

– Jaj, nem tudom – repdesett Sárika két keze. –Mindent. Vagyis amit tetszik akarni…

Guszti csak tétova pillanatig várt, aztán a vonót a húrokhoz érintette, halkan, finoman. Énekelt is hozzá, arccal egészen ráborulva a hegedűre. Kis idő múltán dallamot váltott, de ez is olyan volt, mint az első; az ember azt érezte, hogy megszakad a szíve tőle.

Margó néni elővett egy porrongyot a zsebéből, és megtörölte a szemét.

– Ne ilyen bánatosat, Guszti – rendelkezett –, nevetni akarunk, nem sírni, ugye, kis bogaram?

Sárika nem törődött azzal, mit mond Margó néni. Ránevetett Gusztira, és azt mondta:

– Gyönyörű. Istenem, de gyönyörű…

Guszti játszott. Szomorút is, vidámat is, lassút is, gyorsat is. Az egész szoba csupa muzsika volt.

Sárika kipirult. Margó néni átszellemülten állt az ajtóban, Guszti meg ringott, hajolt, hullámzott; hol megfeszítette az izmait, hol elengedte, és egyenesen Sárika tágra meredt két szemének játszott.

Mikor már Guszti arca egészen fényes lett a verítéktől, leengedte a vonót. Odaállt Sárika széke mellé, és azt kérdezte:

– Tetszett, kislány?

Sárika keze a levegőbe repült Guszti nyakáért. Keskeny, hűvös arcához húzta Guszti tüzelő, nedves, vörös homlokát, és megcsókolta.

– Jaj – súgta a fülébe köszönöm! Gyönyörűen tetszik muzsikálni. Nagyon gyönyörűen…

Guszti zavarba jött, és úgy bókolt Sárika előtt, mintha pódiumon állna, és a tapsért hajlongana.

– Kezicsókolom – repdesett Sárika. A boldogságtól alig tudott veszteg maradni. Margó néni már attól félt, kibukik a székből.

Guszti apró hajlongásokkal kihátrált a szobából.

Margó néni éppen be akarta csukni mögötte az ajtót, mikor Guszti az egyik sárga cipős lábát visszadugta az előszobába.

– Mit akarsz! – förmedt rá barátságtalanul Margó néni.

– Csak ezt – felelte Guszti, és a kezébe nyomott valamit.

Margó néni döbbenten meredt a tenyerére: az ötvenforintos volt benne…

HATODIK FEJEZET

Sárika a gesztenyefát nézte. Margó néni már hazament. Gabi is elment.

Gabi hatalmas falatokban nyelte az ebédet, alig bírt magával. Kirohangált a konyhába, hol tart Margó néni a mosogatásban.

– Leléphetne már az öreglány – mondta Sárikának, aztán megint csak kinyargalt a konyhába, és felajánlotta, hogy eltörölget.

– Nem kell – válaszolta Margó néni –, inkább eredj be, és mesélj valamit Sárikának.

Gabi ugyan visszament a szobába, de nem mesélt semmit Sárikának, hanem elővette a foltos farmerját, az elcsúfított sárga pulóverját, amelyet még el is szakított azóta, hogy az ujját egy zsákvarró tűvel szétdúlta, és várta a pillanatot, hogy Margó néni kitegye a lábát a lakásból.

A pillanat elkövetkezett, Gabi magára hányta a holmiját, és már hűlt helye volt.

Sárika a gesztenyefa lombjait bámulta.

Hol járhat most Gabi?

Hol? Hát a szokott helyen.

A szokott hely egyáltalán nem volt messze. Csak a Sellő utcán kellett végigrohanni. A Sellő utca végében van a lépcső. Keskeny, vén kőlépcső, repkénnyel befutott kőfalak között vezet felfelé. Hetvenkét lépcsőfok. Ha kettesével veszi az ember, csak harminchat. A lépcső egy másik kis utcába vezet, ugyanolyanba, mint a Sellő utca. Még a legszebb nyári napokon is legfeljebb egy-két szerelmespár andalgott erre, mert a repkényes lépcső töredezett fokait a környék lakói elkerülték. A másik lépcsőn jártak, amely széles volt, hibátlan, tiszta, unalmas. Háborítatlanul birtokolta hát a repkényes lépcsőt a *Hat és fél* bandája. Tavaly még nem létezett a

Hat és fél. Tavaly csak Ramóna volt, Pipi, valódi nevén András és Ló, akit akkor még Jancsinak hívtak. És lépcső se volt, mert a térre jártak. Az idén lettek csak banda, amikor közéjük állt Kissumák.

Kissumák nem azért volt Kissumák, mert volt egy Nagysumák is. Azaz volt egy Nagysumák, de őt egyszerűen Sumáknak hívták. Sumák István filmrendező. Az egész környék ismerte. Kordfarmert hordott, és piros pulóvert; ha végigment az utcán, mindenütt izgalmat keltett. Otthon a szülők megbeszélték egymás közt, hogy Sumák István megint piros pulóvert viselt. Még a filmjeit is megvitatták, pedig soha senki egyetlen filmjét sem látta.

Kissumák a szünidő első napján odament hozzájuk a lépcsőhöz, és azt mondta:

– Legyünk banda, jó?

Ebbe azonnal mindenki beleegyezett.

– De én leszek a vezéretek – folytatta Kissumák.

Ezt mindenki természetesnek találta.

– De hozom a Braxatóriszt is – tette még hozzá. Kissumák azonnal el is szaladt a Braxatóriszért, akit maga előtt lökdösve közéjük taszigált. Braxatórisz akkor hangosan bőgött, nem tudni, miért, aztán hamarosan abbahagyta.

Kissumák akkor körülnézett és megállapította:

– Éppen hatan vagyunk.

– Tényleg – mondta Ramóna, mintha ez valami egészen különös dolog lenne.

– Meg a kutya – folytatta Kissumák.

– A kutya – helyeselt Ramóna.

Monokli nem mozdult soha Ramóna mellől. Az iskolába is elkísérte. Hosszú, lógó fülét kissé megemelve figyelte, hogyan tűnik el Ramóna az ajtóban, aztán sarkon fordult és hazanyargalt.

– Hát akkor hatan vagyunk, meg a kutya – összegezte Kissumák. – *Hat és fél.* Nevezzük magunkat *Hat és fél* bandának.

Mindenki ordított egyet lelkesedésében, csak Jancsi okoskodott:

– Legyünk inkább a Hetek bandája, hét az jobban hangzik, mint hat.

– A kutyát nem vehetjük egésznek, te ló! – kiabált rá Kissumák.

Így lettek a *Hat és fél* bandája, és így ragadt Jancsira, hogy Ló.

Ez a Ló mordult le Gabinak, aki a lépcső közepén járt:

– Mozogj már! Haditanács.

Haditanács, az komoly dolog! Gabi kettesével szedte a lépcsőket.

Monokli barátságos vakkantással üdvözölte Gabit, egyébként senki tudomásul sem vette, hogy megérkezett. Ló a bicskáját tisztogatta egy levéllel, a többiek a legfelső lépcsőfokon ültek, és Kissumákot nézték, aki a hátát a repkényes falnak vetve előadta a haditervet.

– Tudok egy frankó helyet. Állati nehéz terep, de azt hiszem, a *Hat és fél* bandája elég erős hozzá, hogy bevegye.

– Huj, huj, hajrá! – ordította a Ló.

– A megközelítése elég bonyolult. Térképész, kérem a térképet! Megállapítjuk a megközelítés lehetőségeit.

Braxatórisz a vállára akasztott háncsszatyorból elővette a térképet. A Ló bicskáján kívül ez a térkép jelentette a banda harci felszerelését. A térkép – Budapest autótérképe – a Kissumák zsákmánya volt; valószínűleg az apja autójából csente el.

– Vidd arrébb a fenekedet – szólt rá Braxatórisz Gabira, aki Kissumák lába elé telepedett, a legfelső lépcsőfokra.

Gabi egy lépcsőfokkal lejjebb csúszott, Braxatórisz pedig kiteregette a térképet a lépcsőre. Ló abbahagyta a bicskatisztogatást, és a térkép mellé guggolt, Ramóna is közelebb húzódott; Pipi, aki drámaíró akart lenni, nem mozdult, csak megjegyezte:

– Kár, hogy nincs asztal.

Kissumák hosszan, elmerülten vizsgálta a térképet. Gabi megpróbálta Kissumák pillantását követni, de hamarosan táncolni kezdett a sok kis vonal a szeme előtt. Kissumák végre megszólalt:

– Érdekes, úgy emlékeztem, hogy Zugló Budán van.

Gabi tisztelettel nézett Kissumákra: milyen szépen fejezi ki magát! Ló, akinek semmi érzéke nem volt az ilyesmire, rögtön elkezdett hadonászni.

– Na, mutasd, hol az a frankó hely!

Kissumák mancsa eléggé bizonytalan mozdulattal egy foltra mutatott.

– Itt – mondta. – Cseresznyefák is vannak rajta, marha sok érett cseresznyével.

Braxatórisz izgatottan odadugta a fejét.

– Hol? Nem látom…

– A cseresznyefák nincsenek rajta a térképen, pupák! Bízzátok csak ide. Utánam! – kiáltotta Kissumák.

Szegény Braxatóriszt meg sem várták, csak rohanni kezdtek lefelé a lépcsőn Kissumák után. Braxatórisz hajtogatni kezdte a térképet, de

az a nyavalyás térkép nem akart összehajtódni. Braxatórisz sírva üvöltötte utánuk:

– Várjatok, jaj, várjatok!

A lépcső alján megálltak, és nézték, hogy Braxatórisz bömbölve lebegteti maga után a térképet.

– Nem bírom összehajtani – sírta, és odaadta Kis-sumáknak.

Kissumák szó nélkül összehajtotta neki.

Érthetetlen, mit eszik Kissumák ezen a bőgőmasina Braxatóriszon!

Az út több mint egy óra hosszat tartott. Felültek egy villamosra, aztán felültek egy másikra, vakon követték Kissumákot, aki a második villamosutazás alkalmával még azt is elintézte, hogy jegy nélkül utazzanak.

A Monokli miatt egyszer le akarták őket szállítani. Ramóna rémülten szorította magához a kutya fejét.

Braxatórisz persze elkezdett bőgni, Kissumák pedig ellenállhatatlan kedvességgel búgta az ellenőrnek:

– Bácsi kérem, nem tetszik megismerni a kutyát? Tényleg nem? Három film főszerepét játszotta. Most is filmezni visszük.

– Nem járok moziba – válaszolta az ellenőr, és békében hagyta őket.

Aztán még hosszasan tekeregtek olyan földszintes házak között, ahol mindegyik házban egy kutya lakott, némelyikben kettő is. Mire Kissumák boldogan felordított: „ez az!”, addigra Monokli egészen berekedt az ugatástól.

– Ezért kár volt úgy ordítozni – állt meg Ló –, hiszen ez csak egy salátaföld.

Mindnyájan megtorpantak, és csak néztek. Ameddig elláttak, szép, egyenes sorokban nőtt, nagy fejű, zöld saláták. Valahol messze néhány fa látszott. Nyilván a cseresznyefák, amelyekről Kissumák beszélt.

Braxatórisz beledugta az öklét a szemébe, és bőgni kezdett.

– Haza akarok menni! – A könnyei rácsorogtak a kis kék blúzára.

Kissumák vállból lekent neki egy pofont, mire Braxatórisz tökéletesen lehiggadt. Mikor Kissumák a pofonnal végzett, azonnal felkiáltott:

– Marhák, nem látjátok, ott az ellenség!

És rohanni kezdett a cseresznyefák irányába. A *Hat és fél* bandája zúdult vele. Monokli volt a legboldogabb. Előreszaladt meg vissza, körülrohangálta őket, és úgy ugatott, ahogyan a torkán kifért. Néha elcsuklott az ugatása, mert már a földszintes házak között alaposan kiugatta magát.

Nem messze a cseresznyefáktól Kissumák megint elkiáltotta magát:

– Itt az ellenség, rajta, fiúk! – És nekiesett a salátafejeknek.

Ló elővette a bicskáját, és késsel kaszabolta az ellenséget, Gabi vadul, visongva tépkedte; Braxatórisz szép kis kék blúzára egy negyedóra múlva már senki sem ismert volna rá. Pipi egy ideig csak nézte a mészárlást.

– Ó, mennyi fej hull a porba! – mondta, és ő is kirángatott egyet a földből. Szép nagy, tömött salátafej volt. Feldobta a levegőbe, és egy jól irányzott mozdulattal belerúgott.

Addigra Kissumák már fent csücsült a cseresznyefán.

– Szabad rablás! – ordította, és a cseresznyefát két marokkal kopasztani kezdte.

Gabi kettőt lendült, és ott termett Kissumák mellett. Ló meg a többiek a szomszédos fákra másztak.

Csak Monokli és Braxatórisz maradt a földön. Monokli dúlva-fúlva rohant egyik fától a másikig, majd megpukkadt, hogy odalent hagyták. Kissumák véletlenül lepillantott, és észrevette Braxatórisz arckifejezését. Lehuppant a földre, és Braxatóriszt feltette a legalacsonyabb faágra. Ezen a faágon ugyan egyetlen szem cseresznye sem volt, de Braxatórisz elégedett képet vágott. Kissumák visszahúzódzkodott a saját faágára, és nagylelkűen leszórt egy marék cseresznyét Braxatórisz ölébe.

Gabi elmélázva ette a cseresznyét.

„Vannak megfoghatatlan dolgok az életben, amiktől megáll az ember esze. Például attól, hogy Kissumák mit tutujgatja ezt a hülye Braxatóriszt? Mert ha Ramónával törődne, azt még értené az ember. Ramóna csinos lány. Szép nagy szeme van, szép nagy keze, hosszú lába. De ez a Braxatórisz!”

Gabi úgy ejtette ki a szájából a cseresznyemagokat, hogy azok lehetőleg a Braxatórisz fejére pottyanjanak. A harmadik cseresznyemag után Kissumák rámordult:

– Leváglak innen!

Ettől kezdve a cseresznyemagok elkerülték a Braxatórisz fejét.

Monokli vette észre először: éktelen figyelmeztető ugatásba kezdett. Ramóna felsikoltott, Ló elordította magát:

– Fussunk!

Gabi a rémülettől dermedt tagokkal mászott le a földre, és fogalma sem volt, a szélrózsa melyik irányát válassza.

Minden tekintet Kissumákot kereste; ő a bandavezér, neki kell megmondani, mi legyen.

Kissumák nem állt a helyzet magaslatán. Annál kevésbé, mivel ugrás közben megbicsaklott a bokája, és most a földön ülve krétafehér arccal mérlegelte a váratlan fordulatot.

Három jól megtermett ember futva közeledett feléjük. Az egyik messziről rázta az öklét.

– Csak kerüljetek a kezem közé! Bitangok!

Kissumák nagy keservesen feltápászkodott a földről. Felmérte az erőviszonyokat meg a saját megrándított bokáját, és úgy döntött, hogy adják meg magukat.

Az öklét rázó ember közeledett.

– Az anyátok! Adok én nektek!

Ló hátrább húzódott. Egész pontosan: a mögé a fa mögé állt, amelyhez Pipi támaszkodott. A dühös ember egyenesen Kissumákot

célozta meg. Kissumák megszólalt, mégpedig olyan hangon, mint aki egész életében erre a találkozásra várt:

– Kezicsókolom, bácsi kérem, nagyon finom ez a cseresznye. Nem tetszik tudni véletlenül, milyen fajta?

A dühös ember ökle lehullott a levegőből. Zavartan megtorpant.

– A fene tudja, milyen fajta. Jó fajta. De nem azért terem, hogy ti megzabáljátok! Hogy jöttök hozzá?!

– Csak éppen megkóstoltuk – mosolygott Kissumák. – Tessék megengedni, hogy bemutatkozzunk. Én vagyok Kissumák, az a lány Ramóna, az a fiú Pipi, itt ez Gabi, hol a Ló?

Ló előlépett a fa mögül.

– Ez meg Ló, mert nagyon buta szegény. Hát Braxatórisz?

Az ágak közül egy cérnavékony hang válaszolta:

– Itt vagyok.

Kissumák felnyúlt a kislányért, és a három nagydarab mérges ember elé állította.

– Ő a Braxatórisz. Ugye, milyen helyes?

A három ember csak állt, és a gyerekekre meredt. Legelőbb az ökölrázós tért magához.

– A salátákat is kihúzogattátok!

– Ó, csak néhányat. – Kissumák mosolya lebilincselő volt. – Irtó szép saláták. És tetszik tudni, mi éppen most tanultunk az iskolában a salátaféleségekről. Gondoltuk, megvizsgáljuk a salátát a természetben is; bibe, porzó, szirmok… Ne csak könyvből tudja az ember, mi az a saláta.

Most vették csak észre, hogy a három nagydarab ember közül az, amelyik legkésőbb ért oda, bajuszt visel, akkora bajuszt, hogy az egészen elfedte a száját. A bajuszos megszólalt:

– Hát ha ennyire érdekel titeket a saláta, vizsgálgassátok még egy kicsit. Ketten velem jöttök, kaptok füles kosarakat, belegyűjtitek a kihúzkodott salátákat. Meg még leszedtek néhányat, majd megmutatom, hogyan. Fizetségül lehet tovább cseresznyézni.

Gabi már mozdult is, hogy visszahúzódzkodjon a faágra. A bajuszos azonnal rászólt;

– Kisfiam, te leszel az egyik…

Ló hangosan felröhögött: Gabit fiúnak nézték, ez jó…

– Te leszel, fiam, a másik – fordult most Ló felé.

A bajuszos előreindult, ők ketten caplattak a nyomában.

Gabi még hallotta a háta mögött, hogyan szórakoztatja Kissumák a másik két nagydarab embert.

– Tetszik tudni – magyarázta Kissumák –, mi nagyon rendes gyerekek vagyunk. Csak hát a városban lakunk, bérházakban, nincs, ahol kitomboljuk magunkat. Minden gyereknek szüksége van rá, hogy szaladgáljon, kiabáljon. A felesleges energiát, tetszik tudni, ki kell adnunk magunkból. Meg aztán a papám, a híres filmrendező mindig erre jár, ha a filmgyárba megy. Mi is…

„Hogy ennek a Kissumáknak mekkora dumája van!” – gondolta Gabi, és amíg a salátasorok között lépegetett, azon tűnődött, hol is hallotta a Kissumák szövegét.

Megvan! – ötlött az eszébe. A tévében tegnap este, amikor már aludnia kellett volna, egy fekete nő ugyanezeket a szavakat mondta a városi gyerekekről a *Szülők, nevelők egymás közt* műsorban…

A bajszos egy udvarba vezette őket, amelyet két-felől házsor szegélyezett. A házakon mindjárt látszott, hogy azok nem lakóépületek. A bajszos úgy közölte velük, mint egy édes titkot:

– Ilyen egy gazdaság.

Gabit cseppet sem hatotta meg a közlés. Hát ha ilyen, akkor egy gazdaság nem olyan nagy valami. Két sor ház.

Ló egyszer csak felkiáltott és eliramodott. Az egyik épület túlsó végénél állapodott meg. Leguggolt, és a szalmáról felhúzott egy cirmos macskát. A két lábánál fogva húzta magához, a macska úgy nyúlt el a saját lába után, mint a rágógumi.

– Jaj de aranyos! – lelkendezett Ló.

Imádta a macskákat. Egyszer talált egy macskát, és hazavitte. A mamája először macskástul akarta kivágni, de aztán Lónak megkegyelmezett, és csak a macskát vágta ki. A macska nem tágított az ajtójuk mellől. Még reggel is ott ült a lábtörlőn, amikor Harisfalviné megérkezett hozzájuk. Harisfalviné „minden boldog időben egyszer” jött hozzájuk ajtót mosni. Ló papája szerint ez egyáltalán nem „minden boldog időben egyszer” volt; de Ló a mamájával értett egyet, mert számára boldog időket jelentett Harisfalviné ottléte, ugyanis Harisfalviné mindig felfordulást csinált. Következésképpen Ló szerette, ha beállított hozzájuk. Egészen a macska-napig. A macska-nap óta rá se tud nézni. Mert mikor a macska ott ült a lábtörlőn, és Harisfalviné megérkezett. Ló mamája azt mondta:

– Ma ajtókat mosunk, Harisfalviné, de előbb el kellene vinni valahová ezt a macskát.

Harisfalviné éppen csak a szatyrát tette le, hóna alá kapta a macskát, és elvonult vele. Ló szorongva leste az ablakból. Harisfalviné hamarosan visszaérkezett. Nem vihette messzire a macskát – reménykedett Ló. De a macska nem jelentkezett sem aznap, sem másnap. Akkor Ló végigjárta a környék házait. Bement minden kapualjba, és hosszasan figyelt, nem hall-e valahonnan nyávogást. Nem hallott sehonnan sem nyávogást…

Ló boldogan szorongatta hát a cirmost. A macska Ló térdéig nyújtózott.

– Hát akkor menjünk a kosarakért! – rendelkezett a bajszos ember. Alig maradt valami az előbbi szívélyességéből.

– Bácsi kérem, magammal vihetem a macskát? –kérdezte Ló.

– Hagyd a csudába! – mordult vissza a bajszos.

Ló letette a földre a macskát. A macska egy kis résen, az ajtó alatt visszabújt az épületbe. Ló ábrándosan nézett utána. Hiába, szegény Lónak nincs szerencséje a macskákkal.

Néhány lépéssel odébb egy másik ajtót nyitott ki a bajszos ember.

– Majd télen rendet teszünk – mondta a két gyereknek mentegetőzve. – Télen erre is jut ideje az embernek.

Ló elvigyorodott. Micsoda vétek lenne itt rendet tenni! Gyönyörűséggel pillantott körül. Szerszámfélék, gépfélék, ruhafélék, kosárfélék; Ló izgatott lett. Bekúszott egy *izé* alá, kidugta a fejét egy *izé* mögül, és megragadott egy kereket. Forgatni kezdte.

A bajszos rászólt:

– Nem mégy onnan! Megvág. – Aztán Gabihoz fordult. – A barátod nagyon élénk. Te sokkal jobb kisfiú vagy:

Ló óriásit röhögött.

– Bácsi kérem, a Gabi lány.

Gabi villámló szemekkel nézett Lóra. Ronda, irigy kutya! Mit fáj neki, hogy a bajszos fiúnak nézte? Olyan jó, ha az embert fiúnak nézik!

A bajszos ember egymásba csúsztatott három nagy füles kosarat, és úgy rendelkezett, hogy egyik oldalon fogja meg a két gyerek, a másik oldalán ő viszi.

Ló még egyet lendített a keréken, és megkérdezte a bajszostól:

– Bácsi kérem, ezt az izét nem tetszene nekem adni?

– Nem – válaszolta a bácsi.

Na, ezt Ló jói eltalálta!

A kosarakat visszavonszolták a salátaföldre. A bajszos ember egy kést is előhúzott a zsebéből, és azzal Kissumákot tisztelte meg, de előbb megmutatta neki, hogyan kell lemetszeni a salátafejeket, lent, egészen a tövüknél. A többiek meg kosarakba gyűjtötték a levágott salátákat.

Nem dolgoztak sokáig, a három kosár hamar megtelt.

– Sipirc a fára! – dörgött megint a bajusz.

Már csak ő maradt velük, a másik kettő visszakocogott oda, ahonnan jött, egy-egy salátás kosárral a vállán. Az, amelyik eleinte olyan dühödten rázta az öklét Kissumákra, éppen Kissumáktól búcsúzott el.

– Szervusz, öcsi. Aztán ha elfelejtitek, milyen a saláta, kijöhettek megint.

A bajuszos, miután felajánlotta nekik a cseresznyefát, pipára gyújtott, s figyelte őket. Talán ezért, talán másért, a csuda tudja, de egyiküknek sem volt kedve a cseresznyéhez. Kissumák fellendült az egyik fa tetejére, de egy perc múlva megint csak lent állt a földön. Braxatórisznak felajánlotta, hogy magával viszi a fára, de Braxatórisznak sem volt kedve hozzá. Ramóna a Monoklival kergetőzött, Ló a földet rugdosta, Pipi elővette a golyóstollát, és egy darab vécépapírra feljegyzett valamit, Gabi csak állt, és a bajusz alól előkunkorodó pipát figyelte.

Kissumák a bajszos elé állt.

– Köszönjük szépen, nem kérünk több cseresznyét, mert akkor nem tudunk vacsorázni.

Gabi felkapta a fejét. Szédületes ez a Kissumák!

Kissumák folytatta:

– Köszönjük a vendéglátást, igazán kitűnően éreztük magunkat.

– Mi a fene… – mondta a bajszos ember. Többet nem is felelt, egészen addig, amíg közös erővel vissza nem cipelték az egy szem kosarat az udvarra. Akkor a bajszos azt kérdezte:

– Akartok pénzt keresni?

A kérdés olyan zavarba ejtő volt, hogy mindenki hallgatott, kivéve Monoklit, aki heves ugatásba fogott. Meglepő, de Braxatórisz válaszolt legelőbb.

– És akkor vehetnénk nekem macskanyelvet… – lehelte ábrándosan.

Kissumák – aki roppant járatos volt az életben, sok tapasztalatot gyűjtött már – felnőtt hangon fordult a bajszoshoz;

– Mit kellene csinálnunk?

Mert Kissumák tudta; ha az embernek pénzt ajánlanak, azért csinálni is kell valamit.

– Salátát szedtek – felelte a bajszos. – Tíz forintot kaptok óránként. – Egy kis ideig merően nézte Braxatóriszt, aztán elismételte: – Tíz forintot.

Braxatórisz odament Kissumákhoz.

– Ennyiért adnak macskanyelvet? – kérdezte.

Kissumák nem válaszolt neki, mert eltöprengett.

Ő a *Hat és fél* banda vezetője, nem hamarkodhatja el a választ. Összeráncolta a homlokát, megszívta az orrát, hadd lássa a bajszos, hogy akármilyen ajánlatba csak úgy nem ugranak bele, aztán azt mondta:

– Rendben. Holnap fél négykor itt leszünk. Ötig dolgozunk. Az fejenként… – Kissumák elpirult, és tanácstalanul Ramónára nézett. Ramóna lehajolt Monoklihoz, mert ellenállhatatlan vágyat érzett, hogy Monokli lógó fülét megsimogassa. Kissumák most Lóra nézett. Ló eliramodott az ajtóhoz, leguggolt a rés elé, oda, ahol visszabújt a cirmos macska, mikor őt faképnél hagyta, és nyávogni kezdett.

„Milyen rondán tud ez a Ló nyávogni” – gondolta Gabi, és ő is Ló után szaladt.

Kissumák tekintete Pipit kereste.

Pipi a zsebében kotorászott a vécépapírjai után, amelyekre a színdarabjait írta, s mielőtt még Kissumák megszólalhatott volna, azt mondta:

– A legújabb darabomat be lehetne mutatni ezen az udvaron.

Kissumák befejezetlen mondata, amely úgy kezdődött, hogy „az fejenként… „, úgy lógott közte és a bajszos ember között, mintha valaki egy madzagon közéjük lógatta volna.

– Az tizenöt forint – vágta el a madzagot a bajszos ember.

Kissumák még egyszer megszívta az orrát, és igen nagy méltósággal elismételte:

– Az tizenöt forint fillér. – És ezzel útra kelt. A *Hat és fél* utána rohant.

Hazafelé semmi említésre méltó nem történt, hacsak az nem, hogy Gabi a villamoson egy kanyarban belezuhant egy nő ölébe. Erre is csak azért érdemes szót vesztegetni, mert Gabi a peronon állt a többiekkel, a nő pedig a kocsi kellős közepén ült. A nő sikított egyet, Gabi beverte a lábát, és nyomban úgy elkezdett bőgni, ahogyan Braxatórisz szokott. A nő aztán felsegítette Gabit, mert valami rejtély folytán a nő öléből Gabi a szemközti pad lábához esett. Az egész villamos Gabin röhögött. Még a nő is, akinek az ölébe esett. Pipi hazáig hajtogatta, fuldokolva a nevetéstől:

– Tisztára vígjátéki helyzet! Tisztára vígjátéki helyzet! Beveszem a darabomba. – És tényleg előhalászta az egyik vécepapírját, és feljegyezte; „Gabi átszállt Braxatórisz mellől egy nő ölébe.”

Braxatórisz visongott a gyönyörűségtől, Kissumák pedig azt mondta Gabinak, mikor végre visszakászálódott közéjük a peronra:

– Ezt marha jól csináltad. Nem akarod megismételni?

Ahányan voltak, mindnyájan vigyorogtak. Még Monokli is csúfondáros pofával tekintett Gabira.

Gabi kibámult a villamos ablakán.

A Sellő utca sarkán váltak el egymástól. Mindenki hazaindult, Gabi is, kissé sántikálva. Kettőt lépett a fájós lábával, mikor Kissumák megfogta a vállát.

– Fáj? – kérdezte Kissumák.

– Á! – felelte Gabi.

– Akkor jó.

Kissumák állt még egy darabig. Gabi már mozdult, hogy továbbinduljon, mikor Kissumák újra megszólalt:

– Te, ugye, neked van egy testvéred?

– Nekem? – kérdezte Gabi olyan hangon, hogy Kissumák zavartan csak ennyit mondott:

– Ja, lehet, hogy összetévesztettelek valakivel.

HETEDIK FEJEZET

Zsiga a Perzsa mellé telepedett. Összedörzsölte a kezét, aztán észbe kapott, hogy ha a kezét dörzsöli, Perzsa neveletlen légynek tartja. Semmiképpen nem akarta felbosszantani Perzsát.

Már erősen szorongatta a kötelesség. Ha megbízták azzal, nyomozza ki, hogyan sebesült meg Rózsi, akkor neki muszáj kinyomozni. Annál is inkább, mert Rózsi balesete teljesen felborította a rendet. Mindenki mindenkit gyanúsított, mindenki mindenkivel összeveszett. Szobáriában rosszkedv lett úrrá. Zsiga tudta, hogy Szobária jókedve az ő kezében van. Az ő szerencsétlen légykezében, amelyet Perzsa szerint olyan neveletlenül dörzsöl össze.

– Perzsa úr – szólította meg –, tudna mondani valamit Rózsi sebesüléséről?

– Hagyjon aludni, kérem – válaszolta mogorván Perzsa.

– Perzsa úr – Zsiga szeme kidülledt a nagy igyekezettől –, értse meg, nekem mindenkit ki kell hallgatnom. Ne akadályozza a munkámat. Én csak egy egyszerű légy vagyok, de tudom, mi a kötelességem.

Perzsa unatkozó arccal simogatta a rojtjait.

– Mire kíváncsi? – kérdezte,

Zsiga megpróbálta kihúzni magát a fekete ruhájában, hogy hivatalosabbnak látszódjék.

– Mit csinált ön, Perzsa úr, a mulatság alatt?

– Eleinte nem mulattam, aztán mulattam – felelte Perzsa méltóságteljesen.

– Ezt hogyan tetszik érteni?

– Hát csak úgy, hogy kezdetben cseppet sem érdekelt az önök ünnepsége. Később se érdekelt, de egy hölgy, név szerint Kristály

Kriszti addig illegette magát előttem, amíg kénytelen voltam táncra kérni.

Kriszti, aki ezt természetesen meghallotta, felkiáltott felháborodásában;

– Micsoda szemtelenség! – És elhatározta, hogy soha többé nem néz rá Perzsára. Inkább a nagy hasú Kancsó Karcsi felesége lesz, de ilyen sértést nem tűr el.

Zsigát Kriszti háborgása cseppet sem érdekelte. Megint csak Perzsához fordult.

– Van valami elképzelése, hogyan történhetett a baleset?

– Fogalmam sincs róla.

– Mégis, ön Krisztivel Rózsi közelében táncolt. Nem vett észre valami gyanúsat?

– De igen…

Zsiga szárnyai remegni kezdtek az izgalomtól.

– Mit vett észre, ha szabad kérdeznem?

– Hogy Kristály Kriszti úgy csillogott, hogy egészen belekáprázott a szemem.

Zsiga csüggedten továbbrepült, de Kriszti eldöntötte magában, hogy Perzsa az imént mégsem viselkedett vele olyan felháborítóan. És nincs teljesen kizárva, hogy megbocsát majd neki.

Sárika szomorúan nézett maga elé, úgyhogy Apa elhúzta az egyik karját Sárika karosszékéről – mert Apa mindig félig átkarolva üldögélt mellette, ha Szobária dolgai foglalták el őket –, elhúzta a kezét, és rágyújtott.

– Mi baj, kislányom?

Hogy mondja meg Apának? Igaz, bosszantó, hogy ez a Rózsi ilyen rosszul járt, hogy Szobária lakói összevesztek, hogy mindenki haragszik a másikra. De az még rosszabb, hogy Gabi annyiszor haragszik rá. Nem is tudja, miért. Istenem, ha szeretné őt. Végül is azért van az embernek testvére, hogy szeresse…

Sárika nem válaszolt Apának, csak nagy sokára. Akkor azt kérdezte:

– Apa, ugye, akkor is fogsz szeretni engem, ha járni tudok majd?

Apa eloltotta cigarettáját, és átkarolta Sárikát.

– Hogy jut ilyen butaság az eszedbe? – csóválta a fejét. – Ha járni fogsz, édes kicsi lányom, akkor is éppen ennyire foglak szeretni.

Ekkor lépett a szobába Anya. Ma nem együtt jöttek haza. Előfordult olykor, hogy Anya és Apa külön érkeztek. Apa már egy órája itthon volt. Nem kérdezett semmit, csak Sárika mellé húzott egy széket – és Zsiga útra kelt, és Perzsa is megmozdult.

Sárika ránézett Anyára, és tudta, hogy mindjárt baj lesz. Ha Anya mozdulata kurta és gyors lett, ha a táskáját csak úgy ledobta valahova, ha mosoly nélkül jött hozzá, ha a csókja olyan elsietett, olyan semmilyen volt, akkor nemsokára kitör a vihar.

Anya borzasztóan tudott veszekedni. Amilyen édes és mulatságos volt, olyan rettenetes tudott lenni, amikor haragudott.

Az ajkát kissé előrecsücsörítette, és jeges hangon megkérdezte:

– Gabi?

Sárika feje eltűnt Apa csíkos köpenye gallérjában. Eltűntette a fejét, és nem törődött semmivel.

– Széttépem azt a kölyköt! – fújtatott Anya. –Tudtam, hogy nincs itthon!

– De szívem… – próbálta csitítani Apa.

Anya hangjában annyi idegesség vibrált, hogy Sárika megrettenve nézett rá.

– Sárika, mondd meg őszintén, kis madaram, mikor ment el Gabi? – kérdezte.

– Nem tudom – lehelte Sárika a fürdőköpenyből.

– Itthagyott téged az a komisz lány, ugye, kis virágom?

– Nem tudom…

– Egész délután csatangolt? – erősködött Anya.

– Nem tudom…

– Csak kerüljön a szemem elé! – mondta, és kivonult a konyhába, hogy vacsorát készítsen.

Időnként felhős arccal benézett hozzájuk, de nem szólt, csak újra kiment a konyhába.

Már a vacsora is elkészült, Gabi még mindig nem érkezett haza.

Anya a konyhában tálalt. Apa a konyhaszéket kibélelte a kockás pléddel, ahogy szokta, és kivitte Sárikát. Sárika nagyon szeretett a konyhában enni. Margó nénit is mindig megkérte, vigye ki őt a konyhába ebédelni, de Margó néni azt felelte:

– Kis bogaram, anyukád úgy rendelkezett, hogy behozzam neked az ételt. Nem merlek felemelni téged, hátha valami bajod esik.

De Apa mindig kivitte, és beleültette abba a kockás plédfészekbe, amelyet ő készített neki. Nagy asztalnál ült ilyenkor, nem úgy, mint délben, amikor Margó néni egy tálcát tett elé, azon tálalt neki, Gabinak meg a kis asztalon, mellette.

Anya csuda finom tojásrántottát készített. Apáét még meg is hintette pirospaprikával, ami olyan szép volt a sárga rántottán, hogy Sárika nagyon megkívánta. Apa megragadta a két tányért, a sajátját meg az övét, és kicserélte.

– De fiam – szólt Apára Anya –, a paprikás erős lesz a gyereknek.

– Nem baj, akkor visszacseréljük – mosolygott Apa.

Anya mérgesen nézett, de Apa csak mosolygott.

„Ilyen ember, mint az én apukám, nincs több a világon – gondolta Sárika – mindig csak mosolyog.”

Apa rántottája tényleg erős volt. Az első falat után Sárika sóvárogva nézett a régi tányérjára. Apa nyomban visszacserélte.

– Mondtam – jegyezte meg Anya.

Apa még mindig mosolygott.

Sárika egy kis kenyérdarabbal ki is törölte a tányért. Ízlett a vacsora, de főleg Anyát akarta megbékíteni a jó étvágyával. Anya örömmel meg is cirógatta a kezét.

– Így ízlett a kis madaramnak?

Sárika bólintott.

– Süssek még? – S Anya már fel is állt, hogy a gáztűzhelyhez induljon.

– Nem kérek – vallotta be Sárika – de ez nagyon finom volt.

– Na! – erősködött Anya. – Ugyanilyen finom lesz a következő is.

Sárika a fejét rázta.

„Érdekes, ez olyan rossz szokása Anyának, Margó néninek meg az összes néninek a világon: ha jóízűen megeszik az ember valamit, ragaszkodnak hozzá, hogy még egy tányérral egyen. És sose akarnak belenyugodni, hogy elég volt."

Anya még egy darabig bizonygatta, hogy a következő rántotta esetleg még jobb lesz, mint az előző volt, de Sárika csak köszönte, nem kéri. Végül is Anya csüggedten visszaereszkedett a helyére, és rágyújtott egy cigarettára. Apa is rágyújtott egyre, már el is nyomták a csikket, Gabi még mindig nem jelentkezett. Anya egyre nyugtalanabb lett. Egyszer felkelt, és kinézett az előszobaajtón.

Apa aztán felnyalábolta őt a kockás fészekből. Anya még kint maradt, hogy rendet tegyen.

Apa a szobában megint az ő karosszéke mellé ült, nagy körülményesen beleillesztett egy új cigarettát a szipkájába. Sárika ránézett a Perzsára, hátha róla lesz szó, de Apa olyan komoly hangon szólalt meg, hogy mindjárt el is kapta róla a tekintetét.

– Nem akarom Anya előtt mondani – kezdte Apa mert őt csak felidegesítené a dolog. Panasz van rád, Sárikám. Beszéltem a tornatanárnővel, kislányom; elhagyod magad. Nem törődsz a tornával. Pedig nincs ennél fontosabb; ha nem engedelmeskedsz neki, nem javulsz. Tudod, mit mondott a tanárnő, kislányom?

Sárika egyáltalán nem volt kíváncsi rá, mit mondott a tanárnő azon a ronda, recsegő hangján, de Apa azért csak folytatta;

– Azt mondta, hogy valósággal ellenkezel. Megfeszíted a testedet, és nem akarsz mozogni. Pedig akkor nem tudunk ám sétálni menni. Együtt, kézen fogva, egymás mellett lépkedve. És nem tudunk úszkálni a Balatonban, és nem tudunk…

Apa torkára forrott a szó.

Anya hangja úgy süvített be hozzájuk, mint a forgószél.

– Most kell hazajönni, te komisz kutya?! Te! Te!

Egy csattanás. Egy reccsenés.

Gabi akkora pofont kapott, hogy az előszobaajtónak esett, az reccsent akkorát.

– Ne bánts! – visított Gabi, és már bent is volt a szobában. – Jaj, Apa, ne hagyd!…

Anya a szobába rontott Gabi után.

– Agyonverlek! Kirázom a lelkedet! – kiabálta, és a menekülő Gabit sárga pulóverénél fogva elhúzta Apa mellől.

– Csavarogsz, mi?! – kiabálta Anya, és ütötte Gabit, ahol érte. – Itthagyod a húgodat? Te lelketlen! Van neked szíved?

Anya Gabi haját cibálta.

– Jaj! Ne! – Sárika sikoltott, és olyan fehér lett, mint a papiros. – Ne, Anya, ne bántsd! – Hisztérikus, görcsös zokogásban tört ki.

Anya meglepetten elengedte Gabit. Gabi a kedvező alkalmat felhasználta, és Sárika karosszéke mögé bújt.

– Jól van, kislányom, nem bántja már Anya Gabit – nyugtatta Sárikát Apa.

Anya is odaszaladt hozzá, és megcsókolta.

– Ne sírj, kis madaram – vigasztalta Sárikát. – Megérdemelte, hogy elverjem, mert rossz hozzád, de a kedvedért megbocsátok neki. – És villámló szemmel Gabira nézett. – Takarodj a fürdőszobába! – mondta neki.

Gabi olyan sebesen bújt a fürdőszobaajtó mögé, amilyen gyorsan csak tudott. Behúzta maga mögött, és hosszú ideig nem került elő onnan.

Sárika meg tovább sírt. Görcsös, fel-felcsukló zokogással. Hiába vigasztalta Anya, hiába csitította Apa, Sárika csak sírt. Aztán a nagy zokogás lassan elcsendesedett, fáradtan hüppögött, a picike átnedvesedett batisztzsebkendőt markolászta, és akárhogy faggatta

Apa, nem árulta el, miért olyan kétségbeesett. Nem szólt egy szót sem. Nagy sokára Apa nyakába borult, és a füléhez simulva motyogta;

– Szeresd Gabikát. Gabika a testvérem…

Gabi megmosdva, átöltözködve került elő a fürdőszobából. Anya kivezényelte a konyhába, hogy megvacsorázzon. Gabi farkasétvággyal mindent lenyelt, amit Anya eléje rakott.

– Küldd ki Apádat! – szólt rá Anya fagyosan. – Csöpög a csap, szeretném, ha megjavítaná.

Gabi készségesen rohant Apáért.

Apa kiment a konyhába, Gabi meg Apa helyére telepedett, és izgatottan suttogta Sárikának:

– Marha klassz volt! Képzeld, elutaztunk messzire, egy nagyon gyors járatú, olyan szputnyikféle járművön, és felfedeztünk egy teljesen ismeretlen területet.

Sárika tágra meresztett szemmel hallgatta Gabi izgatott suttogását.

– És képzeld el, útközben Ló beleesett egy néni ölébe, olyan gyorsan ment a szputnyik. Mi majd meghaltunk a röhögéstől, ahogy Ló kikászálódott az öreglány öléből. Azon az ismeretlen területen másféle emberek élnek ám, mint itt, mindegyik bajuszt visel. Irtó furcsa.

– Gabika – kérdezte most Sárika –, Gabika, nem fáj?

– Micsoda? – hökkent meg Gabi.

– Hát hogy Anya megvert.

– Ugyan! – Gabi hangja kiélesedett. – Mit képzelsz? Nem is éreztem. Én nem vagyok olyan nyafka, mint te! Én észre sem vettem, hogy Anya hozzám ért.

– Egyáltalán nem fájt?

Gabi vállat vont. Lebiggyesztett szájjal, gondterhelten mondta:

– Csak az a baj, hogy holnap nem mehetek a bandával. Anyáék korábban jönnek haza, és ráadásul vendégek lesznek. Istenem, hogy megkeserítik az ember életét!

– Vendégek! – örvendezett Sárika. – Nagyon szeretem a vendégeket.

– Mit szeretsz rajtuk? Egy csomó őslény. Még Vilma néni is eljön. Juci néni is a férjével. Egy új gyerekük van, állítólag azt is magukkal hozzák. Na hiszen, még egy kis tökfejnek is gügyöghetek!

– Kisgyerek? Hány éves? – Sárikát nagyon boldoggá tette az újság.

– Hány éves? – mélázott Gabi. – Mit tudom én? Egy, kettő, három… Nem mindegy? Valami kis hülye. Miattuk nem mehetek a bandával! Mindig csak kitolnak az emberrel! – És bánatosan lógázta a lábát, egészen addig, amíg Anya előkerült a konyhából.

NYOLCADIK FEJEZET

Sárikának ugyan eszébe jutottak Apa intelmei, mikor Recsegő a következő napon a Perzsára fektette, és ide-oda mozgatta, húzta, vonta, de ami igaz, igaz; nem erőltette meg magát.

Elnézést kért a Perzsától, hogy rajta fekszik, és megígérte neki, hogy nem gyűri össze az öltönyét; olyan óvatosan fog fickándozni a Recsegő jéghideg lapátkezei között, amilyen óvatosan csak tud.

– Ó, nem tesz semmit – válaszolta a Perzsa –, tégy úgy, ahogy jólesik. Az én öltönyöm úgyis gyűrhetetlen.

A tornatanárnő megint annyit csóválta a fejét, hogy kész csoda, hogy nem tekeredett ki a nyaka. De hiába csóválta, Sárikát nem érdekelte. Egészen kicsire összehúzta magát, szeretett volna láthatatlanná válni, de ez nem sikerült.

„Igaz, Apa azt mondta, így nem tanulok meg járni… De talán nem is olyan nagy baj. Apa is. Anya is. Margó néni is odahozzák a szeretetüket a karosszékemhez. Ha járni tudnék, talán engem is megütnének, mint Gabit, és hozzám is olyan keményen szólnának. Persze jó lenne a Gabiék bandájával mászkálni, de Ló nagyon vad fiú, kése is van… Ramóna úgyse állna velem szóba, sem Kissumák, Gabi megmondta. Akkor meg minek járni? Ha az ember jár, akkor elmegy mindenfelé, olyan helyekre is, ahol bántják…„

Sárika körülpillantott. Jó neki itt Szobáriában. Pláne hogy a Recsegő végre-valahára elvonult.

Szobária… Később Zsiga megrebegtette a szárnyait, hogy folytassa a nagy munkát. Újabb bejelentések érkeztek Rózsi dolgában; Vas Vencel azt állította, hogy Albin rejteget valamit.

Zsiga nyomban a polcra repült, és felszólította Albint, mutassa meg, mit rejteget. Albin akkor egészen elhalványodott, a rózsaszínű fedele majdnem fehér lett, de engedett Zsigának, és fellapozta magát.

Az utolsó előtti lapján, két celofánpapír között egy fényképet pillantott meg Zsiga. Nyomban felkiáltott:

– Jaj de ismerős!

– Hát persze – ismerte be Albin. – Viki képe.

– Tényleg – bámulta a fotográfiát Zsiga, ámbár a kép erősen hízelgő volt Vikire nézve; ugyanis a kép egy valódi vitorlást ábrázolt, ahogyan a vízen siklik, Viki meg csak két kagylóból összeragasztott kis vitorláslány volt, aki minden bizonnyal azonnal elsüllyedne, ha vízre tennék.

Albin most elpirult, és a rózsaszínű fedőlapja egészen piros lett.

Zsiga ugyan kitudta Albin titkát, de Rózsi dolga felől nem lett okosabb. Albin viszont nagyon megharagudott Vas Vencelre. Azonnal hátat fordított Vencelnek, és elhatározta, többé nem vált vele egy szót sem.

Zsiga Mariska nénihez készült, mert bejelentette a látogatását, és egy olyan tiszteletre méltó öreg hölgyet, mint Mariska néni, nem illik megvárakoztatni, de Kacsa visszatartotta.

– Zsiga úr – hápogta –, én a maga helyében foglalkoznék egy kicsit Vikivel…

Zsiga nem ügyelt Kacsára. Csak egy buta jószág! Összevissza hápog! A keze fejével végigkefélte a fekete egyenruháját, és Mariska nénihez repült. A jólelkű Mariska azonnal megkínálta egy kis keksszel. Zsiga megkóstolta a kekszet, illendően megdicsérte, aztán felkérte Mariska nénit, mondja el, mit tud Rózsi esetéről.

– Én, lelkem, ugye, ott táncoltam Cvikker doktorral Rózsiék mellett. Megjegyzem, én sejtettem, hogy előbb-utóbb baj lesz azzal a lánnyal. Annyit illegette a hosszú fátylát, kész csoda, hogy előbb nem érte már valami. Azt sem helyeslem, hogy ott lakik az ablakon. Az ablakot, ugye, lelkem, majdnem mindig nyitva tartják. Befúj a szél. Rózsi meg csak úgy lengén, egy szál fátyolban; bármikor tüdőgyulladást kaphat, aztán mehet Cvikker doktorhoz kezelésre! Pedig van ám ennek a szegény doktornak éppen elég dolga Rózsi

nélkül is. Az öreg Ármin is hozzá jár. Jaj, mit mondok, hogy az öreg Ármin, hiszen a fiam lehetne, akármilyen rozzant is szegény!

Mariska néni szégyenlősen elkacagta magát.

– Pedig vagy huszonöt évvel ezelőtt még tette nekem a szépet. Mert tudod, lelkem, egy pincébe raktak minket. Ott ismerkedtünk mi meg egymással. Ármin akkor még szemrevaló legény volt csinos, karcsú, csavart oszlopos termetével. És a kalapja! Akkor még divatban voltak ezek a rojtos szélű selyemkalapok. Egy folt nem volt a kalapján, nem úgy, mint most!

Mariska néni megvetően legyintett. Zsiga közbe akart szólni, hogy az ünnepségről meg Rózsiról beszéljen a vén szószátyár komód, de Mariska néni szóáradatát megállítani képtelenség.

– A pincében mentem így tönkre. Kutya bajom sem volt addig. Szép voltam, sima, fényes, csupán a lábamról pattogott le egy darabka politúr. A reumámat ott kaptam. Jaj, lelkem, hogy hasogat télen a harmadik fiókom! Ha hozzáérnek, már megreccsen, annyira érzékeny.

Mariska nyögött egyet a nyomaték kedvéért.

Zsiga felhasználta az alkalmat, és közbeszólt:

– Mariska néni, Rózsiról tessék beszélni! – De ahogy kimondta, már megbánta.

„Kár volt egyáltalán szóba hozni Rózsit – gondolta –, mit tudhat ez a beteg komód? Csak fecseg összevissza, úgyse mond semmi használhatót.”

Zsiga már azt forgatta a fejében, hogy egyszerűen elköszön és továbbrepül, mikor Mariska megint megszólalt:

– Arra vagy kíváncsi, lelkem, hogyan sebesült meg Rózsi? Hát csak kérdezd meg Vitorlás Vikit.

Zsiga szárnyai egészen kihűltek a megdöbbenéstől. Viki csinált volna valamit? Az ostoba kis kagylólány? Aki azzal henceg, hogy valódi gyöngyház, de csak két darab közönséges kagyló, olyan, amilyet százával gyűjtenek a gyerekek a Balaton partján…

Zsiga gondolkodni kezdett, ami egész ritkán fordult elő vele. Viki… Mintha már hallotta volna… Kitől is? Persze, a Kacsa hápogta… Na, ez a Kacsa talán nem is olyan buta. Meg kell vizsgálni a dolgot közelebbről – határozta el, és nyomban Vikihez repült volna, ha Gyertya Gyula nem integet neki. Hátha Gyula is tud valamit Vikiről.

Zsiga gondolataiba mélyedve Gyulához szállt. Elfelejtett elköszönni Mariska nénitől. Az öregasszony méltatlankodva utána kiáltotta:

– Szemtelen légy!

Zsiga nem sértődött meg. Nem először hallotta, hogy így szidják.

Gyula barátságosan fogadta, kitörölt a szeméből egy viasz könnycseppet, és esdeklő hangon megszólalt:

– Zsiga úr, tudom, hogy sok a dolga, de nagyon szépen megkérem, vigyen el egy üzenetet Herendi Hannának.

Gyula hangja megremegett; az üzenet mindennél fontosabb volt neki.

Zsiga kevélyen dörzsölgette a tenyerét. Mit gondol ez a Gyula, ráér ő most apró-cseprő magánügyekkel foglalkozni, mikor olyan fontos küldetésben repked Szobária egyik végétől a másikig? És fontoskodó zümmögéssel Coca-Colához repült.

Coca-Cola tudta, hogy Zsiga mi járatban van, pergő nyelvvel azonnal rá is kezdte, hogy ő nem tud semmiről, ne is várjon tőle Zsiga semmit, ő, ha jól meggondoljuk, nem is tartozik egészen Szobáriához. Idegenben született, külföldi rokonai vannak, nagybátyja a híres Coca-Cola hűsítő ital, amelyet nyilván Zsiga is kóstolt már. Igaz, hogy születése után azonnal becsomagolták és ideküldték, de ez nem jelent semmit, mert egyáltalán, azért jött a világra, hogy a külföldi rokont, a nevezetes hűsítőt hirdesse a piros ruháján, öt nem érdekelheti sem Rózsi, sem más…

– Én sem? – kérdezte Zsiga huncut hangon, és a kíváncsiságtól egészen kidülledt a szeme.

Coca-Cola előbb töprengve bámult Zsigára, aztán elpirult. Egy piros lánynál, aki amúgy is tetőtől talpig piros, ez nem olyan egyszerű.

– Kedves kis Cola – búgta Zsiga mély légyhangon.

– Ne becézzen! – kiáltott rá Coca-Cola. – Különben is mit keres egy légy a hamutartón?!

Ezt Zsiga azonnal belátta. Tényleg, mit keres egy légy a hamutartón? Fanyar mosollyal meghajtotta magát, és egy árva zümmögés nélkül Vikihez repült. Hát jó, ő már özvegyember marad a haláláig. Úgyse találna olyan társat, mint Zsigáné volt. Olyan megértő, kedves öreg legyet. Istenem, mennyi szép napot ért meg vele! Nagy kirándulásokat tettek, néha még a szomszéd udvarba is átrepültek. Fiatalkorukban sokat sportoltak; versenyeztek egymással, ki hányszor tudja körberepülni a porolót leszállás nélkül.

Viki sírása riasztotta fel gondolataiból.

– Én már rég megmondtam volna – zokogta –, csak olyan nagy feneket kerítettek Rózsi balesetének, hogy nem mertem szólni…

– Egyszóval elismeri – vette elő Zsiga a jegyzetfüzetét.

– Zsiga bácsi, ugye, nem fognak nagyon megbüntetni? – sírta Viki.

Zsiga megrezzent. Nem a büntetés miatt, hanem hogy Viki bácsizza őt. Mit gondol ez a kis vitorlás, hogy ő olyan öreg? Aztán sóhajtott egyet; hát persze, Vikinek igaza van.

– Ide figyelj, Viki – tért át Zsiga a tegezésre –, ha mindent töredelmesen elmondasz, nem lesz bántódásod.

– Szóltam volna, igazán, magamtól is szóltam volna. De olyan kavarodás keletkezett a bálon, hogy rémületemben nem mertem megnyikkanni.

– Töröld meg az orrodat! – szólt rá Zsiga jóakaratúan.

– Igen – szipogta Viki, és engedelmeskedett. Megtörölte a szemét, az orrát, sóhajtott egyet, és rákezdte:

– Tetszik tudni, Zsiga bácsi, ha én táncmuzsikát hallok, elveszítem a fejem. Akkor nagy kék vízre gondolok, meg fehér szegélyű, apró hullámokra és kedves csobogásra, ahogyan a hullámgyerekek játszanak egymással. És csak siklok összevissza, magam sem tudom, merre, beleszédülve a muzsikába meg a soha nem látott nagy kék vízbe. Az ünnepségen is elkábított a zene; forogtam, táncoltam, szédültem. Egyszer csak felsikoltott Rózsi. Erre ocsúdtam fel. Tudtam, hogy én sebeztem meg. Tessék csak megtapogatni: deréktól felfelé az egyik oldalam nagyon éles. Lecsiszolták. Én olyan gyorsan táncoltam, hogy mire Rózsi felsikoltott, már a szoba másik sarkába, a Perzsa úrék mögé siklottam, így aztán senki nem vette észre, hogy én voltam a hibás. A többit már tetszik tudni.

Zsiga az utolsó szóig mindent feljegyzett kis fekete pontbetűivel a jegyzetfüzetébe.

– És most mi lesz? – kérdezte aggodalmasan Viki.

– Azt nem tudom. Szobária lakói majd határoznak.

Viki nagyon sírt. Albin kitárta a két rózsaszínű fedőlapját, hogy Vikit magához ölelje. Szegény kis vitorláslány olyan kétségbeesett! Viki Albin fedőlapjai közé simult, és csak hüppögött, hüppögött, amíg Albin csendes, kedves dünnyögése meg nem vigasztalta.

Zsiga tudta, mi a kötelessége. Mindenkihez elrepült, és megmutatta a jegyzőkönyvet. Mariska néninek szóban mondta el, mert az öreg komód nem tudott olvasni. Etának se akarta odaadni a jegyzőkönyvet, mert előre tudta, hogy a tudálékos könyvtárosnő rá fog szólni a helyesírási hibákért. De Eta ragaszkodott a jegyzőkönyvhöz, így aztán átnyújtotta neki. Etának az volt az első szava, miért írta Viki nevét négy ponttal, mikor kettővel kell írni. Etától Gyertya Bélához ment Zsiga, akit az egész ügy nem túlságosan érdekelt. Arra kérte Zsigát, azonnal repüljön Hannához, és mondja meg neki, hogy feleségül akarja venni. Gyönyörű, fényes esküvőt tervez, majd meglátja Hanna, akkora lánggal fog égni, mint még soha. Mindenki csak csodálja majd, és Hannát egészen beborítja

majd sokszínű viaszával; és a földig érő viaszfátyol százszor szebb lesz, mint Rózsi csipkefátyola, amelyen a beleset óta különben is látszik valami. Zsiga – félretéve minden kötelességet – nyomban Hannához szállt, hogy az üzenetet átadja.

Egy légy sajnos nem jellemes. Zsiga is megvesztegethető. Béla megkínálta zöld viaszsüteménnyel, és lám; Zsiga máris újságolta Hannának a leánykérést.

Hanna egy pici, zöld levelet bámult, amely nagyon kedvesen díszítette a porcelánfehérségű szoknyáját. Nézte és tűnődött.

– Kedves Zsiga – felelte aztán vékony, kellemes hangon –, legyen szíves átadni üdvözletemet Gyertya Bélának. Hálás vagyok neki a leánykérésért; minden lány szereti, ha megkérik a kezét. Sajnos nem mehetek hozzá feleségül, mert mást szeretek.

Zsiga izgalmában zümmögni kezdett.

– Kicsodát, Hanna kisasszony? Ki az a szerencsés?

Hanna szemérmesen megigazította a hajába kötött világoskék szalagot, lesütötte szempilláit, és azt válaszolta, hogy az titok.

Zsiga ácsorgott egy darabig, hátha megtudja Hanna titkát. A lányok olyan könnyen kifecsegik az ilyesmit. Zsigát már sok csalódás érte az életben, de ezúttal igaza lett.

– Ha már Gyertyáék felé röpül, Zsiga úr – rebegte Hanna – szóljon be Gyulának, hogy látogasson meg egyszer, ha ráér…

Hanna fehér bőrén a vékony, kék erek lüktettek. Szégyellte magát, mert úgy érezte, kissé sokat tud a légy.

Valóban, Zsiga mindent kitalált. Csak azt nem értette: ez a szép kis Herendi lány ugyan hova tette a szemét? Ilyen gyönyörű, finom, előkelő teremtés, és éppen az a nyamvadt gyertyafiú kell neki?

Zsiga nem volt rossz szándékú. Bélának átadta Hanna üzenetét, s még azt is elpletykálta, kihez akar Hanna feleségül menni. Béla a méregtől piros lett, majd zöld, később sárga. Így is maradt nagyon sokáig.

Zsiga aztán Gyulához szállt. Mikor Gyula megsokallta Zsiga sületlenségeit, amit két szerető szívről összehordott, akkor

udvariasan, de erélyesen megkérte, ne üsse bele az orrát mások dolgába.

– Ezt pedig legyen kedves elvinni Hannának. – És egy kicsi viaszgolyót nyomott a postás kezébe.

– Csomagot nem hordok – felelte Zsiga önérzetesen, mert fúrta az oldalát, mi lehet a viaszgolyócskában. – Csak üzeneteket közvetítik.

Duzzogott, zúgolódott, de mivel alapjában véve jószívű légy volt, mégiscsak átadta Hannának a küldeményt. Még hosszú ideig ott leskelődött az asztalon, felbontja-e Hanna a küldeményt. De Hanna rózsás ölébe ejtette a viaszt, és nem nyúlt hozzá addig, amíg Zsiga a láthatáron volt. És mikor Zsiga már továbbrepült, hogy tudassa Viki históriáját azokkal, akik még nem hallották, akkor is csak simogatta, görgette, ringatta a rózsaszínű golyócskát. Hűvös porcelán szíve egészen átmelegedett az örömtől.

„És mi lesz Vikivel? – töprengett Sárika. – Nagyon kikap a kis vitorláslány? Úgy jár majd, mint Gabi, ha sokáig elcsavarog, és Anya megveri érte?”

Apa hirtelen befejezte a mesét.

– Kislányom, tudod, hogy vendégek jönnek délután. Felveszek egy másik inget.

KILENCEDIK FEJEZET

Aznap egész csomó szokatlan dolog történt; de minden szokatlan közül a legszokatlanabb az volt, hogy Gabi itthon maradt. Mindent megpróbált ugyan, csak hogy elmehessen, de ez nem sikerült.

Anya felkiáltott, hogy elfelejtett tejszínhabot venni – Gabi nyomban elébe állt, hogy ő máris rohan a cukrászdába habért.

– Mosakodj meg inkább – szólt rá Anya.

Gabi még egyszer kísérletezett. Azt mondta Anyának, most jut eszébe, hogy az iskolatáskáját fel kell hoznia a susztertól.

Gabi iskolatáskája úgy került a suszterhoz, hogy még valamikor karácsonykor leszakadt a táska füle. Sárika akkor kórházban feküdt, de később többször is hallotta Anyától:

– Hányszor megmondtam, Gabi, hogy vidd le a táskádat a suszterhoz. Karácsony óta jársz szakadt táskával.

Már elkezdődött a nyári szünet, mikor Gabi végre levitte a táskát, s most úgy érezte, halaszthatatlanul fel kell hoznia.

Anya válaszul rákiabált:

– Nem mégy sehova!

Gabi savanyú képpel vette tudomásul. Néhányszor az ablakhoz rohant, hátha éppen erre húz el a *Hat és fél* bandája, és akkor lekiabálhatja nekik, hogy sajnos más irányú elfoglaltsága miatt ma nem tud velük tartani. De a banda, úgy látszik, más útvonalat választott, mert akárhányszor szaladt is Gabi az ablakhoz, egyszer sem látta meg őket.

Anya a fehér ruháját adta Sárikára. Ez volt Sárika legszebb ruhája, eddig csak kétszer vette fel, mind a kétszer felülvizsgálatra vitték benne a professzor bácsihoz. Az első pillanatban megijedt, hogy megint felülvizsgálat lesz a fehér ruhából, de aztán rögtön eszébe jutott, hogy ma vendégeket várnak.

A szokatlan dolgok azzal folytatódtak, hogy Margó néni nem tette le a lantot három órakor, hanem ott maradt, és Anyának segített kint a konyhában. Később, mikor bejött, Sárika magához intette. Apa akkor már átment a másik szobába a tiszta ingért.

– Margó néni – súgta neki –, ma vendégek lesznek.

– Tudom, csillagom.

– Margó néni, szólni kellene Anyának, hogy hívjuk meg azt a bácsit is.

– Milyen bácsit, csillagom?

– Hát a Guszti bácsit.

– A Buba Gusztit? – Margó néni nem tudta elrejteni a meghökkenését. Aztán visszaigazította arcára a nyájas mosolyát, és egy kis gondolkodás után azt válaszolta Sárikának, hogy majd legközelebb, most már nincs idő arra, hogy értesítsék. Rögtön utána megkérdezte Sárikától, tud-e róla Anya vagy Apa, hogy Guszti itt járt.

Sárika a fejét rázta.

– Jól van – bólintott Margó néni –, nem is fontos említeni nekik. Mert nem ismerik – magyarázta. – És talán haragudnának érte.

Ezt egyáltalán nem értette Sárika: miért kell valakit eltitkolni, aki ilyen szépen hegedül? Azért, mert nem ismerik? Hát akkor éppen meg kellene ismerniök! De mivel amúgy sem volt beszédes természetű, és semmi vágyat nem érzett rá, hogy akár Anyának, akár Apának beszámoljon Buba Gusztiról, mindjárt belenyugodott. Ha Margó néni így látja jónak, ő soha nem szól Gusztiról egy szót sem. Csak azt sajnálja, hogy ma délután nem lesz itt a vendégek között…

Anyának néhány felfelé ívelő és csattanásban végződő mondata után Gabi is felvette a frissen vasalt világoskék ruháját, s dúlva-fúlva belebújt a masnis kis szandáljába.

Anya utolsó csattanása így hangzott:

– És a hajad?!

Gabi bevonult a fürdőszobába. Mikor visszatért, kócos, rövid fiúfrizurája nedvesen, feszesen simult a koponyájára.

– Most jó? – kérdezte Anyától durcás képpel.

Viccesen nézett ki Gabi a vizesen lekefélt hajával.

Olyan volt, mintha kopasz lenne.

Anya előkapott egy fésűt, és a fésű fogai között lazán átpergette Gabi haját. Érdekes, milyen ügyes Anya: néhány mozdulatával hullámos, csinos frizurát csinált neki.

Gabi a tükörhöz szaladt, és fintort vágott.

– Förtelmes, mi? – fordult Sárika felé. – Az emberből tisztára majmot csinál a mamája. Piros szandál masnival! – És undorral szemlélte a lábát. És ez a kék ruha! Meg kell veszni tőle. Olyan színe van, mint egy tölcsér fagylaltnak.

Sárika ugyan sose látott még világoskék fagylaltot, de nem ellenkezett Gabival. Csak azt mondta neki:

– Nagyon szép vagy, Gabika.

Gabi szeme rávillámlott Sárikára.

– Én? – kérte ki magának. – Tisztára, mint egy majom. Azt várom, mikor fog Anya szalagot kötni a nyakamba.

Gabi türelmetlenül topogott a szobában. Aztán leült, és a piros szandált cibálta a lábán.

– Marhára kényelmetlen. Nyom a masni. Mit gondolsz – nézett Sárikára nagyon begurulna Anya, ha leoperálnám róla a masnit?

– Nem tudom – vont vállat Sárika.

– Sejtettem! Mit tudsz te!

A varródobozból előkereste a nagyollót, közben szétdúlt mindent. Mit fog szólni szegény Hermina, hogy ilyen rendetlenséget csinálnak a boltjában?

Gabi kifelé fülelt, nem jön-e be Anya a konyhából. Nem hallott semmi neszt; gyorsan, két nyisszantással lecsípte a masnikat. Az ollót is, a két pici bőrmasnit is visszahajította a varródobozba.

Sárika el akarta kérni Gabitól a masnikat, de aztán eszébe jutott, hogy azok nem illenek az ő magas szárú fehér cipőjére. Különben a fehér cipőt úgyis takaró fedi…

Gabi elégedetten méregette a szandált. A masni helyén világosabb volt a bőr, közepén pedig egy kis bőrdudor állt ki, olyasféleképpen, mint mikor egy kabátról levágják a gombokat.

– Most legalább kinéz valahogy – biccentett Gabi a lába felé.

Megint a tükör elé állt, és a kék ruhát mustrálta. De akárhogy törte is a fejét, a kék ruhán nem tudott segíteni.

Merev, imbolygó járásával Sárika mellé állt, és felülről leszólt neki;

– Tudsz titkot tartani?

Sárika kipirult az örömtől. Egyszeribe elöntötte a boldogság, hogy Gabi most megoszt valami titkot vele. Közös titkuk lesz! Bólintott, Gabi pedig folytatta:

– Figyeld meg, meghalasztom Vilma nénit.

– Meghalasztod? – Sárika tudta, hogy Gabi erős meg kemény meg elszánt.

– Meghalasztom – erősítette Gabi. – Undok öreglány.

Gabi olyan kifejezést erőltetett az arcára, mint Kissumák, mikor elordítja magát: „Srácoook, utánaaam!” Még a szemét is összehúzta, hogy fiúsabbnak látsszék.

Pedig…

Pedig még nem felejtette el a Vilma néninél töltött vasárnap délutánokat. Egyszer állt a sezlon tetején, azt figyelte, hogy nyikorognak a rugók, ha ugrál a sezlonon, de Vilma néni egy árva szót nem szólt érte; Anya már rég lekergette volna. Az jutott eszébe, hogy nem is szeretne este hazamenni.

– Vilma néni – kérdezte –, neked nincs gyereked?

– Nincs, Gabikám. Mért kérdezel ilyen csacsiságot? Ha lenne gyerekem, akkor már találkoztál volna vele, nem?

– Felnőtt gyereked is lehetne, aki más városba költözött, mint Anya. A nagyi tavalyig Szentesen lakott, aztán meghalt.

– Semmilyen gyerekem nincs. – Vilma néni felállt a nagy, kör alakú asztal mellől, ahol kék papírba kötött füzeteket rakott egymás tetejére, Gabihoz lépett, és magához ölelte.

– Te vagy az én gyerekem – súgta neki.

Gabi hozzásimult.

– Majd egyszer ideköltözöm, jó?

Vilma néni válaszul megcsókolta.

Gabi tovább ugrált a díványon, s azon tűnődött, hogy ha Vilma nénihez költözne, akkor ezen a díványon aludhatna, mert a néni úgyis a másik sarokba, a rekamiéra ágyaz magának. De aztán az is eszébe jutott, hogy otthon, a nagy rekamién milyen jól játszanak Apával; és ha Anya lesimítja egy kefével a haját, és az arcát a két tenyerébe fogja utána, és azt mondja: milyen szép az én kislányom, Gabi milyen boldog; meg Sárika nyűgösködései is hiányoznának: „Gabika, kösd be a cipőmet; Gabika, ne ilyen szorosra; Gabika, a zsebkendődet” – na, a kis mafla egész helyes, nem tehet róla, hogy majdnem öt évvel fiatalabb, és még egy csomó dolgot nem tud.

Igen, Sárika betegsége óta sok minden megváltozott. Azelőtt annyi minden Gabié volt; a játékok, vasárnap reggel a nagy rekamié, délután Vilma néni. Most viszont…

Gabi egészen határozottan azt érezte, hogy hasonlít Kissumákra. A hangját is fiúsra keményítette, mikor megkérdezte Sárikától:

– Szagoltad te már a Vilma nénit?

– Igen. Mindenkit megszagolok, aki fölém hajol és megcsókol.

„Furcsa, állott szaga van Vilma néninek – gondolta Sárika. – Egyszer Anya rakodott, és talált egy öreg cipőskatulyát tele régi fényképekkel. Odavitte Sárikának, hogy nézegesse. Anya azt mondta, hogy a fényképek a nagymamát meg a nagypapát ábrázolják fiatalkorukban, meg mindenféle rokonokat, akiket Sárika soha nem látott se fiatalkorukban, se öregkorukban. Mikor kinyitotta a doboz fedelét, olyan szag csapta meg, mint amikor Vilma néni megpuszilta.

Vilma néni is rokon, a nagymama húga. Akkor hát Vilma néninek rokonszaga van.”

Vilma néni mindig hozott Sárikának valamit, amióta beteg. Már az ajtóból odakiabálta:

– Sárikám, hoztam valamit!

A valamit nem lehetett megenni, legtöbbször még nevet sem lehetett neki adni; Vilma néni öreg és kifogyhatatlan holmijai közül való volt. Egyszer hozott egy kicsi porcelán Valamit, aminek a tetején lyukak voltak. Sárika sokáig játszott vele, a lyukakba beledugdosta az ujját. Aztán a Valami leesett a földre, és összetört. Máskor egy üveget hozott, de nem volt az igazi üveg, mert nem lehetett vizet tölteni belé, ugyanis nagyon erősen bedugaszolták. Az üvegben belül vékony pálcikákból összerakott hajócska lebegett. Legutóbb egy szalmából font kerek dobozzal ajándékozta meg. A doboznak nem volt teteje, de azért nagyon szép doboz volt; belül fényes világoskék selyemmel bélelték ki. Hűvös, síkos selyemmel. Amíg Margó néni el nem pakolta, Sárika a nyitott tenyerét csúszkáltatta rajta.

– Kár meghalasztani Vilma nénit – jelentette ki Sárika.

– Nem kár. Kövér, öreg víziló.

– Nekem szokott ajándékot hozni.

– Neked igen. Nekem meg azt mondja: „Ejnye, Gabi!” Na, Vilma néni nem fogja többé mondani.

– Tudod mit – ajánlotta Sárika –, a mai Valamit neked adom. Akármilyen szép is.

– Nem kell.

Sárikában feléledt a gyanú, hogy Gabi talán nem is tudna ártani Vilma néninek.

– És hogyan akarod meghalasztani? – kérdezte.

– Már kiterveltem – felelte Gabi fontoskodó képpel. – Vilma néni cukorbeteg. Ez annyit jelent, hogy nem szabad cukrot ennie, mert ha cukrot eszik, meghal. A kávéját szaharinnal issza. Úgy hívják azt a

kis orvosságot, amit a táskájában magánál hord, és amit cukor helyett használ. Nahát! – Gabi diadalmasan nézett Sárikára.

Sárika ostoba nyusziarccal bámult rá vissza.

– Nem érted? Titokban beledobok egy kockacukrot a kávéjába.

Sárika tekintete egész délután Gabit követte.

Elsőnek Vilma néni érkezett. Elhozta magával a rokonszagát és a Valamit. A Valami most gyönyörű volt: nagy, színes gyöngyszemekből szőtt hosszú, keskeny csík. Csak olyan szélességű, mint Sárika tenyere, viszont hosszabb a kitárt két karjánál. A gyöngyszemek fénylettek, és mozogtak is kissé, ha Sárika az ujjával megbirizgálta őket. Izgalmas játéknak ígérkezett, csakhogy Sárika most nem ért rá ezzel foglalkozni. Gabit figyelte.

Vilma néni Gabit is megcsókolta, aki visszafojtott lélegzettel tűrte a néni csókját.

– Ha azt hallom, hogy jó kislány vagy, Gabika, legközelebb neked is hozok Valamit – mondta neki Vilma néni.

Gabi fintort vágott, amiért Anya azonnal rászólt. Aztán a néni felé fordult.

– Jaj, annyi bajom van vele!

– Jól van, fiam – intette le Apa Anyát, aki nyilvánvalóan csak bevezetőnek szánta az előbbi mondatát.

Vilma néni már egy karosszékben üldögélt az asztal mellett, terjedelmes alakjával szinte megtöltötte a karosszéket. Kis, párnás keze csuklóig eltűnt hatalmas retiküljében.

– Csak nem hagytam otthon? – rémüldözött a néni, és kezdte kipakolni az asztalra a táska tartalmát. Egyik Valamit a másik után húzta elő. Egy hímzett szemüvegtokot, szemüveg nélkül, mert a szemüvegét egy barna, kopott bőrkoporsóban tartotta, amelyet fel is kattintott, és az üveget az orrára illesztette. Kivett a táskából egy kerek, kicsi fehér dobozt, egy nagyobb színeset, egy lapos szakadozottat, aztán egy hosszú, vékonyka üveget, amelyet megrázott, s melyről kiderült, hogy üres. Kedves, karcsú üveg volt, Sárika azt remélte, Vilma néni neki fogja adni; de később

visszaszórta a retiküljébe a dobozokkal, kulcsokkal, zsebkendőkkel együtt, mikor ráakadt arra, amit annyira keresett; fényes, kicsi pléhdobozban a szaharinra.

– A szaharinom! – kiáltott fel boldogan. Kiemelte, megrázta, aztán megnyugodva visszapottyantotta.

Figyelme most Gabira irányult, aki egy piros kisautó segítségével megpróbálta átjátszani magát a saját szobájába. A hallajtóig gurította az autót, aztán onnan tovább… de Vilma néni hangja még idejében utolérte;

– Milyen volt a bizonyítványod, Gabikám?

– Köszönöm, jól – felelte Gabi, és továbbra is a kisautó mellett guggolt.

– Mit mondasz, Gabika? Azt kérdeztem, milyen volt a bizonyítványod.

– Ja – bólintott Gabi. – Azt hittem, azt tetszett kérdezni, hogy vagyok. Köszönöm, jól. És nincs semmi különös.

Vilma néni rémülten nézett; mi az, csak nem kezdett el hirtelen süketülni?

– Mit mondasz, Gabikám?

– Hogy nincs semmi különös. Mert biztosan meg akarja kérdezni a Vilma néni, hogy mi újság. Hát semmi különös, úgyhogy ne is tessék megkérdezni.

Gabi szerencséjére Anya már kiment a konyhába, hogy feltegye a kávét, és maga után kiabálta Apát is, hogy csináljon szódavizet, mert a szódavízgyártás Apa teendői közé tartozott.

Vilma néni sokáig csak a fejét ingatta, aztán azt mondta;

– Nem is értem, hogyan változtál meg ennyire. Egy ilyen aranyos, jó kislánynak, mint Sárika, hogy lehet ilyen komisz nővére?

Gabi arcát elöntötte a pirosság. Mintha mondani is akart volna valamit, de aztán ránézett az asztalra kirakott cukortartóra, és elhallgatott.

Nemsokára megérkezett Feri bácsi, Juci néni Zolival és a kisbabával.

Anya melegszendvicseket és egy tál süteményt tett az asztalra, Apa bort öntött Feri bácsinak, magának és Juci néninek, Vilma néni kijelentette, hogy a borban is van cukor, nem beszélve a süteményről, amelyre hosszan és odaadóan nézett, aztán egy mély sóhajjal végképp búcsút vett tőle. Anya mindenből odatett Sárika elé, de Sárika nem ért rá a tányérral foglalkozni. Örült a vendégeknek, a jövés-menésnek, a hangoskodásnak. Apa kedélyeskedésének, Feri bácsi harsogásának, Juci néninek, aki megállás nélkül repkedett egyik gyerekétől a másikig, Zolinak, aki az első öt percben kiborította a földre valamennyi társasjátékát; de legjobban a kisbabának örült, aki – ahogy a földre letették – pici, görbe lábacskáján odatipegett hozzá, és belekapaszkodott a takarójába.

Juci néniék megcsókolták Sárikát. Mindenfélét kérdeztek: hogyan érzi magát, mit szokott csinálni, eszik-e rendesen, úgy, ahogy jó kislányhoz illik? Sárika mindenre bólogatott. Nem szerette, ha kérdezgették, de tudta, hogy a kérdések előbb-utóbb abbamaradnak. Kifogynak belőle a felnőttek, és békénhagyják őt. Aztán összevissza imbolyognak a szobában, és az már nagyon szórakoztató.

A pici baba megrántotta a takaróját, és azt mondta:

– Abaradata. – Nevetett és folytatta: – Bliubábóóó.

– Teleketu. Sosomeu – felelte Sárika.

A baba hangosan kacagott.

– Miudata, bábobiu.

Sárika megsimogatta a baba rövid selyemhaját.

– Karamoro seusol, mio micu, cica.

– Cica – egyezett bele a baba, és lehúzta magához a Vilma nénitől kapott gyöngy Valamit. – Cica – motyogta a baba elragadtatva, és picike ujjával döfködni kezdte a gyöngyöket.

– Cica – súgta Sárika a baba fülébe. Az arcát a baba selyemhajára fektette, és magához szorította.

– Mit akarsz ettől a kis tökfejtől? – toppant mellé Gabi. – Kis hülye – nézett le a babára beszélni se tud.

– De tud – tiltakozott Sárika. – Csak te nem érted. Gyere, baba, játsszunk a Valamivel.

A baba a Valami végét a szájába dugta.

Gabi hirtelen elunta őket, és Zoli felé fordult, aki a kiborított társasjátékok fölött guggolt, és azon mesterkedett, hogy a picike színes lovas katonákat csatarendbe állítsa.

– Hallottál a *Hat és fél* bandájáról? – guggolt mellé Gabi.

Zoli kerek malacarcát Gabi felé fordította.

– Én is tagja vagyok – folytatta Gabi. – A legklasszabb banda Budán. Most éppen egy ismeretlen földterületet foglalnak el, sajnos nélkülem; muszáj volt itthon maradnom, mert vendégek jöttek. Mert ti jöttetek.

Zoli együttérzéssel bólintott.

– Sose hallottál a bandánkról? – faggatta Gabi. –Arról se, hogy van egy őrkutyánk? Hát arról, hogy néha barlangban lakunk?

Juci néni most az égből hirtelen odapottyant közéjük, és egy erős csavarintással megtörölte Zoli orrát. Zoli bőgni kezdett. Minden meggyőződés nélkül, csak éppen hogy bejelentse örök tiltakozását az orrtörlés ellen. Abba is hagyta a bőgést abban a pillanatban, ahogy Juci néni ellépett mellőlük.

Gabi mély lélegzetet vett, mint aki arra készül, hogy víz alá bukjon.

– Egy szigetet is felfedeztünk, mit szólsz hozzá! Csak éppen lementünk a vízpartra, hogy kavicsokat dobáljunk, és egyszer csak nyöszörgést hallunk. Jaj, jaj… meghalok… – mondta valaki. Néztünk jobbra-balra, ki szól, hát egyszer csak megláttuk, hogy egy félszemű kalóz ott fekszik a parton. Mi bajod, kalóz? – kérdezte a Kissumák, aki már nagyfiú. Meghalok, meghalok – mondta a kalóz – , és viszem a titkomat a sírba. Akkor körülvettük, vizet adtunk neki, letöröltük a homlokát, a kalóz meg elmondta, hogy van egy kincses sziget, a szigeten, egy gesztenyefa alatt elásta a kincseit, amit egy

hajóról rabolt. A kincs egy szőke lányé, a lányt meg egy kastélyban fogva tartják a szigeten. Az ingéből előhúzott egy térképet, azt még odaadta a Kissumáknak, aztán meghalt. A Kissumák azonnal megparancsolta, hogy keressük meg a szigetet…

Zoli váratlanul elbőgte magát. Juci néni azonnal ott termett

– Mi bajod, kisfiam? – hajolt le hozzá.

– Elgurult a dobókocka – zokogta Zoli.

– Nem baj, kisfiam – egyenesedett fel Juci néni –, majd Gabikával megkeresitek.

Gabi megvárta, amíg Juci néni elfordul, aztán belecsípett Zoli karjába.

– Te hülye – súgta Zolinak –, azt se tudod, mi a kincses sziget, te kis hülye! – Nem törődött vele, hogy Zoli még jobban rázendített, felállt, és szép nyugodtan Apa mellé settenkedett, aki Feri bácsinak magyarázott valamit. Apa befejezte a mondatát;

–… a turbógenerátorok fáziseltolódása befolyásolja a dugattyúk működését. Mi van, Gabikám?

– Semmi – vont vállat Gabi, és szorosan Apa széke mellé állt –, csak olyan érdekes, amit mondasz.

Apa gyanakodva Gabira pillantott. Most fedezte fel, hogy Zoli úgy ordít, ahogyan a torkán kifér, a baba is sírni kezd, valószínűleg csak azért, hogy a Zolival való testvéri összetartozását bizonyítsa; Sárika meg rémülten simogatja a baba fejét, rebegve csitítgatja, mert el se tudta gondolni, mi lelte. Juci néni hol az egyik gyerekéhez csapódott, hol a másikhoz. Anya szigorú szeme Gabit kereste.

– Vigyázz magadra! – sziszegte Vilma néni karosszéke mögül.

Apa nem szólt semmit, csak elfordult Gabitól.

Gabi legszívesebben együtt sírt volna a babával és Zolival. De nem sírt. Nem szokott sírni. Aki sír, azt sajnálni szokták. Aki sír, annak igaza van. Ö rossz kislány, neki nem szabad sírni, mert neki nem lehet igaza. Nem is kell. Semmi sem kell *tőlük.* Ők csak babusgassák Sárikát. Na lám. Anya már oda is ugrott hozzá, és nyalja-falja. Apa is mindjárt a karjába veszi, és úgy ringatja, mint

egy pólyást. Még szerencse, hogy Apa annyira belemerült abba a halandzsanyelvbe, amelyet Feri bácsival folytat, hogy nem ér rá a kis nyafka békát ajnározni.

Anya kisuhant a konyhába, és ettől a pillanattól kezdve Gabi úgy érezte, a feje búbjától a talpáig kifeszül benne egy vékony fonal. Apa már rajzolt Feri bácsinak egy szalvétapapírra; Vilma néni megállás nélkül beszélt Juci nénihez valami ezüstkanalakról; Juci néni ide-oda ugrált, de mindig visszatért Vilma nénihez; a kis tökfej Sárikával szórakozott; Zolit már megvigasztalta egy dobókocka, úgyhogy felhagyott az ordítással. Senki nem törődött Gabival; úgy somfordált a komódhoz, hogy senki nem vette észre. Legalábbis Gabi így hitte. Még egy pillantást vetett az ajtóra, nem közeledik-e Anya, aztán gyorsan kikapott egy szem kockacukrot a cukortartóból, és a markába rejtette.

Anya még nem hozta be a kávét, így aztán Gabi csak állt és várt. Vilma nénire meredt. Vilma néni vidáman fecsegett tovább.

Végre Anya megjelent a tálcával. A nagyobbik kávéfőző villogott a tálcán, meg a rózsás feketés-poharak. Feri bácsi beleszimatolt a levegőbe, és nyomban kijelentette:

– Micsoda mennyei illat!

Érdekes, ahányszor vendégek vannak, s Anya behozza a kávét, mindig akad egy Feri bácsi, aki elmondja, hogy micsoda illat. Felfoghatatlan! Minden kávénak egyformán kávészaga van, mi a csudának kell akkor ugyanazt ismételgetni? Különben is a kávé büdös. Elviselhetetlenül büdös.

Anya felvette magára a háziasszonyi mosolyát, amely a kávébehozatalnak és a mennyei illatnak járt, a tálcát a komódra tette, és azonnal neki is fogott, hogy csészékbe öntögesse. Gabi tudta, hogy elsőnek Vilma néni kap. Anya ezekkel a szavakkal fogja a néni elé tenni: „Nem tettem bele cukrot… „

Anya megragadta a kávéfőző fülét, és a rózsás csészék fölött Gabira nézett.

– Hát te? – kérdezte. – Miért nem mégy a gyerekekhez játszani?

Gabi érezte, hogy az a fonál, amelyik a feje búbjától a talpáig kifeszült benne, most megrándul.

– Mindjárt – felelte.

– Nem mindjárt, hanem most rögtön – szólt rá Anya élesen.

Gabi mozdult egyet. Ha most odamegy a tökfejekhez, a terv dugába dől, soha az életben nem tudja megmérgezni Vilma nénit kockacukorral. A kockacukor különben is olvadozni kezdett a tenyerében.

Anya kitöltött közben egy csésze kávét.

– Ezt odaviszem Vilma néninek – ajánlkozott Gabi.

Anya csodálkozva pillantott rá. Gabinak máskor háromszor kellett szólni valamiért, hogy oltsa el a villanyt, vagy csukja be az ajtót, most meg magától ilyen szolgálatkész. Anya bólintott, és már töltötte is a következő csészét.

Gabi megragadta a csésze fülét, alácsúsztatott egy kistányért, ahogy Anyától látta, s ugyanezzel a mozdulattal belepottyantotta a kávéba a kockacukrot.

Vitte a kávét Vilma néninek.

Vilma néni karosszéke talán két kartávolságnyira lehetett Sárikáétól. Mikor Gabi Vilma néni mellé ért, érezte, hogy valami fényes, csúszós dolog a lábához ütődik. Olyan váratlanul érte, hogy hirtelen megtorpant, s a csésze nagyot billent a tányérkán. Gabi utánakapott. Hajszál híján kiborult a kávé. A fényes gyöngyből szőtt Valami ott tekergőzött Gabi lába előtt. Ránézett Sárikára, és rámordult;

– Hülye! – Aztán nagyon óvatosan Vilma néni elé rakta a csészét.

– Nem tettem bele cukrot – mosolygott Vilma nénire Anya, aki a következő adagot Juci néninek nyújtotta.

„De nem ám” – gondolta Gabi, és egy pillanatra sem vette le a szemét Vilma néniről.

Vilma néni párnás kis keze megint eltűnt a táskájában. Akárcsak az előbb; kincskereső szenvedéllyel kutatott, majd diadalmasan előhalászta a kerek kis pléhdobozt.

Sárika ebben a pillanatban visítani kezdett;

– Kávét akarok! A Vilma néni kávéját akarom!

– Mit mondasz, Sárikám? – nézett rá meghökkenve Vilma néni.

Mindenki Sárikára bámult. A csendes, szelíd Sárika, mint egy oroszlán, úgy üvölt és követelőzik.

– Adok én neked kávét, kis virágom – nyugtatta Anya, és egy kortyot belelöttyintett egy csészébe.

– Én a Vilma néni kávéját akarom! – ordította a kislány teljes hangerővel.

– De Sárikám, mi lelt? Csak nem irigyelted el tőlem a kávémat? – kérdezte Vilma néni meglepetten.

Anya odavitte Sárikához a kortynyi kávét. A kislány kilökte a csészét Anya kezéből, és egyre jobban üvöltött;

– A Vilma néniét, a Vilma néniét!

Apa Sárikához rohant, hogy megsimogassa. Sárika ellökte Apa kezét.

– Szegényke – csóválta a fejét Juci néni –, nem csoda, ha gyengék az idegei…

Vilma néni alig jutott szóhoz a meglepetéstől.

– Add oda neki a kávémat – szólt rá Anyára –, csak tégy bele cukrot. – „Nem értem ezt a kislányt, igazán nem értem” – tűnődött magában.

Anya beleejtett három kockacukrot a csészébe, és odaadta. Sárika mohón kapott utána, és gyorsan belekortyolt. Aztán kitátotta a száját, és az egészet leeresztette a torkán, hogy ne érezze az ízét, mert ilyen szörnyűt még soha életében nem ivott.

Később, mikor már mindenki elfelejtette a kávéhistóriát, és már megnyugodtak a kedélyek, Gabi jókislány-arccal Sárika elé térdepelt. A törzsét néhányszor meghintáztatta, majd a sarkára ült, és összeszűkült szemmel ennyit mondott:

– Ezt még megbánod.

TIZEDIK FEJEZET

Sárikát nem nagyon izgatta a dolog. Felülvizsgálatra viszik a professzorhoz. Jól van, nincs ebben semmi riasztó. Mióta kihozták a kórházból, kétszer vitték el; egyáltalán nem fájt, és ez a fő. Ennek a doktor bácsinak nincsenek hegyes tűi, soha, a kórházban sem szúrta meg Sárikát, mindig csak rámosolygott, megsimogatta, körüljárta az ágyát, aztán búcsút intett. A felülvizsgálaton sem történt más. Éppen csak az volt a különbség, hogy egy szem mentolos cukrot is adott, és azt meg kellett enni. Az első alkalommal Sárika azt hitte, hogy orvosság, és meg fog gyógyulni tőle, de legközelebb Anya azt mondta:

– Jaj, de aranyos a professzor úr! – És ebből Sárika mindjárt megértette, hogy nem gyógyításból, hanem kedvességből adja a cukrot.

Az egészet valószínűleg Recsegő kavarta össze. Mert Recsegő szokatlan időben állított be. Nem délelőtt, mint máskor, hanem késő délután, amikor Apa is. Anya is otthon volt, Gabi meg éppen csak leszaladt egy doboz cigarettáért a trafikba.

Alighogy megérkezett Recsegő, Apával és Anyával átvonult a másik szobába. Sárika fülelt, bár nem sok hallatszott át. Ami áthallatszott, abból is alig értett valamit, mert csupa érthetetlen szót mondtak egymásnak. Annyit azért kivett a beszélgetésből, hogy a legfőbb doktor bácsit megkérdezik, nem kellene-e őt egy másik orvoshoz elvinni, aki meggyógyítaná a szomorúságát meg a szótlanságát.

Sárika tudta, hogy Recsegő szamárságokat beszél, mikor azt állítja, hogy ő szomorú, de azt azért mégiscsak furcsának találta, hogy van olyan doktor is, amelyik a rosszkedvet gyógyítja. Vajon hogyan? Grimaszokat vág, hogy a szomorú gyerekeket

megnevettesse? Vagy színes sapkákat tesz a fejére? A szobája biztosan nem fehér, mint a többi orvosé, és fehér köpenyt sem hord, hanem mindenféle mókás holmik lóghatnak róla. Lehet, hogy még a nyelvét is kiölti…

A felülvizsgálat napján sem Apa, sem Anya nem ment dolgozni, Gabi sem mehetett ki az uszodába, amit egy Sárika felé irányuló gyűlölködő pillantással nyugtázott. Margó néni a szokott időben érkezett, de mindjárt eltűnt a konyhaajtó mögött, hogy reggelit készítsen. Anya addig megmosdatta, felöltöztette Sárikát.

Gabi mindent elkövetett, hogy láthatatlanná váljon.

– Gabi, a hintőport! – kiabálta Anya a gyerekek szobájából a tébláboló kislánynak.

Gabi akkor a komód és a fal közötti sarokba húzódott, lehunyta a szemét, és úgy tett, mint aki egyáltalán nincs is a világon, egészen addig, amíg Apa rá nem szólt;

– Gabi, nem hallod, hogy anyád kér tőled valamit?

Gabi akkor olyan léptekkel, mint akinek minden mozdulat fáj, bevonszolta magát a fürdőszobába, és a fiókos szekrényből előhúzta a hintőport.

Anya éppen csak elkapta, aztán azonnal megbízta, kérdezze meg Margó nénit, mehetnek-e reggelizni.

– Kakaót kapok? – dörgölte Anya arcához Sárika a magáét.

– Mond meg Margó néninek, hogy Sárikának kakaót készítsen – szólt rá Anya.

Gabi kiandalgott a szobából, és nyomban észrevette, hogy egy gombostű a parketta repedésébe szorult. Leguggolt mellé, és a körmével megpróbálta kipiszkálni a tűt. Már majdnem sikerült is, mikor Anya hangja felcsattant:

– Mondtam valamit, Gabi!

Megfoghatatlan! Honnan tudta Anya, hogy Gabi még nem ment ki a konyhába? Igaz, hogy a szoba ajtaja nyitva maradt, és Gabi a hallban, az ajtó mellett vette észre a gombostűt, de egészen csendben fogott hozzá a művelethez. Anya néha valóban csodákra képes.

Például: átlát a falon. Anya esténként, mikor azt akarja, hogy Gabi oltsa el a lámpáját, átkopog hozzá a kis szobába. Ha Gabi mégsem oltotta el a lámpáját, Anya dühösen dörömbölni kezd. Gabi már többször végére akart járni a rejtélynek. Felgyújtotta a saját kislámpáját, aztán átment Anyáék hálószobájába, és igazán tüzetesen megvizsgálta azt a falat, amely az ő kis szobáját Anyáékétól elválasztotta. Nem szűrődött át egy csepp fény se. Különös. Anya mégis mindig tudja, égeti-e a villanyt a kis szobában, vagy lekattintja.

Gabi visszaejtette a gombostűt a parkettarésbe, és kisétált Margó nénihez.

– Hogy tetszik lenni? – kérdezte tőle.

Margó néni éppen kenyeret szelt a reggelihez. Megállt a kezében a nagy kés.

– Mit csináltál, Gabi? Összetörtél valamit?

– Nem én. Hozzá se nyúltam semmihez. Miért tetszik kérdezni?

– Mert ilyen udvarias vagy.

Puff neki! Már az is baj, ha az ember udvarias. Nem érdemes kezdeni *velük.*

Gabi vállat vont és megkérdezte:

– Kész a reggeli?

– Igen – bólintott Margó néni, és a kenyérkosárban elrendezte a vékonyra szelt kenyereket.

– Nem tetszett kakaót csinálni, ugye? – És Gabi a gáztűzhely mellé állt, hogy maga is meggyőződjön róla.

– Teát kért mindenki, citromos teát, azt mondta anyukád.

Gabi elégedett képpel nézett Margó nénire.

– Akkor szólok nekik – mondta és beszaladt.

Sárika sápadt arcát kipirosította a meleg víz és az a boldogság, hogy Apa a két karjára véve hintáztatta.

– Hopp! – kiabálta Apa.

Sárika nevetett. A karját kinyújtotta, hogy elkapja a csillár egyik vasrózsáját.

– Hopp ! – rikkantotta megint Apa, és készakarva úgy himbálta meg Sárikát, hogy a kezével megközelítse a vasrózsát, de ne érje el.

Gabi állt az ajtóban, és a vasrózsát nézte. Keskeny ajkait egymáshoz préselte, és arra gondolt, majd behozza a konyhából a hokedlit, arra ráteszi a sámlit, feláll rá, és meg fogja tapogatni a vasrózsát. Az is lehet, hogy levágja onnan, mint a piros szandálról a bőrmasnikat, amiért Anyától egy akkora pofont kapott, hogy még egy óra múlva is zúgott a füle.

Apa még egyszer meglendítette Sárikát, aztán ráhuppantotta a díványra, és már nyúlt volna Gabi után, hogy őt is meghintáztassa, mikor Anya nyári blúzban és kombinéban belépett az ajtón, és nyomban megkérdezte Gabitól:

– Kész a reggeli? – Anya hangja ingerült volt, mint mindig, ha valahova sietett.

– Kész – biccentett Gabi, és kisomfordált a konyhába.

A kakaóról szerencsére mindenki megfeledkezett. Sárikának is csak akkor jutott az eszébe, mikor a professzor bácsi ráfektette a vizsgálódíványra, és gondterhelt arccal forgatni kezdte. Aztán Apáék felé fordult, akik úgy álltak egymás mellett, lehajtott fejjel, mintha rossz fát tettek volna a tűzre, és a büntetés kiszabását várnák.

– Nem értem – mondta nekik –, a kislánynak már meg kellett volna tennie az első lépéseket. Rendszeresen jár hozzá a tornatanárnő?

– Mindennap – felelte Anya.

– Ez bizony így nincsen rendben. – De azért kivett egy szem mentolos cukorkát a zsebéből, és Sárikának nyújtotta. Sárika illedelmesen bekapta, és nyomban egészben lenyelte, hogy ne érezze az ízét. Anya gyors, ügyes mozdulatokkal felöltöztette, közben Apa pedig a professzor bácsi íróasztala mellé ült, és halkan sugdosódni kezdtek. Sárika ebből se értett sokat, de biztos volt benne, hogy ugyanarról beszélnek, mint Recsegővel. A doktor bácsi aztán felállt,

és átült Sárika mellé a díványra. Kopasz, viccesen kerek fejét egészen közel nyomta Sárika arcához, és faggatni kezdte:

– Hogy érzed magad, kislány?

Sárika figyelmesen nézte az orvos fényes, kerek kobakját, és elgondolkodott. Tudta, hogy erre a kérdésre rá kell vágni, hogy „köszönöm, jól”, de mivel Anyáék mindig olyan tisztelettel beszéltek róla, elhatározta, hogy nem hamarkodja el a választ. Hogy érzi magát? Se jól, se rosszul… Sehogy érzi magát. Vajon mit kell válaszolni, ha az ember sehogy érzi magát?

– Nem tudom – mondta Sárika.

– Fáj valamid? – És a doktor bácsi megint a köpenye zsebébe nyúlt. Sárika riadt pillantással követte. Csak nem kell megennie még egy mentolost?

– Nem szeretsz beszélni? – nógatta a doktor bácsi.

– Szomorú vagy? – És úgy nézett rá, hogy Sárika nyomban szomorú lett a tekintetétől.

Szegény professzor bácsi. A kidülledt barna szeme egészen bánatos. Sárika Anyáékra pillantott, és ettől még elkeseredettebb lett. Anya, Apa kissé arrébb, mozdulatlanul álltak egymás mellett, a karjuk összeért, fázósan előregörnyedtek, behúzták a nyakukat, úgy, mintha záporeső hullna rájuk.

A professzor most otthagyta Sárikát, és Anyáékhoz lépett.

– Valóban jó volna megmutatni a kislányt egy pszichológusnak – mondta nekik.

„Aha – gondolta Sárika biztosan ez az a doktor, aki a rosszkedvet gyógyítja.” És ahogy nézte a professzor bácsit, elképzelte, mi lenne, ha színes papírsapkát biggyesztene a tükörsima fényes kobakjára, és Anyáékra nyújtaná a nyelvét.

Sárika ettől a gondolattól hangosan, jóízűen felkacagott.

A három felnőtt döbbenten nézett rá.

– Miért nevetsz, kis madaram? – kérdezte Anya.

– Semmiért – mondta Sárika, és tovább nevetett, olyan szívből jövő gyereknevetéssel, hogy a professzor bácsi, mellén összekulcsolt kézzel, megállapította:

– Azt hiszem, ennek a kislánynak még sincs valami komoly baja.

Aztán mind a hárman leültek, és úgy tettek, mintha Sárikáról tökéletesen megfeledkeztek volna.

Jó is, hogy békén hagyták, mert a kislányt erősen nyomta a gondolat: mi lesz Buba Guszti esküvőjével?

Senki sem tudta, hogy egyik délelőtt Buba Guszti megint ott járt nála. Azazhogy Margó néni tudta. Sárika viszont azt nem tudta, mi történt a látogatást megelőző délutánon a Király téren.

Ez egészen kivételes eset volt. Margó néni találkozott Buba Gusztival. Persze nem az volt a kivételes, hogy Margó néni találkozott Gusztival, mert Margó néni annyit találkozott életében Gusztival, hogy sokszor már elfordította a fejét, mert nem volt kedve ránézni. Nem ez volt a szokatlan tehát, hanem az, hogy Margó néni kiült a Király térre. A Király teret és Margó néni házát csak egy keskeny kocsiút választotta el, de a néni nem tartotta illendőnek, hogy ha levegőzni akar, akkor csak úgy leüljön egy padra. Inkább kivitt egy hokedlit a kapu elé, és letelepedett Sáfárné mellé. Most nem volt kedve Margó néninek sem a hokedlihoz, sem Sáfárnéhoz; a néni nagyvilági életre vágyott, kiült hát a Király térre.

Már egy fél órája ott ült Margó néni, de nem történt semmi különös. Csak dagadtra pofozták Fekete Lacit, de Fekete Lacit mindennap dagadtra pofozzák a Király téren. Mikorra éppen végeztek a pofozással, akkor jött Buba Guszti. A tér túloldala felől méltóságos léptekkel, szivarral a szájában közeledett, egyenesen Margó néni felé. Margó néni előkelően a szomszéd pad irányába bámult, ne gondolja ez a semmirekellő Guszti, hogy ő olyan nagyon kíváncsi, miért tolta ide azt a kivörösödött képét.

Guszti végre megszólalt:

– Meggyógyult már az a kislány?

Margó néni a szomszéd pádról Gusztira irányította szigorú pillantását.

– Nincs ki neked minden kereked, Guszti – mondta neki. – Az a kislány nagyon beteg, nem gyógyul meg egyik napról a másikra.

Guszti komoly arccal bólintott, mint aki jártas az orvostudományban, s tökéletesen tisztában van azzal, amit Margó néni mond.

– De a jövő hónapra meggyógyul – biztatta Guszti Margó nénit.

A néni csak sóhajtott meg legyintett, aztán megkérdezte:

– Miben töröd a fejed, Guszti?

– Megnősülök.

– Aztán csak nem Sárikát akarod megkérni? – nevetett a néni.

– Nem – válaszolta Guszti, és mélyet szippantott a szivarjából. – A Lakatos Pannit. A jövő hónapban esküszünk.

– Feleségül veszed a Lakatos Pannit? – Margó néni hangja csupa méltatlankodás volt. – Hiszen most bújtál ki a tojásból.

– A múlt hónapban múltam tizennyolc. – Guszti hangja csupa kérkedés volt. – És hétfőn vásároltam egy televíziót.

Margó néni vállat vont. Mit kötözködik ő ezzel a Gusztival? Hétéves korában sem lehetett semmire menni vele. Rákapaszkodott a második emelet korlátjára, szegény Sáfárné kikiabálhatta a lelkét, Guszti meg se moccant, csak vigyorgott.

– És azt gondoltam – folytatta Guszti hogy azt a kislányt elhívom az esküvőmre.

– Meg vagy te szédülve – vágta rá Margó néni. Hirtelenjében nem is tudta, milyen érvet kapjon elő. Hogy Sárika nem tud járni, hogy a törékeny kislányt nem lehet elvinni egy ilyen mulatságba, hogy a szülei még a gondolatra is leharapnák a fejét, ha ezzel állna elő.

Margó néni csak hápogott, dadogott, és mire szép sorjában felsorakoztatta volna Gusztinak, hogy ez mi minden miatt lehetetlen, Guszti már a kártyázók mögött állt, három paddal arrébb, és éppen azt rikkantotta:

– Ne a makk tízest, te süket, csak a makk tízest ne!

Margó néni megvető pillantást küldött utána.

Másnap délelőtt, alighogy a tornatanárnő kitette a lábát, beállított Guszti. Margó néni csaknem hanyatt esett meglepetésében. Szentül meg volt győződve róla, hogy a gázszámlát hozták, és mikor csöngettek, magához vette a gázszámláért járó háromszáz forintot, amelyet Guszti olyan széles vigyorral köszöntött, hogy Margó néni gyorsan beledugta a köténye zsebébe.

– Hát te? – bámult Gusztira.

– Muzsikálok egyet annak a kis halványkának. – És Guszti nyomban félretolta Margó nénit.

Margó néni csörtetve vonult Guszti után.

Mikor Sárika megpillantotta Gusztit, szinte sikoltott izgalmában. Margó néni csak elhűlve nézte, hogy a csepp kislány rálógatja magát Guszti nyakára, és boldogan összevissza karattyol:

– Kezicsókolom, jaj de jó, hogy el tetszett jönni!… Jaj, hogy vártam már Guszti bácsit… tudtam, hogy megint csak eljön… Hát itt a hegedű is… – És Sárika megint sikongani kezdett az örömtől.

Ez a Guszti meg!… Margó néni azt hitte, rosszul lát. Guszti a fekete zakója zsebéből elővont egy fehér díszzsebkendőt, és előbb fényesre törölgette vele a hegedűjét, aztán az álla alá kapta.

Margó néni belehuppant a karosszékbe. „Megáll az ember esze – mélázott. – A Guszti a Sáfárnénak nem is igen köszön, mióta prímás. Borravalót, azt ad neki gavallérosan, de ha a Sáfárné megszólítja, alig válaszol. Most pedig még a hegedűjét is megtörli. Hogy fényes legyen. Hogy Sárika még jobban örüljön. Hát érti ezt valaki?”

A néni aztán már csak jobbra-balra ingatta a fejét, mint a jegesmedvék az állatkertben, ha nagyon melegük van. De Margó néninek nem volt melege; csak a muzsikától olvadozott, mert akármilyen ez a Guszti, hegedülni nagyon szépen tud!

Guszti levette a vonót a húrokról.

– Még, Guszti bácsi! Még, édes, Guszti bácsi? – könyörgött Sárika.

És Guszti folytatta.

Margó néninek eszébe jutott ugyan, hogy egy kiló spenót hever megtisztításra várva a konyhaasztalon, de nem volt ereje hozzá, hogy feltápászkodjon, és itthagyja a muzsikát. Sárika meg, ahányszor Guszti le akarta ereszteni a vonóját, újból könyörögni kezdett, hogy még, még…

Delet harangoztak, amikor Guszti megint elővette a fehér díszzsebkendőt, és megtörölgette vele a verejtékező homlokát.

– Kislányka…. – mondta Guszti Sárikának, és anélkül hogy erre bárki felbiztatta volna, helyet foglalt a sezlonon. – Kislányka – ismételte el –, megnősülök, elveszem a Lakatos Pannit… Egyszóval szép lagzink lesz, kislányka. Jöjjön el, meglátja, ez a halványka arca egész piros lesz a vigasságtól…

Guszti hangjában volt valami furcsa. Mint mikor az ember egy cseppnyi katicabogarat tart a kezében, és arra biztatja, szálljon el. Margó néni egészen halkan, gyengéden felelt az ámuló Sárika helyett.

– Guszti fiam – lehelte –, mondtam már, hogy nincs ki neked mind a négy kereked…

Guszti rá se hederített, Sárikához beszélt tovább:

– A Sára nénémet hívjuk el, hogy tyúkhúslevest főzzön. Kislányka, abban a levesben annyi erő lesz, hogy kegyed meggyógyul tőle. Három banda ígérkezett el a lagzimra. Az egész kerületben hallani fogják, hogy Buba Guszti megnősült.

– Elmegyek – tapsolt Sárika. – Elmegyek. Margó néni, tessék elintézni, hogy elmehessek.

Sárika úgy ugrált a karosszékben, hogy Margó néni azt se csodálta volna, ha felpattan, és lábra áll.

– De kis csillagom – hebegte Margó néni –, anyukádék mit szólnának hozzá?

– Édes Margó néni, aranyos Margó néni, tessék kitalálni, hogy elmehessek! – És Sárika olyan esdeklőn nézett rá, hogy a néni már biztosan tudta, hogy lesz, ami lesz, Sárikát elviszi Guszti esküvőjére.

Guszti később cuppanós csókot nyomott Sárika feje búbjára, és nagy hajlongások közepette kihátrált a szobából. Margó néni már becsukta Guszti mögött az ajtót, de Sárika még mindig ütemesen kiabált;

– Ott leszünk a Guszti bácsi esküvőjén!

Éppen azt tervezte el magában, hogyan hegedül majd Guszti bácsi az esküvőn, amikor a professzor bácsi hirtelen odafordult hozzá, és azt kérdezte:

– Mondd, Sárika, szereted te a tornatanár nénit?

– Jaj, doktor bácsi, nagyon nem szeretem a Recsegőt! – felelte Sárika, aztán félénken Anyára pillantott, haragszik-e Anya azért, hogy ő kimondta a Recsegőt. De Anyán egy csepp harag sem látszott.

– Akkor majd egy másik nénivel fogsz tornázni – szögezte le a professzor bácsi. – Egy nagyon kedves nénivel.

Sárika buzgón bólogatott. Aztán nagy körülményesen elbúcsúztak, Anya külön elmondta a professzor bácsinak, hogy mennyire köszöni a nem lehet tudni mit, Apa is hálálkodott, neki pedig meg kellett ismételnie a kezit csókolomot, mert Anya túlságosan halknak találta. A hosszan tartó köszöngetésnek az lett a vége, hogy a professzor bácsi kivett a zsebéből még egy mentolos cukrot, s bedugta Sárika szájába. Sárika most nem is nagyon bánta, az a fő, hogy nem látja többé Recsegőt!

TIZENEGYEDIK FEJEZET

Gabi lélekszakadva rohant a lépcsőhöz. Már napok óta színét se látta a *Hat és félnek,* mert a vendégség meg a hülye kis béka miatt nem mehetett el otthonról. Borzasztó! Mi minden történhetett azóta! A cseresznyefás területet nyilván végképp birtokba vették, hacsak nem lett belőlük azóta *Őt és fél* bandája. Gabi gyorsabban szedte a levegőt rémületében. Csak akkor nyugodott meg, mikor a lépcső aljához ért és felpillantott. Monokli barátságos ugatásba kezdett, Braxatórisz feléje lóbálta a piros kardigánját. Ló rávigyorgott; nagy baj nem lehet…

Gabi kettesével vette a töredezett lépcsőfokokat. Olyan szélsebesen toppant eléjük, hogy Kissumák elismerő pillantással mondta neki:

– Szia! Hol a nyavalyában voltál eddig?

– Családi ügy – felelte Gabi.

– Értem – bólintott mindentudóan Kissumák. Ha valaki, ő aztán igazán tudja, mit jelent a családi ügy. Neki van egy húga, akit időnként a leglehetetlenebb helyekre kell elkísérni. Például zongoraórára. Át a Lánchídon a Belvárosba, egy iszonyatosan nagy házba, ahol legalább hat emelet van és két lift. Különben az egyetlen szerencse a két lift. Mert Kissumáknak meg is kell várnia a testvérét, és ha nem lenne a két lift, akkor ott ülhetne egy magas hátú széken a zongoratanárnő szobájában, és hallgathatná a klimpírozást. Így azonban csak átadja Emőkét Linda néninek, udvariasan meghajtja magát – mert Kissumáknak van a legjobb modora az egész kerületben –, aztán felszívódik, mielőtt még meg kellene kóstolnia Linda néni apró süteményeit, amit mindig egy lenyűgözően szép pléhdobozból szedeget elő. Kissumák egyenesen a házmester

nénihez rohan, mert Kissumák, hacsak lehet, mindig a törvényes utat választja.

Lerohan hozzá, és elkéri a liftkulcsokat. A házmesterné mind a két liftkulcsot odaadja Kissumáknak, csak előbb még elmondja, hogy neki a kedvenc színésznője a Kaczér Zsuzsa; és vajon a Kissumák apja, a Nagysumák csinált-e már filmet a Kaczér Zsuzsával, mert ha nem, akkor okvetlenül csinálnia kellene. Kissumák ilyenkor csak bólogat. Fogalma sincs, filmezett-e már az apjánál Kaczér Zsuzsa. Egyáltalán ki az a Kaczér Zsuzsa? Különben mindegy. Kissumák utálja a mozit, legjobban az apja filmjeit.

Kissumák magához veszi a liftkulcsokat, megígéri a házmesternének, hogy okvetlenül szólni fog az apjának a Kaczér Zsuzsa érdekében, aztán hol az első lifthez rohan, hol a hátsóhoz. Az utasokat felszállítja, ha pedig nincs senki, akkor egyedül liftezik. Egy óra múlva a házmesterné kikiabál neki, mert nagyon szíves asszony, és akkor Kissumák visszaszolgáltatja a liftkulcsokat, és becsenget Emőkéért. Linda néni az ajtóban átnyújtja neki Emőkét, mint egy csokor virágot, aztán hazaindulnak.

A kirándulásnak ezt a részét utálja Kissumák a legjobban, mert Emőke minden nyavalyás kirakatnál meg akar állni, ő meg rohanna haza, hátha lehet még valami jópofát kitalálni a bandával. Mert alig várja, hogy a lépcső tetején találkozzon a többiekkel. A liftezés is azért nem az igazi, mert egyedül csinálja az ember.

Családi ügy – nincs annál lehangolóbb. Kissumák mindentudóan bólogat a lépcső tetején. Érthető, hogy ennyire átérzi a családi ügy jelentőségét, hiszen neki részt kell vennie Nagysumák díszbemutatóin. A legszörnyűbb az egészben, hogy fel kell vennie a kék öltönyét. Felháborító, hogy egy fiúra sötétkék ruhát kényszerítenek. És ráadásul, ha Nagysumák meglátja őt a sötétkékben, elragadtatva kiált fel: „Jól van, fiam! Úgy nézel ki, mint a kis lord!” Puff neki, kis lord! Kissumák nem tudja, ki az a kis lord, de ha az a saját jószántából sötétkék ruhát hord, akkor csakis idióta lehet.

Ilyenkor aztán a „kislord-ruhában” elvonulnak a moziba, ahol bevezetik őket egy páholyba, aztán kezdődik a film. Kissumák ügyet sem vet a filmre, úgyis sötét van, rá sem figyel senki, ő meg hátravonul, és addig guggol a fal mellett a földön, amíg talál egy svábbogarat. Eddig még majdnem minden moziban, majdnem minden páholyban megtalálta azt a svábbogarat.

Aztán, mielőtt világos lesz. Nagysumák kilép a páholyból, és hajlong a függöny előtt. Mindenki tapsol. Nagysumák csak hajlong. Kissumák ezt a pillanatot mindig szeretné kitörölni az életéből. Ilyenkor a mamája őt is odavonszolja a páholy pereméhez és rászól,

hogy „tapsolj”. Nagysumák egészen más a függöny előtt, mint egyébként. Nagysumák még mindig könnyedén átugorja a kerítést, és ha a két Sumák futóversenyt rendez. Nagysumák győz. A függöny előtt pedig mint egy pózna, úgy lengeti magát, hülyén hajlong, akár egy bohóc – Kissumák ilyenkor szívesen cserélne bármelyik árva gyerekkel.

Amikor kitódulnak a páholyból, összevissza hurcolják őt egyik embertől a másikig: hajolj meg szépen, mutatkozz be szépen, nem emlékszel a nénire, tavaly leöntötted málnaszörppel, ugye, jó tanuló vagy, a bácsival együtt nyaraltunk, jaj de megnőttél, ilyen okos fiú, egészen az apja, egészen az anyja, érdekes, egyikre sem hasonlít. Na, majd csak vége lesz!

Másnap Kissumák boldogan trónol a lépcső tetején, mire a többiek megérkeznek.

Gabi kettőt fújt, hogy lélegzethez jusson a rohanás után, aztán megkérdezte;

– Megyünk a területre?

– Milyen területre? – nézett rá csodálkozva Kissumák.

– Miféle területre? – visszhangozta vékony hangján Braxatórisz.

Pipi, aki a vécépapírjaira színdarabot írt, felnézett – előbb persze leírta, hogy „A király fényes kísérettel be”, még kettőspontot is tett utána – és megkérdezte:

– Miféle területre?

– Hát ahol a cseresznyefák vannak – válaszolta Gabi, és elpirult. Hogyhogy nem értik, miről beszél?

– Ja, ott a francba? – ordította Kissumák. – Nem érdekes.

– Nem érdekes – csipogta Braxatórisz,

Gabi vállat vont, és leült Ramóna mellé. Mindjárt észrevette, hogy Ramónának új sárga térdzoknija van, oldalt helyes kis bojttal. Gabit a lányos dolgok nem érdekelték, de Ramónán valahogy olyan jól álltak, hogy Gabi mindig irigyen méregette őket. Ramónától persze a nevét irigyelte a legjobban. Ramónát egyébként úgy hívják, hogy Kovács Mari. Pipi nevezte el Ramónának, aki akkor egy hercegnőről

szóló színdarabon dolgozott, és a darabbeli hercegnő Ramóna volt. Pipi fel is olvasta; Ramóna beleszeretett egy pásztorfiúba, de a mamája nem engedte, hogy hozzámenjen feleségül, mire Ramóna a vízbe ölte magát. Megrendítő volt. Pipi utolsó mondatán Braxatórisz sírva fakadt. A mondat így hangzott:

„Nem tudok úszni, elnyelnek a habok.”

A fiú akkor mindenki előtt kijelentette, hogy a hercegnőt éppen olyannak képzeli, mint a Kovácsot.

– Ramóna – mosolygott rá Pipi, és többé senki nem hívta másként.

Braxatórisz tovább bőgött. Kissumák akkor kézen fogta és elvezette. Hallották, amint azt mondja neki:

– Menj a bokor mögé. Én itt vigyázok, hogy senki se leselkedjen.

– De te se! – sírta Braxatórisz.

– Én se. Hátat fordítok. Még be is hunyom a szemem.

Mikor visszatértek, Braxatórisz már nevetett.

– Ramóna! – ujjongta. – Neked van a legszebb neved.

– Miért – szólt közbe Gabi –, a Gabi se rossz. Fiúnév is meg lánynév is.

Ramónát boldoggá tette az új neve. Pipi is elégedett volt. A Ramónát végeredményben ő találta ki.

És egy írót mindig örömmel tölt el a siker. Gabi ettől a naptól fogva még jobban irigyelte Ramónát.

– Új zoknim van – közölte Ramóna Gabival.

– Aha – felelte Gabi.

– Ugye, jópofa?

Gabi a repkényt bámulta a kőlépcső oldalán.

– A bojtot ki is lehet oldozni – folytatta Ramóna, aki csak azért nem maradt békében a zoknijával, mert bosszantotta, hogy Pipi rá se hederít, hanem csak szélsebesen ír. Már az előbb elkérte Braxatórisztól a térképet, ráfektette a térdére, s mint egy kis asztalkán, már a harmadik vécépapírt írta tele.

Gabi most a repkényről a sárga zoknira nézett. Odanyúlt a pici bojthoz, és erősen megrántotta. A bojt egy reccsenéssel Gabi markában maradt.

– Hülye! – kiabálta Ramóna, és ráhúzott Gabi karjára. Gabi azonnal visszavágott; kemény kis ökle fejen találta Ramónát, aki sírni kezdett, és dühösen kaszált mind a két kezével úgy, hogy Gabit orron törülte. Akkor meg Gabi kezdett bőgni. Ott ült a két lány egymás mellett a lépcsőn, és bőgött, ahogy a torkán kifért.

– Lányok – kiabált rájuk Kissumák –, meg kell veszni tőletek!

– A bojtom – sírt Ramóna, és Pipi felé pillantott.

– Az orrom, betörte az orromat! – bőgte Gabi, és a semmi kis bojtot Ramónához vágta.

– Te undok! – visította Ramóna.

– Te majom! – Gabi még a nyelvét is kiöltötte.

– Lányok! – Kissumák elvörösödött, úgy üvöltött. – Lányok, hagyjátok abba!

Braxatórisz áhítatosan nézett fel Kissumákra. Braxatórisz szörnyen férfiasnak találta Kissumákot.

Ló csak röhögött. Monokli izgatottan rohangált és ugatott – Monokli mindig úgy viselkedett, mint akinek elment az esze, ha Ramónát sírni látta –, Pipi pedig változatlan nyugalommal hajolt a vécépapírjai fölé, és rótta a sorokat. Ramóna tüstént elhatározta, hogy soha nem megy feleségül íróhoz. Mert lám, ekkora sérelem érte őt. Pipi pedig nem törődik vele. A színdarabja jobban érdekli, mint az ő bánata.

Ramóna már csak hüppögött, Gabi is csuklott egyet-kettőt a rend kedvéért, meg azért, nehogy azt higgyék, hogy Ramónának volt igaza, csak azért, mert az tovább tud bőgni. Aztán megnyugodtak a kedélyek, Kissumák előállhatott legújabb tervével; rádiózni fognak.

– Nagy valami – biggyesztette el a száját Ló –, akármikor elhozhatom a kisrádiómat.

– Nekem is van – tette hozzá Ramóna, és mivel Gabi nem akart Ramóna mögött maradni, kijelentette, hogy ő is kapott egyet a születésnapjára, ami nem volt igaz, mert azt Sárika kapta.

– Hülyék – jelentette ki Kissumák. – Ki akar rádiót hallgatni?

Felállt a legfelső lépcsőfokra, hátát a repkénynek vetette, és nagy körülményesen előadta, hogy van egy barátja, egy nagyfiú, egy gimnazista, akinek a szobája teli van rádiókészülékkel, és csavargatja a gombokat, és nagyon messzi tájakon élő különböző emberekkel beszélgethet. Egyszer egy amerikai hajóról jó estét köszöntek neki, pedig délelőtt tizenegy óra volt; meg olyan országból válaszoltak, ahol soha nincsen tél. Egyszóval irtó izgalmas dolog, a srác itt lakik a cukrászda mellett, menjenek el hozzá. Mindenki örült a tervnek. Pipit kivéve. Ö fel akarta olvasni a legújabb darabját, de leszavazták. A leghangosabban Ramóna ellenezte.

„Ilyenek a lányok” – gondolta Pipi csüggedten, és gondosan összehajtogatva a vécépapírokat, a zsebébe süllyesztette. Braxatórisz az autótérképet, amelyet eddig Pipi íróasztalnak használt, visszatette a háncsszatyrába, a kis piros kardigánját a karjára vette, és nyomban útra keltek. Kissumák elöl, a többiek utána. Monokli meg hol előttük, hol utánuk rohangált.

A cukrászda előtt valamennyien megtorpantak.

Kissumák csak ránézett Braxatórisz lefelé görbülő szájára, és azt mondta neki;

– Jó, veszek neked fagylaltot.

Senkinek nem volt pénze, csak Kissumáknak. Neki sem sok, éppen csak annyi, hogy Braxatórisznak vegyen egy tölcsérrel. Braxatórisz elégedett képpel somfordált ki a cukrászdából.

– Jó? – kérdezte tőle Gabi.

– Jó – bólintott Braxatórisz.

– Mi az a piros? – kérdezte Ramóna. – Málna?

– Málna – felelte Braxatórisz.

– Elég édes? – érdeklődött Pipi.

– Aha – válaszolta Braxatórisz.

– Csoki nem volt? Csoki a legjobb – jelentette ki Ló.

– Csoki nem volt – hagyta helyben Braxatórisz, és lelki nyugalommal, mint egy elkényeztetett kismacska, nyalta tovább a fagylaltot.

Kissumák befordult a következő kapun. A gyerekek szorosan a nyomában. Az első emeleten Kissumák megnyomta a csengőt.

– Kezicsókolom – hajolt meg egy pongyolás asszony előtt. – A Bélát keresem, itthon van?

– Szervusz, kisfiam! – ragyogott Kissumákra a pongyolás nő. – Bélát a szobájában találod. – Gyere – biztatta, mert Kissumák csak állt a küszöb előtt.

– Elhoztam a barátaimat is – mondta Kissumák meg tetszik engedni, hogy ők is bejöjjenek?

– Hát hogyne – fuvolázta a néni. – Apád hogy van?

– Köszönöm, jól. – És Kissumák belépett az előszobába. Ló, akinek fogalma sem volt az udvariasságról, Kissumák után nyomult, erőszakosan megelőzve Ramónát, aztán Pipi, majd Gabi következett. A néni enyhe riadalommal a hangjában kérdezte:

– Ennyi barátod van?

– Nem – felelte Kissumák –, még jönnek.

Braxatórisz bevonult a fagylaltjával, amellyel olyan odaadóan foglalkozott, hogy nem ért rá köszönni, s akkor Monokli is berontott az előszobába, kettőt vakkantott üdvözlésképpen.

– A kutya is veletek van? – csapta össze a néni a kezét.

– A kutya is a barátom – válaszolta Kissumák.

– A kutyát kiviszem a konyhába – ajánlotta. – Gyere, kiskutyám, adok finom csontot – ismerte fel a helyzetet a pongyolás néni.

– Ne tessék fáradni – intette le Kissumák. – Monokli mindig velünk marad, azonkívül úgysem eszik csontot. Monokli csak a téliszalámit szereti.

Kissumák úgy érezte, a legszigorúbb udvariasság követelményeinek is eleget tett; Béla anyjával nyájasan elbeszélgetett. Most már rátérhetnek a lényegre; Bélára.

Braxatórisz, aki nem látott okosabb, erősebb, magabiztosabb fiút Kissumáknál, most megrendülten vette tudomásul, hogy Béla mellett egészen eltörpül. Ezen úgy elbámult Braxatórisz, hogy elfelejtkezett a fagylaltjáról, ami olvadozni kezdett, s rácsurgott a ruhájára.

A gyerekek félkaréjban körülállták Bélát.

Béla hátra sem fordult, mikor kinyílt az udvari szoba ajtaja; csak ült tovább a készülékei előtt, fülén egy fejhallgatóval, és átszellemült arccal hallgatta a nem lehet tudni, mit.

Béla már komoly nagyfiú volt. Braxatórisz hosszú ideig nem tudta levenni a szemét Béla arcáról. Az orra alatti rövid fekete szőrszálak arra engedtek következtetni, hogy Béla néhanapján már borotválkozik. Szemüveget hordott nagy húsos orrán, s ez igen méltóságteljessé tette az arcát. Kissumák azonnal mellé állt, és furcsa, könyörgő hangon, ahogy Braxatórisz még sose hallotta megszólalni, duruzsolni kezdett Bélának;

– Szevasz, Béla. Eljöttünk rádiózni. Ugye, megengeded, hogy én is csavargassam a gombokat? Ugye, ideadod nekem is a fülhallgatódat? Ugye, beszélni fogsz majd egy tengerjáró hajóval?

Béla nem felelt; figyelő, sehova se néző arca átszellemült maradt.

Ló, aki soha nem tud békében maradni, odanyúlt a számtalan drótok egyikéhez. Béla, anélkül hogy egy pillantást vetett volna rá, odacsapott a kezére.

Gabi egy darabig tisztelettudóan álldogált, aztán – csak mert elunta a várakozást – meglökte Ramónát. Pipi észrevette, és miután most nem kötötte le a színdarabírás, nagyon gavallérosan belemarkolt Gabi kurta hajába. Gabi felordított, mire Kissumák olyan könnyedséggel, mintha egy bűvészmutatványt hajtana végre, kipenderítette Gabit az előszobába. Gabi a szemközti falhoz

nyekkent. Nem ütötte meg magát, mert vastag fekete kabát lógott a fogason, és Gabi a kabátnak huppant. Kis ideig még úgy maradt, aztán lassan lecsúszott a földre. A kabát a nyakába lógott, ő meg ült alatta, és ujjával egy barna linóleum szőnyeg oldalát böködte. A linóleum szőnyeg alól porcsomók kandikáltak elő. Gabi az ujjával a szőnyeg alá döfködte a porcsomókat.

„Itt fogom hagyni ezeket a hülyéket. Mind hülye! Olyan nagyra van a Kissumák a rádiózással, aztán mi ez a rádiózás? Semmi. Csak ül az a szemüveges, a fülén két telefonkagylóval, és nem történik semmi. Dögunalom."

A konyhából kilépett Béla mamája. Gabi orrát paprikáskrumpli-szag csapta meg. Jaj, Margó néni milyen nagyszerű paprikás krumplit tud főzni!

– Hát te? – torpant meg Gabi fölött Béla anyja.

Gabi szemügyre vette a néni pongyoláját. Valaha rózsaszínű lehetett.

– Hogy kerülsz ide? – kérdezte a pongyola valahonnan a plafonról.

Gabi most felnézett. Egészen hátra kellett hajtania a fejét, hogy a néni arcát lássa.

– Csak kijöttem – felelte.

– Nem akarsz visszamenni hozzájuk?

– Nem.

– Összevesztetek?

Gabi megint a pongyolán töprengett: valóban rózsaszínű volt-e valaha?

– Szereted a cseresznyét?

– Szeretem.

– Gyere, kislány, adok neked cseresznyét.

Gabi feltápászkodott, és követte a nénit a konyhába. Az ajtóban megtorpant. Micsoda konyha! Életében még ilyen rendetlenséget nem látott. Az asztalon egymás hegyén-hátán szennyes edény, a

kredenc egyik fiókjából egy piros kockás abrosz lógott ki – mint a Monokli nyelve, ha nagyon melege van. A néni egy hokedlira ültette, ahonnét előbb felkapott egy köténytt. Az edénytengert a könyökével kissé arréb söpörte, és egy marék cseresznyét szórt Gabi elé, az asztal sarkára.

– Egyél, kislány – kínálta nyájasan.

Gabi őszintén szólva az első percben el volt ragadtatva a konyhától, és ha a néni akkor mindjárt felajánlja, hogy Gabi legyen az ő gyereke, és költözzön a rendetlen konyhába, azonnal ráállt volna. Ez a néni nyilván soha nem mondaná, mint Anya, hogy „rakd el a holmidat”. És nem zsörtölődne vele, mint Margó néni, hogy ugyan hol piszkítja úgy össze a ruháit. Apa is borzasztó! Mindent azonnal visszatesz a helyére, és nagyon mérges, ha nem találja meg ugyanott. És ilyenkor mindjárt Gabira néz. „Gabi, hol a kisolló?” És ha Gabi előkeríti valahonnan a kisollót, a fejét csóválja. „Nem megmondtam, Gabi, hogy mindent a helyére kell tenni?”

Gabi bekapta az első szem cseresznyét. A csuda tudja, miért, a cseresznye nem volt olyan jó, mint amilyen jó a cseresznye. A harmadik szem cseresznyének már egészen határozottan paprikás krumpli íze volt, pedig a paprikás krumpli csak paprikás krumplinak jó, cseresznyének nem.

A következő percben észrevette, hogy az asztal sarka, ahova a néni leszórta a cseresznyéket, piszkos. Még három szemet megevett, a magokat beletoccsantva egy tálba, amelyben fonnyadt salátamaradékok úszkáltak, aztán köszönte szépen, nem kért több cseresznyét.

A néni tudomásul vette, összemarkolta a maradékot, és visszaejtette a tálba, ahonnét az előbb kimarkolta.

– Hát akkor gyere – mondta a néni, és megsimogatta Gabi haját.

– Hová? – állt fel Gabi a hokedliról, a nadrágját tapogatva. Most fedezte fel, hogy a hokedli nyilván vizes volt kissé, mikor leült rá.

– A kis szobába, Bélához – mosolygott rá a néni.

– Nem megyek.

– Ugyan, ne butáskodj – terelte a néni maga előtt.

Gabi egyik tenyerét rászorította a nadrágjára. Még csak az hiányzik, hogy meglássák a nedves foltot. Mit gondolnának róla?

A néni kinyitotta az ajtót, és Gabi kénytelen-kelletlen besuhant. Senki nem vette észre, hogy visszajött; mindenki lélegzet-visszafojtva Bélát leste. Gabi Ramóna mellé lépett, és a fülébe súgta;

– Kaptam cseresznyét.

– Sss – súgta vissza Ramóna. – Béla egy magyar hajóval kapcsolatot keres. Most állt rá a hullámhosszára.

Gabi ebből egy árva szót sem értett.

Ló megfogta az egyik drótot, de most Béla nem csapott a kezére; Braxatórisz rátérdelt egy székre, fagylaltja már nem volt, a kis piros kardigánját a ruhájához szorította, oda, ahol egy nagy rózsaszínű folt éktelenkedett; Pipi pedig maga elé suttogta:

– Milyen drámai!

Monokli átérezte a helyzet komolyságát: a sarokból némán figyelte őket, kurta görbe lábai reszkettek.

Gabi ugyan nem tudta, mi ez a szertartás, de belátta, hogy most legokosabb, ha békében marad.

Béla pedig megállás nélkül ismételte egy szája elé tartott kis doboznak, amelyik akkora volt, mint Vilma néni valamelyik orvosságos skatulyája, hogy:

– Halló, itt es ef per nulla kettő, választ kérek, halló, itt es ef per nulla kettő, választ kérek…

– Halljátok? – kérdezte diadalmasan Kissumák, és körülnézett, mintha ezek a rejtélyes szavak Kissumáknak, a *Hat és fél* banda vezérének dicsőségét hirdetnék. De hiába ragyogott Kissumák, Braxatórisz rá se hederített, úgy bámult Bélára, hogy még a szája is tátva maradt, és egy csepp málnafagylaltos nyál kibuggyant a sarkában. Mindenki Bélát nézte, még Monokli is.

– Es ef per nulla kettő, halló, itt es ef per nulla kettő…

Kissumák megint diadalittas képpel bámult körbe, aztán izgalmában félig ráfeküdt Béla rádiós asztalára.

Braxatórisz még jobban magához szorította a kis piros kardigánját. Mikor ebéd után el akart rohanni otthonról, a nagymama visszaparancsolta:

– Hűvös van, vigyél magaddal szvettert.

Braxatórisz utálta a szvettert, inkább a foga vacogott, de nem vette fel, hacsak valaki rá nem cibálta erőszakkal. Most sem akarta magával vinni, és ahogy nagymama ráparancsolt, sírni kezdett.

– Jó – mondta a nagymama akkor nem mégy sehova.

Braxatórisz erre azonnal abbahagyta a bőgést, a karjára simította a kardigánt, felrántotta örökké csúszkáló zokniját, és apró lépteivel útra kelt.

Béla rendületlenül folytatta:

– Halló, itt es ef per nulla kettő, halló, itt es ef per nulla kettő…

Kissumák mintha már veszített volna a lelkesedéséből, Pipi az orrát kezdte piszkálni, Gabi egyszerűen leült a földre, amit Ramóna olyan bölcs dolognak talált, hogy azonnal Gabi mellé huppant.

Elsőnek Braxatórisz szivárgott ki az ajtón, aztán Gabi, egy perc múlva jött Ramóna Monoklival. A hosszú előszobában csak a fekete kabát lógott, Béla anyja nem volt sehol. Gabi ugyan homályosan érezte, hogy el kell köszönni, de semmi kedve nem volt hozzá, hogy benyisson a konyhába, és a szennyes tányérok között megkeresse a pongyolás nénit.

Egy darabig még álltak az utcán, a kapu előtt, Braxatórisz teljesen feleslegesen a cukrászda felé pillantott – úgysem volt senki, aki fagylaltot vegyen neki. Néhány percig még ott ácsorgott a két lány mellett, együtt várta velük a fiúkat, aztán se szó, se beszéd, hazafelé indult.

Monokli beügetett a kapu alá, és csüggedt arccal visszatért. Ramóna bólintott, és odaszólt Gabinak:

– Na, jössz?

És mielőtt Gabi bármit mondott volna, elrohant. Monoklival a nyomában.

Gabi egy kis ideig rugdosta a falat a kapu mellett, de mikor a vakolat egy jó darabon levált, és szépen szétfröccsent a járdán, ő is sarkon fordult és hazabandukolt.

Gabi minden családi ügytől irtózott. A legjobban a vasárnap délelőttöktől, amióta nem rendeztek birkózóversenyt Apával a nagy rekamién, de különösen mióta Sárika megkapta azt a kocsit.

Gabi is tudta, mindenki tudta, hogy Anya mennyire tiltakozott Sárika kocsija ellen, aztán Apa egyszer csak mégis megvette. Mikor egy fiú felhozta, és letette a szoba közepére, Apa pedig egy rántással letépte róla a barna csomagolópapírt. Anya sírva fakadt, és kiszaladt a fürdőszobába. Sárika némán ült, és nézte a kocsit, riadt kék szemével sorra vette valamennyi alkatrészét; a műbőr ülőkét, a furcsa, nagy kerekeket, amelyeket kézzel kellett forgatni, ha az ember egyedül akart gurulni vele, a fényes rudat a támla mögött, amellyel tolni lehetett. Nézte, és egy szót sem szólt.

– Gyere, Sárikám, kipróbáljuk – fordult Apa Sárika felé, aztán mégsem ment oda a karosszékhez, mégsem emelte fel Sárikát, mégsem ültette bele a tolószékbe. Ehelyett odament az ablakhoz, kinézett, és olyan furcsa, fojtott hangon szólalt meg, ahogyan Gabi még soha nem hallotta Apát megszólalni. Azt mondta;

– Eső lesz.

Gabi az ablakhoz ugrott, és ő is kikukkantott. Odakint már szürkült, de azért még jól látszott az ég; egyetlen bárányfelhő sem úszkált rajta.

– Nem fog esni – jelentette ki Gabi –, nincs is felhő.

Apa válla megrándult. Magasra tartotta a fejét, az ég felé, de nem nézte az eget. Ha Gabi nem tudta volna Apáról, hogy nagy és erős és kemény, azt hitte volna, azért tartja így a fejét, hogy a könnyei befelé potyogjanak. De Apa szemében még sose látott könnyet. Most sem…

– Apa – szólalt meg Gabi apja háta mögött – ültess bele engem a kocsiba. Csak egy pillanatra – tette hozzá könyörgő hangon.

Csak kiszaladt a száján. Nem gondolta komolyan. Mindent Sárika kap, és minden kizárólag Sárikáé. Úgyse ülhet a kocsiba. Apa nyomban rá fog kiabálni…

Apa nem kiabált rá. Éppen ellenkezőleg! Felkapta Gabit, jobbról-balról megcsókolta, aztán egy lendítéssel belehuppantotta a kocsiba.

– Fiam! – kiabált a fürdőszoba felé. – Fiam, gyere, egy nagyszerű új játékot találtunk ki.

És tologatni kezdte Gabit a szobában. Megmutatta, hogyan kell a kerekeket forgatni, hogy egyedül hajtsa magát.

Anya kilépett, és megállt az ajtóban, ö se kiabált rá, hogy az Sárikáé, azonnal takarodjon onnan. Nem. Állt, nézte, biztatta. Még azt is megkérdezte, nem kényelmetlen-e.

– Nem – nevetett Gabi –, marha jó.

Éppen meg akarta kérdezni, hogy holnap leviheti-e az utcára, mikor Apa Sárikához fordult.

– Látod, kislányom, milyen jó játék ez? Most te is kipróbálod. Ez a két kerék lesz a lábad… egyelőre, amíg meg nem gyógyulsz.

Anya odaszaladt Sárikához, hogy a karjába vegye. És Gabi nyomban megértette, hogy sem holnap, sem soha nem viheti le a kocsit az utcára. A kocsi éppúgy Sárikáé, mint a kisrádió vagy a társasjátékok. Most is csak azért ülhetett bele, hogy Sárikának kedvet csináljon hozzá. Senki nem szólt semmit. Gabi mégis kiszállt a kocsiból, és ugyanolyan fejtartással, mint az előbb Apa, amikor nem nézte az eget, kisomfordált a szobából.

Anya meg Apa berakták Sárikát a kocsiba. Tologatták, egymásnak gurították a szoba egyik végéből a másikba, tanították, hogyan bánjon a kerekekkel; és mikor körülnéztek, hol van Gabi, egyikük sem emlékezett rá, mikor tűnt el.

Már másodszor mentek így vasárnap délelőtt sétálni, együtt mind a négyen. Anya ragaszkodott hozzá, hogy Gabi is velük legyen, pedig a *Hat és fél* bandája vasárnap délelőtt is összegyűlt a lépcső

tetején. Anyát nem érdekelte, akármilyen kifogással állt elő Gabi, velük kellett mennie.

Ma reggel, mikor Anya ráparancsolt, hogy öltözzön fel szépen, Gabi rögtön rávágta, hogy neki fáj a hasa.

– A sétától meggyógyulsz – válaszolta Anya, és látszott rajta, hogy a kérdésről nem óhajt többet tárgyalni.

Felöltöztették Sárikát. Gabi persze megállás nélkül lótott-futott: hol tiszta zokniért, hol egy másik zsebkendőért szalajtotta Anya. A végén még fehér szalagot is kötött Sárika hajába, és Sárika úgy nézett ki, mint egy húsvéti nyúl. Akkor Apa levitte Sárika kocsiját az utcára. Anya felnyalábolta a kislányt, Gabinak meg utánuk kellett cipelni Anya retiküljét és Sárika kis kockás plédjét, mert azt a kocsiban is a lábára terítették.

Megálltak a cukrászda előtt, Gabi kapott két forintot fagylaltra. Apa meg kihozott Sárikának egy tölcsérrel. Sárika akkor azt kérdezte:

– Az a néni miért hord kalapot nyáron? – És átmutatott a másik oldalra.

Gabi felfigyelt: tényleg, mért hord valaki kalapot, mikor olyan meleg van, hogy még kombinét sem vesz fel az ember?

– Mert a néni azt hiszi, hogy szép benne – felelte Anya.

Ezen Sárika is nevetett, Gabi is nevetett, mert innen is látszott, hogy a néni beállhatna madárijesztőnek.

Anya most azt mondta Gabinak, tolja egy kicsit ő Sárikát. Gabinak ideje sem volt meglepődni az ajánlaton, mert Anya máris ellépett Sárika tolókocsija mögül, Gabinak adva át a helyét.

Gabi Apára pillantott, mikor a kezét rátette a tolórúd hideg vasára, amely csak egy helyen őrizte Anya kézmelegét. Apa visszanézett Gabira, olyan arccal, mint aki ezt mondja:

– Én tudom, hogy alapjában véve jó kislány vagy. Minden más csak félreértés…

Gabi mind a két kezével megmarkolta a vasrudat, és lassan, ahogyan az előbb Anya csinálta, tolni kezdte a kocsit. A vasrúd

fénylett; ha a házak és falombok között a napsugár egy-egy pillanatra a rúdra esett, a fényesség beleszúrt Gabi szemébe. Nézte a vasrudat és a vasrúdon a kezét: a bőr egészen kifeszült a keze fején. Nem nézett fel. És mikor felnézett, már késő volt.

Ló üvöltését hallotta meg elsőnek:

– Gabi, szia!

És már trappolt is feléje, mellette Kissumák, aki most sem felejtkezett meg az illemről, és kivörösödve ordította:

– Kezicsókolom! – ami nyilván Anyáéknak szólt.

Ramóna Monoklival toppant mellé, és Braxatórisz is megérkezett a kurta lábacskáján.

Gabi olyan hirtelen kapta le a kezét a vasrúdról, mintha megégette volna.

– Szevasz – biccentett neki Kissumák és azonnal Sárikát kezdte vizsgálni. – A testvéred? – kérdezte aztán.

Apa arcára rákövült a nyájasság, Anya megdöbbenésében magához ölelte a piros retiküljét, mert Gabi izgalomtól megbicsakló hangon azt válaszolta;

– Nem a testvérem… dehogy… csak egy kislány a házból. – És rohant az utca túlsó oldalára. Befordult a sarkon, és ezzel eltűnt mindenki szeme elől.

TIZENKETTEDIK FEJEZET

Megbocsátottak Vikinek. Szobária minden tagja részt vett a megbeszélésen. Vas Vencel a három lábán pöffeszkedett, és mindenáron valami büntetés kiszabása mellett kardoskodott; Kancsó Karcsi józan érvekkel próbálta meggyőzni a makacs olvasólámpát arról, hogy Viki nem akarattal bántotta Rózsit. Karcsi a józan érveit kissé mámorosan hangoztatta, mégis mindenki neki adott igazat. Szobária lakói összebékültek hát. Hanna a barátság örömére megmutatta a többieknek, mit kapott Gyulától ajándékba. Mert időközben felnyitotta a kis viaszcsomagot, és kivette belőle az ajándékot: egy hajszálvékony, aranyszálú karikagyűrűt.

Sárika mégis szomorúan üldögélt a karosszékben.

– Kicsi lányom, mi bajod van? – kérdezte Apa, és a pillantásán látszott, hogy nagyon jól tudja, mi bántja őt.

Gabi…

Mire a vasárnapi sétálásból hazaérkeztek, Gabi akkorra már otthon volt. Ahogy meglátta Anyát, a komód mellé guggolt. Kár volt. Anya egyáltalán nem vett tudomást Gabiról. Gabi később kiszivárgott a szobából, aztán egy idő után visszajött. A Perzsa ekkor bántotta Gabit. Felkunkorította a sarkát, hogy megbotoljon benne. Éppen úgy történt, ahogy a Perzsa kitervelte; Gabi orra esett. Sárika odapillantott, látta, hogy Gabi nagyon megütötte magát, de cseppet sem örült Gabi bajának.

Az ember mégiscsak sajnálja a testvérét…

Délután eljött hozzájuk Vilma néni. Gabi már nem volt otthon, ebéd után megkérte Apát, engedje el őt játszani. Apa tűnődve nézte Gabit, aztán mint akinek nagyon nehezére esik a válasz, úgy mondta;

– Eredj…

Vilma néni nem hozott Valamit. Vilma néni egyáltalán nem hozott semmit. A három felnőtt átvonult a másik szobába, becsukták az ajtót, Sárikát otthagyták a képeskönyveivel és a kisrádióval. Sárika egy darabig lapozgatta a képeskönyvet, aztán ledobta a földre.

Jól számított; Anya egy szempillantás alatt ott termett mellette, felemelte a könyvet, aztán visszament, de már nem csukta be az ajtót maga után.

Sárika nem értett minden szót, de azt kivette a beszélgetésből, hogy a délelőtti eseményt vitatják meg; azt, hogy Gabi a többieknek odakiabálta; Sárika nem a testvére.

Pedig Gabi nem is olyan rossz hozzá. A múltkor is elkérte Sárika spórolt pénzét, amit egy orvosságos-dobozban tartott a karosszék alatt, megszámolta, és azt mondta:

– Pont egy tábla mogyorós tejcsoki. Leszaladok érte, és megfelezzük… Jó?

– Jó. – És Gabi hajszálra kettétörte. Sőt egy szem kidudorodó mogyoró az ő felére esett.

Vilma néni is azon a véleményen volt, hogy Gabi nem olyan rossz gyerek, mint Anya képzeli.

– Nem tudsz vele bánni, Györgyikém – mondta Vilma néni. – Türelmetlen vagy. Mind a ketten türelmetlenek vagytok hozzá. És csak Sárikával törődtök. Elhiszem, hogy Sárika most a nagyobb gond, de hát két gyereketek van, nem egy…

Vilma néni hallgatott egy darabig, aztán hozzátette:

– Még én is csak Sárikával törődtem. Vén fejjel, negyvenévi tanítónői szolgálat után is csak ennyi eszem volt! Mintha vak lettem volna!

Sárika Vilma néni minden szavát meghallotta. Mert az az igazság, hogy Vilma néni az egyik fülére kicsit rosszul hallott, s mint általában a rosszul halló emberek, hangosabban beszélt. A következő mondatot is tisztán értette Sárika:

– Adjátok nekem Gabit! Pár hétre. Vagy egész nyárra. Amíg kicsi volt, olyan jól érezte magát nálam. Ő is megnyugszik, ti is

megnyugodtok, nem lesz semmi baj. És én legalább nem leszek egyedül…

Anya rebegett valamit, Sárika egy kukkot sem értett belőle. Apa is dörmögött, talán azt, hogy meg lehet próbálni, és ezzel be is fejeződött a családi tanács, amely egy időre eldöntötte Gabi sorsát.

Aztán eltelt néhány nap.

Gabi már átköltözött Vilma nénihez. Margó néni pedig egészen addig ott sürgölődött-forgolódott körülötte, amíg Apáék haza nem jöttek. Akkor elmentek sétálni – mióta megvették a kocsit, mindennap. Hol Anya vitte sétálni, hol Apa, hol mind a hárman együtt mentek. Amikor hárman mentek. Anya meg Apa egymással beszélgetett, amikor Anyával kettesben maradt. Anya többnyire kedvetlen és gondterhelt volt. És ha valaki megszólította őket, azonnal ingerült lett. Egyszer egy kisfiú – annyi idős lehetett, mint Sárika – odacsapódott Anya mellé, nagy fekete szemét Anyára meresztette, és azt mondta:

– Tessék megengedni, hogy egy kicsit toljam a kislányt.

Anya mérgesen elküldte a fiút. Igaz, hogy a fiú keze szörnyen piszkos volt, és Sárika tudta, hogy Anya mindennél jobban irtózik a piszoktól, de azért nem kellett volna elzavarni. Ha nem is engedte meg, hogy azzal a fekete kezével hozzányúljon a kocsihoz, legalább egy kicsit mellette maradhatott volna, hogy beszélgessenek. Sárika szerette volna hallani, ugyan hol tudta ennyire összepiszkítani a fiú a kezét.

Apával kettesben volt a legjobb. Apa kitolta a Duna-partra, le egészen a rakparthoz, és közben mesélt. A nagy hajókról meg a sirályokról. Odatolta a horgászokhoz, és együtt figyelték őket. Aztán a hidakról mesélt, ugyanis Sárika nem értette, hogy miért nem szakadnak le, ha végigmegy rajtuk a villamos. Néha olyan sokáig elmaradtak, hogy Anya felhős arccal nyitott nekik ajtót.

– Már azt hittem, sose jöttök vissza.

Anya ezekben a napokban különösen ideges volt. Sárika meghallotta, amikor Apának így sóhajtozott: „Mi lehet az én rossz

kislányommal?” De most az egyszer Apa volt a kíméletlenebb. Azt mondta Anyának, ki kell bírniok, hogy egy ideig nem lakik itthon Gabi. Sárika is sajnálta Gabit, ö reggeltől estig csak sírna, ha elküldenék. Akárhova. Még Vilma néninél sem bírná ki, akkor sem, ha Vilma néni szüntelenül hordaná neki a Valamiket.

Azon a délelőttön, amikor Gabi hazaszökött, Sárika azt hitte, Gabi azért jött, mert ő sem bírja ki nélkülük.

Gabi egyszer csak odatoppant a húga elé. Első pillanatban szinte rá sem ismert Sárika. Gabi nem a szokásos farmert hordta valamelyik tépett blúzával, hanem a kék pöttyös ruháját. A haja gondosan megfésülve, oldalra simítva, lábán a piros szandál, a kicsi helyes bőrmasnikkal, amelyek isten tudja, miféle kaland árán kerültek ismét vissza a rendes helyükre.

– Gabika! – sikoltotta boldogan Sárika, mikor felismerte. – Édes Gabika! – kiabálta, és kitárta a két karját.

– Szia – biccentett oda Gabi az öregek nincsenek itthon?

– Nincsenek. Csak Margó néni. Nem találkoztál vele?

– Nem, szerencsére.

Sárika egyáltalán nem értette, hogy jöhetett be Gabi a lakásba. Kulcszörgést nem hallott. Margó néni ilyenkor a konyhában főz. Ha sem a saját kulcsával nem nyitotta ki Gabi az ajtót, se nem csöngetett, akkor ugyan hogy kerülhetett ide? Sárika nem sokáig törte ezen a fejét. Már régebben beletörődött abba, hogy ezen a világon sok minden érthetetlen. És mert azt hitte, Gabi Anyáék után vágyódik, azt ajánlotta neki, maradjon itthon. Délután, a szokott időben hazajönnek.

– Addig kártyázz velem, Gabika! – kérte.

Gabi nem is válaszolt, csak berohant a haliba. Kitárta a szekrényajtót, lázas sietséggel kicibálta a farmerj át. Egy rántással magára húzta, majd a szép, frissen vasalt pöttyös szoknyáját a nadrágba gyömöszölte, két mozdulattal összekócolta a haját, és már indult is.

– Szia, vár a banda – mondta Sárikának. – Ne mondd meg senkinek, hogy hazajöttem.

– Hát nem várod meg Anyáékat?

– Nem hát!

– Margó nénivel se akarsz beszélni?

– Hülye – válaszolta Gabi, és már ott sem volt.

Sárika nem volt árulkodós, de most majdnem meg kellett mondani, hogy Gabi otthon volt. Nem sokkal azután, hogy Gabi felhúzta a farmerját, és elrohant, csengett a telefon. Margó néni épp akkor tolta vissza Sárikát a konyhából, ahol együtt ebédeltek. Margó néni felvette a kagylót, és Sárika csak azt hallotta, hogy a néni rémülten kérdezi;

– Eltűnt a Gabika?

Margó néni aztán buzgón bólogatott, amiből Sárika megértette, hogy Gabi nem tűnt el, csak Vilma néni nagyon furcsáll valamit.

Délután, mikor Anyáék hazajöttek, Sárika azt is megtudta, min lepődött meg Vilma néni, mert Apát is felhívta a hivatalban. Vilma néni elmondta Apának, hogy Gabi aranyos, jó kislány, maga ajánlotta, hogy elmegy a postára, és feladja a telefonszámlát, hogy szegény Vilma néninek ne kelljen fáradnia; és ugyan kissé később jött haza, mint ahogy Vilma néni gondolta, de nem is ez a bökkenő, hanem amikor megérkezett, tiszta gyűrött volt a ruhája, a haja kócos, az arca meg maszatos a sírástól. És azóta is csak sír, csak sír, és nem mondja meg, mi baja. Vilma néni már azt is megígérte neki, hogy hazaviszi, de Gabi vállat vont, és tovább zokogott.

Anya akkor megkérdezte Sárikától, nem járt-e itthon Gabi.

Borzasztó volt azt felelni, hogy nem tudja.

Most megint Apa volt a keményebb. Mert Anya azonnal Gabiért akart menni, de Apa leintette:

– Nem baj, fiam, ha sír egy kicsit. Hiányzunk neki. Majd jobban megbecsüli a családot, ha újra itthon lesz.

– Igen, de miért sír? – kérdezte Anya többször is nagyon nyugtalanul.

Valóban, miért sírt Gabi?

Amikor olyan nagy sebesen kirángatta a szekrényből a farmerját, belegyömöszölte a frissen vasalt pöttyös ruha szoknyáját a nadrág felső részébe, és úgy elrohant, hogy nem találkozott Margó nénivel, egyenesen a lépcsőhöz szaladt. Akkor már két hete színét sem látta a *Hat és fél* bandájának.

Mikor is találkozott velük utoljára? Aha, mikor a nyamvadt béka kocsiját kellett tolnia.

Gabi alig várta, hogy Kissumáknak elújságolja: Vilma néninek állati jó udvara van.

Ha jól meggondoljuk, Gabi, aki sokat forgott már a világban, utazott sétahajón, és a múlt nyáron a Balatonon elvitték vitorlázni, még Gabi sem látott jobb udvart, mint a Vilma nénié. A Sellő utcában nincsenek udvarok. A Sellő utcai modern házak között kis, négyszögletes virágoskertek vannak dáliákkal meg kardvirágokkal, és ugyan ki tud elképzelni unalmasabbat, mint dáliákat meg kardvirágokat?

Igazi udvarok ma már csak Pesten vannak. Az igaziak között is a legigazibb Vilma néni udvara.

Kissumák mint az őrült ugrándozna a poroló körül. Pedig nem is a poroló a legizgalmasabb. A kabátgyár még sokkal jobb. Az udvarból nyílik ugyanis egy nagy terem, ahol kabátokat varrnak. De nem ám hármat-négyet, hanem százat, talán ezret is. Aztán beállnak az udvarra teherautók, és rakodnak; és az egyik sofőr savanyú cukrot ad Gabinak, a másik meg megengedi, hogy egészen addig, amíg rakodnak, a sofőrülésen üljön, és fogja a kormányt. Meg néha egy hosszú rúdra kiteszik a kabátokat, és ha a kabátok közé bújik az ember, Vilma néni kiordibálhatja a lelkét, Gabi akkor sem kerül elő.

Ezt az állati jó udvart akarta elmondani a bandának Gabi.

Mindenki a lépcső tetején csücsült, mintha éppen Gabira vártak volna.

– Szia, van egy állati jó udvar – köszöntötte őket Gabi.

Kissumák akkor felállt, és mintha az lenne a legfontosabb dolga, hogy a repkényt leoperálja a falról, odaadó figyelemmel cibálni kezdett egy indát.

– Kissumák – állt melléje Gabi, és az egyik piros szandál talpát a repkényhez simította –, Pesten lakom. Egy klassz udvarban.

Kissumák most hátrafordult, egy pillanatig farkasszemet nézett Gabival, aztán elkiáltotta magát:

– Banda, utánam!

És rohant lefelé a lépcsőn. Mindenki utánazúdult. Pipi gyorsan zsebre gyűrte a vécépapírjait. Ló egy nagyot ordított. Monokli ugatni kezdett, Ramóna térdzokniján azok a bojtok, amelyeket Gabi még meghagyott, himbálózni kezdtek; Braxatórisz alig győzte követni őket. Gabi állt elhűlve.

– Az udvar!… – kiabálta Kissumák után. Még állt egy pillanatig, aztán ő is lerohant a lépcsőn.

A lépcső alján ott állt Kissumák. A többiek félkaréjban körülállták. Gabi megtorpant, úgyhogy éppen szembekerült a félkaréjjal. Ekkor már érezte, hogy valami nagyon rossz következik.

– Te nem jöhetsz velünk – hallotta Kissumák hangját, de ez olyan valószínűtlen volt, hogy egy fél lépéssel mégis közelebb ment hozzájuk. – Kizárunk a *Hat és fél* bandából – folytatta Kissumák hivatalos hangon, majd közvetlenül, csaknem barátian hozzátette; – Te egy ronda alak vagy.

– Undok – tette hozzá Ramóna.

– Undok – visszhangozta Braxatórisz.

Kissumák eliramodott. Végigrohant a Sellő utcán.

A többiek valamennyien követték, csak Gabi maradt ott a lépcső alján.

– Hülyék! – kiabálta utánuk. – Hülyék! – A hangja sikoltásba csúszott, és rémülten érezte, hogy az egész arcát ellepi a könny. Ordítani, toporzékolni szeretett volna. Homlokát a repkényes

kőfalnak lökte, olyan erővel, hogy fájdalmat érzett, és hangosan zokogni kezdett.

Egy idő után a karjába törölte a szemét meg az orrát, és hazaindult Vilma nénihez. De a sírás nem akart elállni akkor sem, mikor villamosra szállt, akkor sem, amikor a második megállónál egy néni – aki derékig belelógatta magát az ölében tartott üres piaci kosarába – megkérdezte;

– Miért sírsz, kislány?

– Valamiért – zokogta Gabi, és egy cirkuszi mutatványnak is beillő mozdulattal az orrát beletörölte a pöttyös ruha vállába.

– Ne sírj! – ajánlotta neki a néni, de hiába kapott Gabi ilyen bölcs tanácsot, tovább hüppögött.

Futva tette meg az utat Vilma néni udvarán át, nehogy megszólítsa az a teherautósofőr, aki a múltkor savanyú cukorral kínálta. A lépcsőházban éppen csak kicibálta a pöttyös ruha szoknyáját a farmerból, kikapta a ruha zsebéből a kifizetett telefonszámla nyugtáját, és becsengetett Vilma nénihez.

– Mi történt? – rémüldözött mindjárt a néni, ahogy meglátta.

– Kifizettem – válaszolta Gabi, a néni kezébe nyomta a nyugtát, berohant a fürdőszobába, felkuporodott a szennyesládára, és kieresztette a hangját. Gabi most már nem sírt, hanem egyszerűen bömbölt.

Vilma néni dermedten állt a fürdőszobaajtóban.

– Gabikám – kérdezte tanácstalanul –, mi történt?

– Semmi.

– Akkor miért sírsz?

– Semmiért.

– Hiányzik anyu meg apu?

– Nem hiányzik.

– Haza akarsz menni?

– Nem akarok.

Ez a közlés nyilván jólesett Vilma néninek, mert bólintott, és azt mondta:

– Hozok neked Valamit.

A Valami két darabka csokoládé volt. Gabi egy-egy roppantással lenyelte mind a kettőt; ez kissé megnyugtatta. Még potyogtak a szeméből a könnyek, még fel-felcsuklott, de már abbahagyta a zokogást.

Vilma néni megint elállta a fürdőszoba kijáratát, Gabit méregette, és mikor megszólalt, a hangja kifejezetten tűnődő volt.

– Te Gabi – mondta Vilma néni –, nem is emlékszem, hogy nadrág is volt rajtad, mikor elmentél itthonról.

A nadrágról megint eszébe jutott Gabinak Kissumák meg a *Hat és fél* bandája, és éppen olyan hangos zokogásra fakadt, mint az előbb.

– Nem bánom, ha nadrágot húzol – csitította Vilma néni –, ha így szereted, húzzál csak nadrágot a szoknyád alá. Nekem egy kicsit furcsa, de biztosan ez a divat. Ne sírj, Gabikám. Ha megjön a nyugdíjam, veszek neked egy új nadrágot. Ez már nagyon kopott.

Gabi felhúzta a térdét, ráhajtotta a homlokát, és tovább sírt. Nem olyan hangosan, mint az előbb, nem is olyan szaggatottan; egyenletesen sírt, mint aki egy hosszú, végtelen bánatra rendezkedik be.

Vilma néni egy darabig ott topogott körülötte, és olyan mozdulatokat tett, mint aki el akar repülni, aztán belátta, hogy semmit sem tehet, és átment a szomszédba telefonálni. Gabi egész délután sírt, este az ágyban a könnyei ringatták álomba.

Másnap Vilma néni túrós palacsintát sütött, különben is kimentek délután az Állatkertbe, és Gabi annyi ideig nézegethette a mókusokat, amennyi ideig akarta. A néni leült egy padra, elővett egy újságot, és nem nógatta Gabit, hogy menjenek már az oroszlánokhoz. Így aztán Kissumákra csak egyetlenegyszer gondolt, akkor sem sokáig.

Csuda jó volt az Állatkertben! Egész délután a mókusokat figyelte.

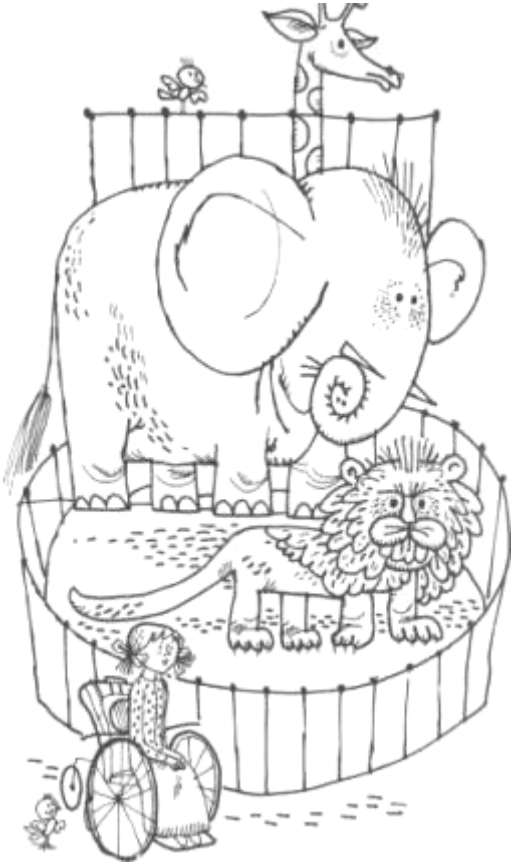

Anyáékkal is járt Gabi az Állatkertben. Akkor már megvették Sárikának a kocsit, és egy szombat délután felkerekedtek. Sárika illedelmesen nézte a ketrecbe zárt állatokat, és ha Anyu megkérdezte tőle, mehetnek-e tovább, mindig bólintott. Anya odavezényelte őket a vízilovakhoz, az elefántokhoz, a zsiráfokhoz, az oroszlánokhoz. Kit érdekel egy oroszlán? Egy ilyen rossz szagú nagy dög! Gabi kizárólag a mókusokra volt kíváncsi. Anya meg nógatta őket, hogy odanézzenek, mekkora állat az elefánt. Hát aztán?

De Sárikától is megkapta Anya! Mikor a kerekes kocsit felszíjazták egy taxi tetejére, és ők bekászálódtak a kocsiba. Anya megkérdezte Sárikától:

– Jól érezted magad, kis virágom?

– Jól.

– És melyik állat tetszett a legjobban?

– A liba.

– A liba? – Anya arca csalódott volt és zavart. – Kis virágom, hol láttunk mi libát?

– Hát a tavon úszkált.

Anya elnevette magát, és azt mondta, hogy az nem liba, hanem hattyú, de a hattyúba sem nyugodott bele; mindenáron rá akarta beszélni Sárikát a zsiráfra meg az oroszlánra. De Sárika ezúttal ragaszkodott hozzá, hogy a liba volt a legszebb.

Mikor Gabi annyi ideig bámészkodott a mókusketrec előtt, hogy egészen elzsibbadt a lába, akkor szólt Vilma néninek, hogy hazamehetnek. A néni nyomban összehajtogatta az újságját, és indulásra készen állt.

„Igazán kár lett volna meghalasztani Vilma nénit” – gondolta Gabi, és kemény kis markát Vilma néni kezébe csúsztatta.

TIZENHARMADIK FEJEZET

– Ne haragudjon, Perzsa úr, ma nem fogunk beszélgetni egymással. Nagyon elfoglalt vagyok. Különben is az utóbbi időben annyi minden történt velem. Csak annyit. Perzsa úr: azt hiszem, magához illik Kristály Kriszti. Együtt is tarthatják a lakodalmat Gyertya Gyuláékkal. Majd elmondom, milyen egy lakodalom, mert ma én lakodalomba megyek, és látni fogom. Bizony! Ha nem jön közbe semmi. Margó néni ma elvisz Buba Guszti lakodalmába.

Sárika bólintott, és hátrahajtotta a fejét. Ö hamarosan egészen másmilyen lesz, mint Szobária lakói: járni fog. És aki jár, annak nem kell egész nap egy helyben üldögélnie, mint Herendi Hannának, vagy nyugton kuksolnia, mint Kancsó Karcsinak és Vas Vencelnek. Szegény Rózsi is csak az ablakon lóg egész nap, Mariska néni meg a fal mellett nyöszörög. Ö járni fog! A lábai engedelmeskednek, oda viszik, ahova akarja.

A kerekes kocsi se volt rossz, hiába tiltakozott ellene annyira Anya. Nem volt rossz, de mégsem az igazi, mert ha lementek az utcára a kocsival, mindenki megbámulta. Félrehajtott fejjel! És Sárika tudta, hogy aki félrehajtja a fejét, az sajnálja a másikat. És az nagyon rossz érzés, ha az embert sajnálják!

Egyszer egy idegen néni odalépett Anyához. Akkor csak kettesben mentek le sétálni. Már alkonyodott, és Anyának fogalma sem volt róla, mit akarhat tőlük a vadidegen néni. Sárika csak ránézett a néni félrehajtott fejére, és tudta, hogy sajnálkozni jött oda hozzájuk.

– Nem tud járni a kislány? – kérdezte a néni, és egy pár fekete bőrkesztyűt a szívére szorított.

– Még nem – válaszolta Anya nagyon mogorván.

– Szegényke – és a néni még jobban félrehajtotta a fejét. – Mikor lett beteg a kislány?

– Egy éve – mormolta Anya.

– Egy éve! És van remény a gyógyulásra? – A néni feje a jobb vállán keresztül már csaknem a földre gördült.

– Asszonyom – mondta most Anya ingerülten –, hagyjon minket békében.

A néni feje hirtelen normális állásba billent. A fekete kesztyűket is leengedte a szívéről.

– Ilyen gorombán leinteni valakit, csak azért, mert másokkal törődik! Nem szabad jószívűnek lenni. Nem szabad! – És a néni egyenes fejtartással átúszott az utca másik oldalára.

Zsuzsi néni megmondta neki, hogy járni fog, és Sárika első szóra elhitt mindent Zsuzsi néninek.

Zsuzsi néni! „Kész röhej „ – mondaná Gabi, de Sárika csak előrenyújtott nyakkal, kíváncsian vizsgálgatta Zsuzsi nénit, mikor Anya bevezette a szobába.

Az egész Zsuzsi néni akkora volt, hogy bárki könnyűszerrel bedughatta volna Mariska néni akármelyik fiókjába. És olyan fiatalnak látszott, hogy a nénizés semmiképpen nem illett hozzá; de azért felnőtt volt, amit az is bizonyított, hogy magas sarkú cipőt viselt, és a szeme köré egy vékony ceruzavonalat rajzolt. Ahogy meglátta őt Sárika, azt gondolta: Anya után Zsuzsi néni a legszebb, akit valaha ismert.

Zsuzsi néni ölbe kapta Sárikát, meghintáztatta – nem olyan jól, mint Apa, de azért lendített rajta egy kicsit –, megsimogatta a haját, és ha elégedett volt vele, meg is puszilta. Ha Zsuzsi néni tornáztatta, sose jutott eszébe, hogy Szobáriával beszélgessen. Zsuzsi néni azt mondta, nagyon kell figyelni arra, amit csinál az ember, és Sárika szót fogadott.

– Milyen szép ruhát tetszik hordani – súgta Zsuzsi néninek Sárika, és mindjárt eldöntötte magában, hogy ő is ilyen helyes kis felnőtt lesz, és éppen így fog öltözködni.

– Ó – nevetett a tornatanárnő –, ezt a kis fehér blúzt még érettségire kaptam, a nadrágom pedig ősrégi.

Zsuzsi néni folyton beszélt Sárikához – Recsegő a vezényszavakon kívül egész idő alatt hallgatott. Zsuzsi néni meg:

– Most előrehajlunk, úgy, még mélyebbre, szépen, mintha egy királyné előtt bókolnánk. Most egyedül is próbáld! Picit erőltesd! Jaj de ügyes ez a kislány! Hamarosan minden mozdulatot olyan könnyedén csinálsz, mint egy lepke. Ezeket a csúnya, merev izmokat pedig meglazítjuk. Nincs ám velük semmi baj, csak elszoktak a mozgástól. Elaludtak, mi meg most szépen felébresztjük őket.

Egyszer saját magáról beszélt Zsuzsi néni. Hogy neki kislány korában fájt a háta. Ledobta a helyes fehér blúzát, és megmutatta Sárikának a hátát.

– Nézd csak – mondta neki –, az egyik lapockám nagyobb, mint a másik. Azt a két kiálló csontot kétoldalt lapockának hívják. Még sokkal nagyobb lenne az egyik, olyan, mint a mesében a gonosz boszorkánynak, ha nem tornáztam volna. Mindennap tornáztam meg úsztam, hogy visszafejlődjék. Már alig látszik.

– Egyáltalán nem látszik! – kiáltott fel Sárika, mert elviselhetetlennek találta a gondolatot, hogy akár csak kicsiben is olyat viseljen Zsuzsi néni a hátán, mint a mesében a gonosz boszorkány.

– Mindig úgy tornáztam – folytatta Zsuzsi néni –, hogy nagyon erősen a hátamra gondoltam. Azokra az izmokra, amelyeket tornázás közben megdolgoztattam. „Haszontalan izmok – mondtam nekik magamban –, vissza fogtok sétálni a helyetekre!”

Volt olyan tornaóra, hogy Zsuzsi nénivel együtt beszélgettek az izmokkal.

– Lusta csípőizmok, azonnal megmozdultok! – mondta Zsuzsi néni, és segített Sárikának jobbra-balra hajolni.

– Tanuljátok csak meg a leckét, csípőizmok! – fújtatott Sárika, és mindent elkövetett, hogy segítség nélkül is elvégezze a gyakorlatokat.

Talán a tizedik napon történt, attól számítva, hogy Anya megjelent Zsuzsi nénivel: Margó néni megállt az ajtóban, kezében egy tálcával,

a tálcán egy csésze feketekávéval. Margó néninek ugyan senki nem mondta, hogy kínálja meg kávéval a tornatanárnőt, de Margó néni az első naptól kezdve mindig főzött neki kávét – ami annál különösebb volt, mivel Recsegőnek soha, egyetlenegyszer sem hozott be semmit. Mindig nagyon udvariasan, mosolyogva vitorlázott be vele, aztán magukra hagyta őket. Most is hozta a szokásos kávét. Hozta, felnézett, és a tálca kifordult a kezéből. A csésze felborult a kistányérral együtt, és lekorcsolyázott egyenesen a Perzsa világszép öltönyére. Lehet, hogy a Perzsa méltatlankodva feljajdult, mikor a kávé végigcsorgott a ruháján. Lehetséges, de ezt senki nem hallotta. Margó néni akkorát kiáltott;

– Atyaisten!

Nem érdekelte se a tálca, se a kiömlött kávé, csak döbbenten Zsuzsi nénire és Sárikára meredt. Aztán elkezdett sírni.

Zsuzsi néni a karját előrenyújtotta. Sárika a két kezével, mint egy rúdba, úgy kapaszkodott bele. És nagyon bizonytalanul, rémült arccal, de állt a lábán. Zsuzsi néni kissé arrább húzta a rúddá merevített karját, mire Sárika az egyik lábával előrelépett, és remegve, sután melléhúzta a másikat. Most Zsuzsi néni megint továbbcsalogatta, és Sárika ment utána, görcsös, furcsa tartással, egészen a szoba közepéig. Akkor Zsuzsi néni ölbe kapta Sárikát, és összevissza csókolta. A síró Margó néninek meg azt mondta:

– Ne tessék szólni senkinek! Még gyakoroljuk egy kicsit, aztán jön a meglepetés!

Margó néni nem jutott szóhoz a sírástól. Csak egyetértően szipogott, és lehajolt a kávéscsészéért. Most fogta fel azt a természeti tüneményt, hogy ha egy teli kávéscsésze felborul, akkor abból kifolyik a kávé. Nyomban kiszaladt a konyhába egy rongyért.

Zsuzsi néni leült a díványra, és az ölébe ültette Sárikát.

– Bátran, Sárika – mondta neki –, ne félj, nem fogsz elesni. És ha elesel, akkor sem ütöd meg magad. Legfeljebb koppan ez a helyes kis orrod a szőnyegen. Na, megpróbáljuk még egyszer úgy, hogy egy pillantásra elengeded a karomat?

Sárika bólintott, és megint megkísérelték a járást, de ő most is olyan erővel markolta Zsuzsi néni karját, hogy mikor már mind a ketten fáradtan megpihentek, Zsuzsi néni karját vörös foltok borították.

Margó néni közben összeszedte az edényeket, egy nedves ronggyal letörölgette a Perzsa öltönyét, térült-fordult, és mire a nagy, közös erőfeszítésből felpillantottak, már megint ott gőzölgött egy csésze friss kávé.

Zsuzsi néni felhörpintette a kávét, megköszönte Margó néninek, aki most sírás nélkül ott ragyogott a szobában, és leste: elégedett lesz-e a kis tanárnő a kávéjával. Aztán mikor Zsuzsi néni elbúcsúzott Sárikától, kicammogott utána az előszobába. Ahogy becsukta az ajtót, visszajött, és mintha egy korábban megkezdett mondatot folytatna, úgy mondta:

– Hát akkor elmegyünk a Buba Guszti lagzijába, ha nem jön közbe semmi…

Mi jöhet közbe?

Gázóra néni. Gázóra néni, aki kéthavonta egyszer becsengetett hozzájuk, egy darabig beszélgetett Margó nénivel az előszobában, aztán bejött Sárikához, és mindjárt odaadta neki a zseblámpáját. Sárika felkattintotta meg lekattintotta. Gázóra néni még régebben elmagyarázta, hogy a zseblámpával világítja meg a gázóra számlapját, és abból tudja meg, mennyit főzött Margó néni. Gázóra néni aztán elővette a lánya fényképét.

Gázóra néni mindig csuda érdekes dolgokat mesélt a lányáról. Énekesnőnek készült a lánya, ami nem csoda, mert a fényképen kivágott ruhát viselt, és hosszú hajat. A kép ki is volt színezve, és Gázóra néni lányának gyönyörű piros szája volt.

Gázóra néni most leült a díványra szemben Sárikával, a nagy táskájából kivette a zseblámpát, odaadta neki, aztán a zseblámpa mellől egy kis papírszalvétába göngyölt csomagot halászott elő, kibontotta, és beleharapott a kis csomagba. Teli szájjal mondta Sárikának:

– Mégis meglesz az ezüstruha.

Ezt talán a világon senki sem értette volna, de Sárika igen. Mert két hónappal ezelőtt – Gázóra néni utolsó látogatása idején – a nagy táskájából nemcsak a zseblámpát meg a szokásos kis csomagocskát húzta elő, hanem egy keskeny, ezüstszínű ruhaanyagmintát is.

– Szép? – kérdezte Gázóra néni.

– Nagyon szép – tapogatta Sárika az anyagot. Hagyta, hogy rásüssön a nap, és akkor még fényesebb lett a vékony, keskeny szövetdarab.

– Megveszem neki – bólintott Gázóra néni, és a drótkeretes szemüvegéhez kapott –, ha össze tudom spórolni rá a pénzt.

Úgy látszik, összespórolta, mert mire Gázóra néni az utolsó morzsáig lenyelte a kis csomagocskát, Sárika megtudta, milyen szabása lesz az ezüstruhának. Gázóra néni nyakába akasztott nagy bőrtáskája óriásikat zökkent, olyan hevesen magyarázta, hogy derékban szűk, lent bővülő, kivágott ruha lesz az ezüstből.

Sárika most is, mint mindig, lelkesen hallgatta, mekkora sikere lesz majd a szép ruhában Gázóra néni lányának.

Margó néni bekukkantott, és közölte Sárikával, hogy mindjárt öltöznek.

– Tudod… – és jelentőségteljesen Sárikára nézett.

Hogyne tudta volna Sárika! Reggel óta egyébre se gondolt, csak az esküvőre.

Gázóra néni felállt.

– Megmutattam már neked az Ibi fényképét? – kérdezte, és már nyúlt is a hatalmas zötyögő táskájába.

Persze hogy megmutatta, minden alkalommal előveszi, de Sárika azért megint megnézte.

– Nagyon szép – nyújtotta vissza Gázóra néninek.

Gázóra néni is elmerült a fényképben, mint aki ellenőrizni akarja, vajon igazat mondott-e Sárika; aztán úgy döntött, hogy igen, mert megigazította a szemüvegét, és helybenhagyta;

– Nagyon szép.

Ráhajolt Sárika feje búbjára, megcsókolta, megígérte; legközelebb is bejön hozzá, ha erre jár.

Az ajtót nem csukta be maga után, így aztán Sárika hallotta, hogy Margó néni Gázóra nénit azzal fogadja az előszobában, hogy mindjárt esküvőre indulnak.

– Ne mondja! – csudálkozott Gázóra néni.

– Egy szomszédom esküszik – újságolta Margó néni. – Egész nap itthon ül ez az árva, elviszem, hadd szórakozzon. Ebédre hívtak minket.

– Ne mondja…

– A szülei nem is tudják. Úgy féltik szegénykémet, hogy el se engednék. Titokban viszem el, persze taxival.

Ne mondja… – Gázóra néni hangja csupa elragadtatás, volt. Sárika odabent mégis sértődötten hallgatta a párbeszédet. Mert ha valami titok, akkor az titok, arról nem illik senkinek se beszélni. Gázóra néni igazán aranyos, a zseblámpájával olyan jól lehet játszani – felkattintja az ember, meg lekattintja –, és a lánya fényképe is gyönyörű, de miféle titok az, amit el lehet mondani Gázóra néninek?

Sárika akkor hagyta abba a duzzogást, amikor Margó néni felöltöztette. Szép fehér zoknit húzott a lábára, aztán szigorú pillantással a telefonra bámult.

– Taxit hívunk – közölte ünnepélyesen.

Sárika bólintott, hiszen tudta, hogy Margó néni taxit hív, csak azt nem értette, miért nem nyúl mindjárt a hallgató után, holott már levetette a kötényét, és felvette a barna selyemruháját. De Margó néni kidöcögött a konyhába, ki tudja, miért, aztán vissza; elmondta megint, hogy telefonon taxit rendel, egyszer rá is fektette a tenyerét a készülékre, aztán mégsem tárcsázott.

– Margó néni – szólalt meg Sárika, akit minden felülvizsgálatra taxival vittek –, hat kettest kell tárcsázni, aztán azt kell mondani, hogy egy kocsit kérek a Sellő utca tízbe.

Margó néni a nyitott ablakon át a felhőtlen égre pillantott.

– Kétszer ültem életemben taxiban – bólogatott a kék égnek –, mind a kétszer zuhogott az eső.

Még egyszer körbejárta a szobát, aztán elszántan a telefonasztalka mellé állt. Tárcsázott. És mikor a vonal végén jelentkeztek, nem olyan kurtán és szűkszavúan bánt velük, ahogy Apa szokott, hanem előbb köszönt, aztán megmondta, hogy esküvőre megy ő meg egy kislány, mert meg vannak híva. Még bediktálta a lakáscímet, s ezzel a műveletet be is fejezte, ami szemlátomást nagyon elégedetté tette.

Mikor kikászálódtak az ismeretlen ház előtt, Sárika rokonszenvvel pillantott a ház kapujára. Remek kapu volt, meg is kérte Margó nénit, álljanak meg egy pillanatra. Egészen másmilyen kapu volt, mint az övék. Az övék keskeny, zöldre festett, üvegezett kapu, soha senkinek nem jutna eszébe, hogy akár egy pillantást is vessen rá. Nem volt azon semmi néznivaló: felül üveg, alul fa, és kész. Ennek a kapunak csak az egyik szárnya volt csukva, a másik kitámasztva, nyitva állt, de azon az egy becsukott szárnyon is több látnivaló akadt, mint náluk a Sellő utca valamennyi kapuján együttvéve.

Margó néni megállt a kapuszárny előtt, karjában tartva a kislányt. Sárika ámulva nézte a kaput. Egy egész csomó szívet belevéstek, a szívekbe meg mindenféle jelet írtak. Ha Margó néni tovább nem viszi Sárikát, talán még most is a kaput bámulja, mert azt a kaput nem lehetett megunni.

Átmentek egy négyszögletes udvaron. Margó néni feltartott fejjel, méltóságteljesen szorította magához Sárikát. A kislány alig győzte a fejét kapkodni. Az udvar sarkában, a kicsi napfolton három macska sütkérezett. Egy nyitott ablakból kiszólt valaki:

– Reggel óta tart!

Egy csuda helyes, piszkos kisfiú Margó néni után rohant – valami fal mögül bújt elő –, és megrángatta a néni szoknyáját.

– A Panni ruhája hatszáz forintba került – mondta, és eliramodott.

A macskák mellett három fekete ruhás ember cigarettázott. Mind a három odakiabált Margó néninek, nem lehetett érteni, hogy mit, mert egyszerre beszéltek.

Most egy másik ablak is megszólalt.

– Margó! – kiáltotta az ablak, de többet nem mondott.

Egy sarkig tárt ajtó előtt gyerekek ültek, és majszoltak valamit. Csuda finomat majszolhattak, mert fel se pillantottak, mikor Margó néni Sárikával átvonult köztük. Mielőtt átlépték a sarkig tárt ajtó küszöbét, Sárika még felnézett. Körbe, a rácsokon mindenféle holmik lógtak. Éppen felettük egy sárga paplan.

Sárika örvendezett magában, hogy itt a paplant a rácson tartják. „Legalább nem nyúzzák folyton a gyerekeket azzal, hogy takarózzanak be” – állapította meg.

Aztán beléptek valahova.

Elég hosszú ideig tartott, amíg Sárika kivette, hova léptek be; a gőztől ugyanis alig látott. Később felfedezte, hogy egy párás konyhában álldogálnak Margó nénivel. A legjobban a tűzhely gőzölgött, a legkevésbé egy kék selyemkendős öregasszony, aki betessékelte őket egy szobába, ahol Sárika azonnal felfedezte Buba Gusztit.

– Guszti bácsi! – kiáltotta, és kitárta a két karját.

Sárika vékony, örvendező hangja kettészelte a sűrű zsivajt. Egy pillanatra csend lett, mindenki Margó nénire és a kicsi lányra figyelt.

Pedig vagy húszan ültek a szobában. Nem is volt itt egyéb, csak összetolt terített asztalok meg vendégek. Egy pillanatra minden vendég felkapta a fejét. Aztán újra kitört a zsivaj, de akkorra Sárika már Guszti karjai között hadonászott. Margó néni – meggyőződése ellenére – odaadta Sárikát Gusztinak. Már csak azért is odaadta, mert észrevette a saját fiát a vendégek között, és ez a nem várt találkozás igénybe vette az egész Margó nénit. Rámeredt a fiára, aki egy üres levesestányérba könyökölve egy nevetgélő lányt nézett. Rámeredt, és azonnal odasüvítette neki;

– Lajos, akarsz egy pofont?!

Micsoda kérdés? Lajos nem akart egy pofont.

Ezért amint meghallotta Margó néni hangját, igyekezett kiódalogni.

– Eljöttél a munkából délelőtt? – szólt utána Margó néni, ami az előbbi kérdésnél is feleslegesebb volt, mert ha szegény Lajos itt volt, akkor nyilvánvalóan nem lehetett munkában.

Nem is kérdezősködött tovább Margó néni, mert Lajos kiszivárgott a szobából, Sárikát pedig annyira elfoglalta az a tény, hogy Guszti az ölébe ültette, Panni pedig – aki Guszti mellett ült – levette a nyakáról a gyöngysorát, és Sárikára akasztotta, hogy igazán nem törődhetett Lajossal.

Aztán meg mindenféle csuda dolog történt. Margó néni számára az volt a legcsudálatosabb, hogy mikor a kicsit gőzölgő kék selyemkendős asszony behozott egy tányér tyúkhúslevest Sárikának, az a semmi kislány az utolsó cseppig kikanalazta. Még a csirkemájat is megette, mert a kék selyemkendős asszony azt állította: a csirke mája erőt ad.

Sárika számára a csudák azzal kezdődtek, hogy Guszti öléből átjátszotta magát Panniéba. Ekkor akasztotta a csodaszép gyöngyöt Panni a nyakába, Guszti meg hátrafordult, és nagyot kiáltott a zsivajba;

– Hé, hát nem mulatunk?!

A zsivajból piros, fényes arcok váltak elő, az arcok

Guszti mögé sorakoztak, valahonnan a mélyből hegedűt kerítettek, ráhajoltak, és majdnem olyan gyönyörűen muzsikálni kezdtek, mint mikor Guszti játszott Sárikának.

Guszti az asztalra csapott. Mindenki összerezzent, még Panni is, mert Guszti akkorát csapott az asztalra, hogy a borospoharak bokázni kezdtek rajta. Mindenki megijedt, csak Sárika nem. Nagyot nevetett a borospohártáncon. Szerette volna, ha még egyet az asztalra üt Guszti, de az csak elkiáltotta magát;

– Most én rendelek! Azt játsszátok, hogy… – És ezzel Guszti hangosan énekelni kezdett. A vörös, fényes, hegedülő arcok engedelmeskedtek neki: azt muzsikálták, amit Guszti parancsolt. Guszti kieresztette a hangját, annyira, hogy a kék selyemkendős öregasszony beszaladt a konyhából, aztán megállt az ajtófélfához

támaszkodva, és nagy gyönyörűséggel Gusztit bámulta. Panni Gusztival énekelt, a vendégek egy része is, néhányan meg felpattantak, és azon a lehetetlenül kicsi helyen, amely még szabadon maradt a szobában, forogni kezdtek.

Az egész szoba mozgott. A borospoharak most nem egymáshoz koccantak, mint az előbb, hanem egy helyben ugrándoztak; az asztalok, a székek sem maradtak veszteg; aki nem táncolt, az a fejét, kezét mozgatta. Egyetlen fix pont maradt csak a szobában: Margó néni. A néni egyenesen, hegyesen, méltóság-teljesen trónolt barna selyemruhájában, és a szemével Sárikát vigyázta.

Sárika nem törődött vele.

Sárikát egészen elbűvölte ez a tengernyi vidámság.

Még tartott a hegedűszó, mikor Guszti hirtelen felpattant, és azt kiáltotta:

– Egyiketek se tud muzsikálni! – És az egyik vörösfényes arc alól kikapta a hegedűt. Guszti ráfeküdt a hegedűre, és olyan pattogó nótába kezdett, hogy Panni egyáltalán nem tudott parancsolni a lábának. Sárika a testén érezte, hogy a ritmus valósággal ráncigálja Panni térdét. Egy idő után nem is bírt magával a fiatalasszonyka. Felpattant, és Sárikát a földre állította, mielőtt még Margó néni felsikíthatott volna. A földre állította, ő meg a táncolók közé suhant.

Margó néni csak azért nem sikított fel, mert ebben a pillanatban nem figyelt Sárikára. Éppen csak annyi ideig nem nézett rá, míg a szomszédjának – egy fekete bajszú embernek – isten tudja, miért, azt mondta:

– Én özvegyasszony vagyok.

Mindössze ennyi idő telt el, de ez elég volt arra, hogy Sárika, aki görcsösen belekapaszkodott az asztal szélébe, riadtan körülnézzen. Legközelebb Guszti állt hozzá, talán kétlépésnyire. Sárika elengedte az asztalt, és elindult Guszti felé. Mire Margó néni felsikított, addigra Sárika kitárt két karjával Guszti térdének esett.

Guszti abbahagyta a hegedülést, és felkapta Sárikát; a gyerekek összevissza rohangáltak a szobában, felugráltak a székekre, hogy a kék selyemkendős asszony alig győzte lehajtani őket onnan. Egy tányér összetört, Panni sírva hajtogatta:

– Én nem tudtam, nekem senki nem mondta…

Sárika csontszínű hűvös arcát Guszti forró, izzadt képéhez nyomta, és a halálra rémült Gusztinak azt motyogta:

– Egyedül jártam, Guszti bácsi. Láttad?

TIZENNEGYEDIK FEJEZET

Zsuzsi nénivel ment a legjobban a járás. Ha Anya vagy Apa vezette Sárikát, mindig összeakadtak a lábai, és valahogy nem tudta, melyik mozdulat következik. Buba Guszti esküvője óta nem indult el egyedül, de már Anyával is. Apával is körbejárták a lakást; kimentek a konyhába, egyszer nagy nehezen eljutottak Gabi kis szobájába is, de ott az ajtóban küszöb van, és Sárika megbotlott a küszöbben. Azóta nem jártak arra.

Pedig már ideje lenne…

Amikor még régebben egyszer az Állatkertbe mentek, Anya odaállt a pénztárhoz jegyet venni, és Gabi eloldalgott egy plakáthoz, hogy ceruzával ráfirkáljon. Sárikát egyedül hagyták a tolókocsijában. Egy kislány jött arra a mamájával. A kislány éppen annyi idős lehetett, mint Sárika. Ránézett és megkérdezte:

– Anyu, ez a lány miért ül babakocsiban?

– Mert nem tud járni – mondta a mamája.

Sárika a kislányra mosolygott; azt gondolta, ezek után odajön hozzá, és elbeszélgetnek. A kislány ehelyett méltatlankodva megrángatta a mamája karját.

– Ekkora, és még nem tud járni! – És Sárika mosolyára kiöltötte a nyelvét.

Aztán Anya már mutathatott neki az Állatkertben oroszlánokat meg zsiráfokat, meg amit csak akart…

És Sárika azt is tudja, hogy alattuk lakik Teknőc Ildikó. Ildikóval együtt jártak az óvodába. Egyszer Anya felhozta Ildikót játszani. A kislány megállt az ajtóban, és ő hiába hívta. Anya hiába küldte, nem mozdult onnan. Egy idő után azt rebegte az ajtófélfához lapulva;

– Én hazamegyek…

– Ne menj el, játsszunk a dobókockával! – kérte Sárika.

Ildikó hallgatagon ácsorgott az ajtóban, és nem mozdult. Megint eltelt néhány perc, aztán megint csak azt mondta, nagyon halkan;

– Én hazamegyek…

Sárika akkor a valódi hajú babáját ajánlotta, de Ildikót ez sem érdekelte. Állt, nézett, és megint elmondta:

– Én hazamegyek…

Sárika erre már nem válaszolt, és Ildikó később tényleg hazament, anélkül hogy egy lépést is tett volna Sárika felé.

Azért ez nem volt szép Ildikótól, még akkor sem, ha ő már elvégezte az első osztályt, Sárika meg nem mehetett iskolába, mert a kórházban kellett feküdnie.

Margó néni azóta is hívogatta Ildikót hozzájuk, sajnos hiába.

Ha Margó néni nyitva hagyja az ajtókat, Sárika minden szót meghall a lépcsőházból.

– Gyere, csillagom – kiabálta Margó néni Ildikónak –, játsszál Sárikával!

– Nem játszom! – kiabálta vissza a kislány.

– Gyere, csillagom! – hívta tovább Margó néni. –Adok egy tányér cseresznyét.

– Nem kell.

– Csak éppen köszönni gyere be…

Erre már egyáltalán semmi választ nem hallott Sárika. Ildikó nyilván lerobogott a lépcsőn, ki a térre, ahonnan némelykor felhallatszott Sárikához a zsivaj.

Ildikót Buba Guszti űzte el Sárika emlékezetéből, mert Margó néni takarítás közben Gusztiról kezdett mesélni. Hogy Gusztinak hogy megy fel a csillaga: nem elég, hogy a Muskotályban prímás, ami már magában is szép dolog, és ezt soha senki nem gondolta volna a zsíroskenyérfaló Gusztiról, de most még a rádióban is felléptetik. Az ám, Guszti a rádióban fog muzsikálni. A heti műsorban is kinyomtatják, hogy Buba Guszti és népi zenekara…

Margó néni egy kisseprűvel kiegyengette a Perzsa rojtjait, és közben Panniről, Guszti feleségéről elmélkedett. Hogy Panni milyen erélyes menyecske. Meg hogy tegnap egy tányér kirepült a Gusztiék ablakán. Nincs az a tányér, amelyik ilyen kirándulást egy darabban megérne, így aztán a Gusztiék tányérja is ezer darabra tört. Margó néni kiszaladt a csörömpölésre. Panni akkor már a konyhaajtóban állt csípőre tett kézzel, és Gusztit szidta valamiért.

– Jól van – mondta Margó néni. – Ezek boldogok lesznek egymással.

Sárika ezt nem értette. Öt minden veszekedés felizgatott. Az is, ha Anya Gabival pöröl, az is, ha Apára rászól ingerülten, de még akkor is sírva fakadt egyszer, amikor két ismeretlen néni összeszólalkozott az utcán, a cukrászda előtt. Az különben borzasztó volt, mert Apa éppen kihozott neki a cukrászdából egy tölcsér fagylaltot, az asszonyok a járdaszélen csúnya hangon kiáltoztak egymásnak, ő sírt. Apa meg nem értette, mi baja van.

– Nem volt csokifagylalt, csak vanília – mondta Apa, és szörnyen nehéz volt megértetni Apával, hogy a fagylalt jó, és Apa is nagyon jó, csak azok a nénik ott a járdaszélen, azok rosszak…

Sárika elhatározta: mondhat Margó néni, amit akar, ő megkéri Pannit, ha legközelebb találkozik vele, hogy mindig szépen beszéljen Gusztival.

Nem sokkal később Zsuzsi néni csengetett. A kis blúzában és sötétkék nadrágjában jött, mint mindig. Úgy tűnt, hogy eleinte éppen olyan kedves volt, mint máskor, pedig Sárika még mindig nem tett egy lépést sem egyedül. Zsuzsi néni vezetgette, biztatta, irányította. Később mesélt neki, de akkor sem ültek le, hanem járkáltak a szobában. Egy medvebocsról mesélt, aki az erdőben, egy nagy viharban elvesztette a medvemamáját, kiült az erdő szélére, és nagy búsan a talpát nyalogatta…

Éppen a Perzsához értek, mikor Zsuzsi néni, mintha csak véletlen lenne, kihúzta a karját Sárika keze alól. Sárika végignyúlt a Perzsán, és keserves sírásra fakadt. Nem fájt semmije, mégis sírt. Hogyan

tehette ezt vele Zsuzsi néni? Kirántja a karját, hogy Sárikának ne legyen mibe kapaszkodnia?!

Zsuzsi nénit szemmel láthatóan nem érdekelte Sárika sírása. Éppen csak felemelte a kislányt, megint odanyújtotta a karját, s úgyszólván az előbbi lélegzettel folytatta:

– Hát ahogy nyalogatja a talpát a medvebocs, egyszer csak meglát egy fura figurát. Ö még ilyet nem látott, pedig már három hónapot is megért a rengeteg erdőben. A fura figura két lábon járt, egyszer se ereszkedett rá a másik két lábára, a fején kalapot hordott, a lábán csizmát, a vállán meg puskát. Ó, gondolta a medvebocs, ez lesz Samu bácsi, az erdész. Mert amikor a medvebocs medvemamája felsorolta az erdő vadjait, elsőnek Samu bácsit említette….

Sárika úgy markolta Zsuzsi néni karját, ahogyan csak tudta. Az volt az érzése, ha a Perzsához érnek, Zsuzsi néni megint azt csinálja, amit az előbb. Sárika a két tenyere alatt érezte, hogy Zsuzsi néni karja nem olyan megbízható, mint máskor. Egyébként úgy tűnt, Zsuzsi néni csak a medvebocs kalandjára figyel.

– Samu bácsi megszólította a medvebocsot; „Miért szomorkodsz, kicsi medve?” „Hogyne szomorkodnék – felelte a medvebocs, és egy könnyet hullajtott a talpára –, mikor a nagy viharban elvesztettem a medvemamámat, és nem találok vissza a barlangunkba.” Samu bácsi részvéttel csóválta a fejét, aztán így szólt…

Zsuzsi néni nem tartott szünetet a mesében, és csak mintegy mellékes mozdulatként a másik kezével lefejtette Sárika kezét a karjáról. Még fogta Sárikát, mikor az a földre huppant. Most is mindjárt sírni kezdett.

– Mondd, Sárika, most miért estél el, hiszen fogtalak? – kérdezte Zsuzsi néni.

– Nem tudom – sírta Sárika.

– Fáj valamid?

– Nem.

– Megijedtél?

– Nem.

– Hát akkor miért sírsz?
– Félek…
– Mitől félsz?
– Nem tudom.
– Attól, hogy elesel?
– Attól.
– De ha elesel, akkor sem ütöd meg magad. Nem fáj, igaz?
– Igaz.
– Akkor mitől félsz?
– Attól, hogy elesem.

Zsuzsi néni most úgy nézett maga elé, ahogyan a medvebocs nézhetett az erdőszélen, amikor nem találta a medvemamáját. Még egy darabig szomorúan ingatta a fejét, aztán Sárikát felemelte, és beleültette a karosszékbe. Margó néni behozta a „kis tanárnőnek” szánt kávét, Sárika pedig megkérdezte;

– Mit mondott a Samu bácsi?
– Kicsoda? – nézett fel csodálkozva a csészéből Zsuzsi néni.
– Samu bácsi mit mondott a medvebocsnak?
– Ja – mosolygott Zsuzsi néni. – Majd legközelebb elmesélem.

Nemsokára elment Zsuzsi néni, és ebédig nem történt semmi. Az ebéd sem volt érdekes. Mióta Gabi Vilma néninél lakott, Sárika nagyon unta az ebédeket. Mert Gabi mindig csinált valamit, amiről Sárika tudta, hogy rosszalkodás, de azért jót mulatott rajta. Gabi például beledugta az öklét a vizespohárba. Sokáig próbálgatta, mert csak annyira akarta beledugni az öklét a pohárba, hogy a víz ne folyjon ki. Persze mindig kifolyt, és Margó néni zsörtölődött vele. Most nem volt Gabi, nem volt rosszalkodás, csak éneklés volt.

Sárika ki nem állhatta, ha Margó néni rákezdte. Pedig rákezdte minden alkalommal, ahogy letette a kanalát.

– Csillagom – énekelte hosszan elnyújtva a szavakat –, egyél még egy kanállal!

De hiába evett Sárika még egy kanállal. Margó néni tovább énekelt:

– Csillagom, csak még eggyel…

Margó néni nem hagyta abba az éneklést, csak mikor Sárika tányérja üres lett.

Ma Margó néni hiába énekelt. Sárika letette a kanalat, és nem is nyúlt hozzá többet. Margó néni egy idő után visszatolta a szobába.

Sárika éppen csak hozzáfogott egy képeskönyv lapozásához, mikor megérkezett Anya meg Apa. Sárika mindjárt tudta, hogy szombat van.

Apa leült mellé. Sárika azt gondolta, ma megtartják Herendi Hanna és Gyertya Gyula esküvőjét, de Apát egészen más foglalkoztatta, mert azt mondta:

– Ma meglepetés lesz.

Hogy mekkora meglepetés, azt Apa akkor még maga sem sejtette.

– Hát ez meg ki lehet? – kérdezte meglepve Anya, mikor megszólalt a csengő. Anya most éppen olyan hitetlenkedő tekintettel pillantott a levegőbe, mint mikor Gabi egyest hoz haza az iskolából, és azt Anyának alá kell írnia. Anya akkor is ugyanezt csinálja. Előbb nem érti, aztán megpofozza Gabit, aztán továbbra sem érti, hogy lehet egyest kapni az iskolában. Pedig ha az iskolában ötöst is meg négyest is meg hármast is meg kettest is meg egyest is osztanak, akkor Gabi miért ne hozhatott volna haza mostanában egyest?

Nem volt teljesen alaptalan Anya értetlensége, mert furcsán csengettek. Egy egészen picike rövidet, majd három lélegzetvételnyi szünet után egy szokatlanul hosszút.

Sárika nagyon izgatott lett. Sárika mindig izgatott lett, ha csengettek. A legérdekesebb dolgok mindig csengetés után következtek.

Sárika élete különben is tele volt izgalmakkal. Erről fogalmuk sem volt a felnőtteknek. Sárika csak elmosolyodott magában, mikor Vilma néni egyszer erről beszélgetett Anyával.

– Szegénykémnek szörnyű lehet egész nap abban a karosszékben.

Szörnyű? Sárika néha úgy érezte, hogy nála nincs boldogabb kislány a földön. Mert igaz, hogy Gabi elrohan a bandához, de ő otthon marad, és akkor körülveszik Szobária lakói. Kit vesznek még körül a szobáriabeliek? Senkit. Ki tudja még, hogy Gyertya Gyula miért könnyezik? És ha Mariska néni megreccsen, mi fáj neki? Ki ismeri még a Perzsát? És kinek fecseg Zsiga, a neveletlen légy? Meg Rózsi is hogy elmulattatja Sárikát! Ahogy illegeti magát, libeg, forog az ablak előtt – nem lehet azt megunni!

Aztán a felnőttek! Buba Guszti mekkora örömet szerzett neki a hegedűjével. Meg Gázóra néni. Ha a jövő hónapban megint eljön, akkor Sárika felkattinthatja meg lekattinthatja a zseblámpát, miközben Gázóra néni mesél neki a leányáról.

Na és Zsuzsi néni! Igaz, ma haragudott rá, amikor elengedte a karját, de különben nagyon szereti Zsuzsi nénit. Mostanában meg különösen izgalmasak a tornaórák, amióta a járást tanulgatják. Zsuzsi néni azt mondta: Sárika tudott járni a betegsége előtt, miért ne tudna most is?!

Igen… hiszen ez igaz! És hogy óvodába járt. Egy kicsit már olvasni is tudott, majdnem minden betűre emlékszik, amit kirakott az oviban. Meg emlékszik a gyerekekre is meg az ovira: nagy színes virágok lógtak a falon, meg sok játék volt, meg volt egy fiú, aki mindig ráállt a bútorokra. Meg arra is emlékszik, hogy az oviba lépcsőkön kellett felmenni. Csak arra nem emlékszik, hogy járt. Hogy ment a lépcsőn, az Utcán, itt a szobában…

De most olyan jó! Zsuzsi néni megpuszilja minden kör után. Elindulnak a karosszéktől; a sarokban, a kerekes kocsinál megpihennek, és visszatérnek a karosszékhez. Az utolsó lépésnél Sárika néha már el meri engedni Zsuzsi néni kezét, és a karosszéket ragadja meg. Hogy örült Zsuzsi néni, mikor ezt először csinálták! Felkapta Sárikát, magához ölelte és meghintáztatta. No lám, mennyi öröme van az embernek!

A szokatlanul hosszú csengetés után Apa indult ajtót nyitni. Sárika fülelt.

Ezt se tudja senki, hogy Sárika hiába ül egész nap a szobában, mégis tisztában van vele, mi történik odakint a világban.

Tegnap azt mondta Margó néninek, mikor bejött port törölgetni;

– Jön a Postás bácsi.

– Csengettek? – kapta fel a fejét Margó néni.

– Még nem – felelte Sárika, és ahogy ezt kimondta, meg is szólalt a csengő.

Sárika Postás bácsi nehéz cipőit meghallotta, mikor azok a lépcsőházban kopogtak. A kopogás megszűnt, Sárika tudta: Postás bácsi most az ajtó előtt áll, és nyomban csengetni fog.

Ha Margó néni a konyhában volt, és Sárikát nem foglalta el Szobária, pontosan tudta idebent, mit csinál a néni odakint. Surrogás: vizet ereszt egy edénybe. Koppanás: letette az asztalra. Egyenletes, halk zajok: most megtisztítja, összevágja, felteszi az ételt. Csörgés-zörgés: elmosogat. Hosszú csend: kóstolgatja az ebédet.

Apa kiment ajtót nyitni. Sárikához egészen különös zajok érkeztek. Nem is zaj volt az, hanem lárma. Mintha nagyon sokan jöttek volna.

Sárika elsőnek Monoklit pillantotta meg, már csak azért is, mert Monokli ügetett be elsőnek a szobába. Nem ment oda mindjárt Sárikához; előbb körbe-rohant a szobában, hogy mégis lássa, hova érkezett.

Monokli után Kissumák és Ló nyomult be. Kissumák rögtön Anya elé állt, aki Mariska néni harmadik fiókjába rakosgatta Apa frissen vasalt ingeit. Megállt Anya előtt, és egy fejbiccentés kíséretében azt mondta:

– Ifjú Sumák István vagyok.

Anya mosolyogva betolta a fiókot, és azt válaszolta Kissumáknak:

– Akarsz egy kis kekszet?

– Köszönöm, nem kérek – felelte Kissumák. – Inkább tessék adni egy pohár vizet, mert nagyon szomjas vagyok.

Ló nem köszönt Anyának, csak megállt a szoba közepén. Addigra Pipi és Ramóna is bejött, és Apa kitárt tenyere előtt futott Braxatórisz. Braxatórisz különben azonnal észrevette a sarokban Sárika kerekes kocsiját, odaszaladt és beleállt.

Kissumák aztán odament Sárikához – Braxatórisz kivételével mindenki követte –, és azt mondta:

– Szia. Mit játsszunk?

Sárika még nem tért magához meglepetésében. A *Hat és fél* bandája feljött hozzál Mert látni való, hogy hozzá jött; egy szóval sem kérdezték, hol van Gabi.

Sárika sápadt arcát Kissumák felé fordította.

– Feljöttetek – lehelte.

– Hát persze – harsogta Kissumák.

Monokli feltette Sárika pokrócára a lábát, Pipi letelepedett a földre, és a „Ki lesz a győztes?” elnevezésű társasjáték szabályait olvasgatta; Ló akkorra már bemászott a sezlon alá, biztosan keresett ott valamit; Kissumák Sárika elé guggolt, és a kisasztalra várat kezdett építeni a játékkártyákból. Braxatórisz régen megunta a kerekes kocsit, kikászálódott belőle, felült az asztalra, és a két kis mancsát beleáztatta a málnaszörpös tálcába. Anya ugyanis nem vizet hozott Kissumáknak, hanem málnaszörpöt, és nemcsak Kissumáknak, hanem minden gyereknek egy-egy teli pohárral. A poharakat egy nagy tálcára rakta, s mire a gyerekek beteltek a málnaszörppel, addigra a tálca tiszta lucsok lett. Braxatórisz remekül érezte magát.

Anya – Sárikának legalábbis úgy tűnt – gondterhelten pillantott olykor egyik vagy másik gyerekre, de Apa széles mosollyal nézte őket.

Ramóna az egyik széken megtalálta Sárika fehér szalagját, a hajába kötötte, és mindjárt odafordult Anyához.

– Néni kérem, tessék nekem adni a szalagot!

– Nem az enyém – válaszolta Anya –, kérd el Sárikától.

Ramóna akkor Sárikához szaladt, és megkérte, adja neki a fehér szalagot.

Sárika bólintott, és azt felelte:

– Piros is van, akarod?

Ramóna akarta. Sárika megkérte Anyát, adja oda Ramónának a piros szalagot.

– Nem tudom, hol van – mondta Anya.

– A kis szobában, a fiókos szekrényben.

Apa, aki meghallotta a dolgot, mindjárt indult. Ramóna Apa után rohant. Nemcsak a piros szalagot, hanem Anya sötétkék hímzett ruháját is magával hozta.

– Néni kérem – mondta Ramóna –, ezt a szép ruhát is nekem tetszik adni?

De Anya nem adta, azt mondta, akkor ő miben járjon színházba; viszont megígérte, hogyha Ramóna megnő, kölcsönadja neki a hímzett ruhát. Sárika örült Anya válaszának, mert őszintén szólva ő is úgy tervezte: ha megnő, a hímzettben jár majd színházba. És ez így nagyon megnyugtató: Anya is hordja, Ramóna is, Sárika is.

Pipi, mikor végigolvasta a „Ki lesz a győztes?” szabályait, izgatott lett, és azt kiabálta, hogy ez egy irtó jó játék. Kissumák, Pipi, Ramóna és Sárika el is kezdték játszani. Braxatórisz nem akart leszállni az asztalról, pedig Anya felajánlotta neki ezt a lehetőséget; Ló pedig változatlanul a sezlon alatt hasalt.

Braxatórisz később mégis lejött az asztalról, mert Anya kivitte a málnaszörpös tálcát, és tálca nélkül az asztal már nem volt érdekes. Anya kiment a konyhába, hogy baracklekváros kenyeret kenjen a gyerekeknek, Apa és Monokli nagyszerűen megértették egymást. Sárika pedig, valahányszor sokat dobott a dobókockával, felvisongott örömében.

Már mindenféle történt: Ló – Pipinek arra a kiáltására, hogy Kissumák a hunyó – kimászott a sezlon alól, Sárika is részt vett a játékban úgy, hogy a kockás plédet magára húzta, és Kissumák csak utolsónak találta meg őt; és a lekváros kenyerek is elfogytak; és

Monokli egyszer ugatni kezdett, mert Pipi megrántotta a Ramóna karját; és Braxatórisz – Anya heves tiltakozása ellenére – felmászott Sárika karosszékébe, odanyomakodott Sárika mellé, egy darabig úgy ült ott, mint aki végre célhoz érkezett, aztán lecsúsztatta magát a földre; és még nagyon sok minden más is történt. Például Kissumák azt mondta Sárikának: „Te egy marha helyes kislány vagy.” Ezek után Anya odalépett Sárikához, lehúzta róla a kockás plédet, felnyalábolta, és a földre állította.

– Kapaszkodj, virágom, a székbe! – mondta neki, és otthagyta.

Sárika csak állt, kissé imbolyogva. Rémült nyusziarccal a levegőt nézte, de aztán Kissumák mellé állt, és elkezdte kiszámolni, hogy kettőjük közül ki lesz a villamosvezető.

Anya nem törődött Sárikával, csak Lóra szólt rá egyszer, hogy inkább a hallban fogócskázzon Ramónával.

Kissumák lett a villamosvezető. Jegyet adott mindenkinek, valódi kilyukasztott villamosjegyeket, amelyeket a zsebéből szedett elő – mert Kissumák mindig hordott magánál néhányat. Bekiabálta a megállókat is, aztán azt rikkantotta: végállomás! Sárika kinézett a villamos ablakán.

Kinézett, és meglátta Braxatóriszt.

Braxatórisz éppen végzett azzal a számára bonyolult művelettel, hogy egy széket odavonszoljon a könyvszekrényhez. Még taszított rajta egyet, majd a szandálos talpával ráállt. Mind a két kezét felnyújtotta Gyertya Gyuláért.

Ha Braxatórisz Béla után kapkod, Sárikának semmi kifogása nincs ellene; a jól táplált, erős Béla nyilván kibírta volna Braxatóriszt. De a törékeny Gyula vékony, rózsaszínű teste megremegett már akkor, amikor Braxatórisz felnyújtott karja a szekrényhez ért.

Nem! Gyula leesik, kettétörik. Mi lesz szegény kis Herendi Hannával?

Braxatórisz nyújtózkodott, ujja hegyével már megérintette Gyula viasztestét. Sárika nem gondolt másra, csak arra, hogy Gyulát meg kell mentenie.

Odaszaladt Braxatóriszhoz, és megrántotta a cseppnyi szoknyáját.
– Gyere le! – kiabált rá Sárika.
Braxatórisz hátrafordult.
– Csak a gyertyáááát… – mondta elnyújtva.
– Gyere le! – ismételte meg Sárika.

Braxatórisz akkor lekászálódott a székről, Sárika meghallotta, hogy Gyula megkönnyebbülten felsóhajt, aztán megfogta Braxatórisz kezét, hogy elvezesse a szekrénytől.

A Perzsáig jutottak el kézen fogva, akkor Braxatórisz kikapta a kezét Sárikáéból, és azt kiabálta: hol a Kissumák?!

Tényleg, hol a Kissumák?

Sárika felnézett, és meglátta Anyát. Anya belekapaszkodott a Nádszál kisasszonyokba, a szája széle remegett, az arcán folytak a könnyek.

Sárika Apára kapta a pillantását. Apa a falnak támasztotta a vállát, és úgy szedte a levegőt, mint akinek ez borzasztóan nehezére esik. A szeme könnyben úszott, de azért mosolygott, és a pillantása onnan a fal mellől megsimogatta Sárika arcát.

Istenem…

Sárika megingott, és ráesett a Perzsára.

Elsőnek Kissumák ért hozzá, hogy felsegítse.

– Nem ütöttem meg magam – bizonygatta Kissumáknak, mikor az talpra állította. Apa mindjárt felkapta és összecsókolta. Anya kitépte Apa kezéből, és a könnyes arcával összekente. Kissumák azt mondta, holnap lemehetnének az utcára. Ló még mindig tátott szájjal bámult, hogy mi van itt. Ramóna Pipi előtt illegette magát a fehér szalagban, és szörnyen bántotta, hogy Pipit nem hatja meg eléggé a fehér szalag. Monokli, aki az előbb elszunyókált a Perzsán, most felriadt, és kissé félrebillentett fejjel Sárikát nézte. Braxatórisz bőgni kezdett a féltékenységtől, azt követelte, őt is hintáztassa Apa.

Apa meghintáztatta Braxatóriszt, aztán megint meghintáztatta Sárikát, és mivel Ramóna is felkéredzkedett Apa karjába, hát őt is. Sőt Pipin is lendített egyet. Ló már odasorakozott Pipi mögé, és figyelmeztette Kissumákot – aki szemérmes férfimosollyal álldogált Apa mellett –, hogy előbb őt himbálja meg a bácsi, mert ő következik.

Ekkor megint csengettek.

– A meglepetés – mondta Apa. Sárika hitetlenkedve álldogált Kissumák mellett. Hát nem az a meglepetés, hogy a gyerekek feljöttek hozzá? Sárika törte a fejét. Tényleg, Apa nem tudhatta, hogy feljönnek hozzá, mert éppen az előbb mondta Ló – aki a társasjáték miatt megsértődött, ugyanis veszített –, hogy inkább a Ramónáék

padlására kellett volna menni. „De a Kissumák mindig kitalál valamit” – pukkadozott Ló.

Akkor hát nem kétséges, hogy Apa más meglepetésre gondolt.

Gabi elfogódottan állt az ajtóban. Még a kockás kis bőröndöt sem tette le, pedig nehéz lehetett a kis bőrönd, mert Anya ugyancsak megpakolta, mikor Gabit útnak indította Vilma nénihez. A bőrönd lehúzta Gabi egyik karját. A pöttyös ruhájában, félrebillent vállal úgy állt ott Gabi, hogy Sárika most egyáltalán nem félt tőle. Nem érezte, hogy Gabi erős meg kemény, meg majdnem öt évvel idősebb nála; nem, Gabi most Sárika kis testvére volt.

– Gabika édes! – kiáltotta Sárika, és Gabi karjaiba bukott.

Gabi ledobta a földre a kis bőröndöt, és magához szorította Sárikát. Mikor Apa meg Vilma néni előkerült az előszobából, Gabi éppen egy csókot nyomott Sárika feje búbjára.

– Hát járok – nézett rá Sárika.

– Na látod – felelte Gabi mindig mondtam, hogy csak nyafogsz.

Később Kissumák hátba vágta Gabit, amiről Gabi mindjárt tudta, hogy minden rendben van, és holnap ebéd után találkoznak a repkényes lépcsőn.

Már majdnem este volt, s a gyerekek elmentek. Sárika teljesen egyedül felkuporodott a díványra, s csaknem elaludt a fáradtságtól, amikor Apa megszólalt:

– Milyen nyugtalan ma Rózsi.

Sárika felkapta a fejét. Valóban; Rózsi a nyitott ablak előtt lebegett előre-hátra, mintha táncolna.

– Kicsoda nyugtalan? – kérdezte Anya, aki Gabival tett-vett teljes egyetértésben a szobában.

– Senki – biccentett Apa. – Ez a mi titkunk Sárikával, igaz? – És Sárikára mosolygott.

Sárika visszamosolygott Apára. Sárika akkor már megsejtette, hogy Szobária nem sokáig lesz már ilyen fontos, mint eddig volt.

Hiszen hamarosan a saját lábán lemegy az utcára, Kissumákékkal találkozik a lépcsőn. Margó nénivel elvillamosozik Buba Gusztiékhoz; a valóságos világ mellett megfakul majd Szobária mesevilága.

Anya nyugtalanul pillantgatott az ablak felé. Látszott rajta: rosszul esik neki, hogy kihagyják valamiből. Végül nem bírta, és odalépett az ablakhoz.

– A függönyt hívjátok Rózsinak?

Egy pillanatig válaszra várt, aztán szomorúan elmosolyodott: némelykor két ember titkába nem fér bele a harmadik. Aztán még hozzátette:

– E helyett a szakadt függöny helyett vehetnénk már egy újat…

Ipiapacs

A szerző írja könyvéről:

Gyerekkorom kedvenc játéka volt az ipiapacs. Hányszor számoltam magam is ezerig fennhangon, tízesével, a pincénk ajtaja felé fordulva! Hányszor elkiabáltam a végén, hogy zengett tőle az udvar: „Aki bújt, bújt, aki nem bújt, nem bújt, aki nem bújt, az lesz a kumó!” De hogy egyszer *Ipiapacs* címmel írok regényt? Arra akkor hogy gondoltam volna?

Nekem nem kellett gyerekfejjel az erdőbe vennem be magam, s ott lappanganom – távol a felnőttek világától –, mint könyvem négy hősének, Ferkónak, Lackónak, Kobaknak és Pocoknak. Nem ismertem az árvaság kínjait. De idővel egyre több gyerek fájdalma visszhangzott bennem, akiket nem szerettek eléggé, akiket nem értettek, akiket bántottak. „Aki bújt, bújt, aki nem bújt, nem bújt…” Ez már egy másik fajta ipiapacs volt: az *igazi* félelmükben rejtőzködő gyerekeké.

A történet, amit róluk írtam, mégse olyan egészen szomorú. Sírni is lehet rajta, de sokszor nevetni is tiszta szívvel, sőt itt-ott teli szájjal. S végül eltűnődni: milyen is ez az élet?

MÓRA KÖNYVKIADÓ

Tíz éven felülieknek

A kiadásért felel a Móra Ferenc Ifjúsági Könyvkiadó igazgatója
Felelős szerkesztő: T. Aszódi Éva.
Műszaki vezető: Gonda Pál
Képszerkesztő: Moldova Zsuzsa.
Műszaki szerkesztő: Wagner Orsolya
29 800 példány, 12,8 (A/5) ív,
MSZ 5601-59 1975.1659.151.
Alföldi Nyomda, Debrecen